

Erzincandan bir kısım yaralı
Haydarpaşa hastanesine
getirildi

AKŞAM

Zevk Sahi
merak
Beyoğlund
Emniyet M
ziyaret

AYATI
khları
o kadar
zaaf-
lerini
için
kar-
ar

Sene 22 — No. 7616 — Fıatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 3 Kânunusani 1940

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı İşleri: 20765 — İdare: 206

Erzincanda sağ kalanlar müthiş faciayı muharririmize anlattılar

Koca bir şehir nasıl mahvoldu

Delirenler ve dilleri tutulanlar olduğu gibi akıllanan deliler ve dilleri çözülen dilsizler de var

Dahiliye ve Sıhhiye vekilleri dün Tokattan Niksara gittiler

Dört gelinlik kızını evinin önünde gömen bir babanın acıklı sözleri - Bahçeye uçan otel odalarındaki misafirler - Dört gün sonra toprak altından diri çıkarılan bir felâketzede - Kendisini 10 yıl marşını söyliyerek kurtaran çocuk - İlh...

İktisadi koruma kanunu

Hükümet, harb veya beynelmilel siyasi tehlike zamanlarında memleketin iktisadi emniyetini korumak için Millet Meclisine bir kanun getiriyor. Bu kanun hükümete geniş salâhiyetler vermektedir:

Her türlü ziraat, sanayi ve ticaret işlerini, kredi ve münakalat vasıtalarını, umumiyetle istihlak meselelerini, hattâ ücret ve kira bedellerini ahvalin icabettiği şekilde tanzim etmek, lüzum gördüğü eşyayı yaptırmak, getirtmek, alıp satmak gibi tedbirleri, hükümet her an alabilecektir. Bundan başka 'ihtikâr' namı altında toplanan her türlü hareketlere de ağır cezalar tayin ediliyor.

Bu salâhiyetlerin tatbiki için, Başvekilin reisliğinde birkaç Vekilden mürekkep bir 'Millî İktisadi Koruma Heyeti' teşkil olunuyor, ve bu heyetin emrine 25 milyon liralık bir sermaye veriliyor. İşlerde süratli temin etmek için, para sarfiyatı devletin malûm ağır kırtası kayıtlarından kurtularak ticarî bir banka muamelesi hâline konuyor.

Harb yahut harb tehlikesi fevkalâde bir zamandır, fevkalâde tedbirleri zarurî kılabilir. Yalnız memleketin harbe girmiş bulunması değil, beynelmilel iktisadi münasebetler üzerinde derhal büyük tesirler gösteren herhangi bir harb, millî iktisadımızı o derece alâkadar ediyor ki buna karşı tedbirler alınmazsa memleketin iktisadi bünyesi hem devlete, hem vatandaşlara büyük zararlar verecek surette sarsılıyor.

Böyle vaziyetlerde alınacak tedbirlerin yerinde ve isabetli bulunması kadar süratli olması da şarttır. Her geçen zaman mali ve iktisadi işlerde, bilhassa böyle zamanlarda, tamiri imkânsız yaralar açabilir. Herhangi bir karar almak için Meclise müracaatla ayrı kanun çıkarmak, ve bunu tatbik ederken devletin muhasebe, ihale, münakasa, müzayede ve sair usullerine müracaat etmek bazen haftalara muhtaçtır. Düşünmeli ki resmî bir daireye alâde bir masa satın alabilmek için elliden fazla çeşitli kırtası muameleye lüzum olduğunu mütahassıslar tespit etmişlerdir!

Necmeddin Sadak

(Devamı 6 ncı sahifede)

Tokat 2 (Husuli muhabirimizden) — Dahiliye Vekili B. Falk Öztürk ile, Sıhhiye Vekili doktor B. Husuli Alataş bugün buraya geldiler ve Niksara giderek felâketzedelerin yardım işleri ile alâkadar oldular. Memurlara direktifler verdiler.

Erzincan 2 (Zelzele muntakasuna giden muharririmizden) — Sonsuz bir endişe ve kasvet havası içerisinde Erzincana yaklaşıyoruz. Enkaz halinde geldiğinden bahsolutan Kemahın hiçbir hasara uğramamış olduğunu gözlerimizle görmemiz, Çetinkayada bize verilen ve birkaç kelime ile Erzincanın yok olduğu şeklinde ifade edilebilecek olan malûmatın hiç değilse çok mübalâğalı olduğunu düşünerek müteselli olmamıza vesile oluyor. Bu teselli verici hava içerisinde Kemah'tan ayrılıyor.

Erzincanın bir istasyon gerisindeki Alp istasyonunun ölü manzarasını görmekten korkuyoruz. Du-manlıyı nasıl geçtiğimizizin farkında değiliz. Şimdi Erzincan ovası karşı-

mızda...

Seyahatin devamı müddetince teessürlerini meydana vurmamak için büyük bir gayret sarfettikleri belli olan trendeki Erzincanlı yolcular bir an evvel bir şey görebilmek emelle kendilerini pencereden pencerye atıyorlar.

Ben askeri mektepler müfettişi kurmay albay Adil ile beraberim. Türk subayının bütün mezyetlerini nefsinde toplamış olan bu vakur asker:

— İşte, diyor. Askeri orta okul gözüktü.

Ve ilâve ediyor:

— Hayret, okulun kulesi duruyor.

Biraz daha yaklaşıyoruz. Ümidle:

— Dersaneler de gözüktü, diyor.

Bu sırada o dakikaya kadar itidallerini muhafaza etmiş olan Erzincanlı yolcuların artık kendilerine hâkim olamadıklarını görüyoruz. İçlerinde ağlamayanlar, sızlamayanlar yok gibi...

(Devamı 7 ncı sahifede)

Yozgatta ve Amasyada yeni zelzeleler oldu

Köylerde 97 bina yıkıldı, Giresun şehri içinde zelzeleden ölen yok

Yozgat 2 (A.A.) — Bugün saat 14,45 de vukubulan zelzelede Maden kazası, Peynik nahiyesine bağlı Cesur Mahmudlu, Karapınar, Kanberli, Küçük Çalağı, Koşumlu, Hozok, Defakılı köylerinde 97 hane ve ahır yıkılmış, 67 ev ve ahır da ehemmiyetli hasara uğramıştır.

İnsan zayıatı kaydedilmemiştir. Açıkta kalanların zelzeleden müteessir olmıyan köylere nakline başlanmıştır.

Amasyada hafif zelzele

Amasya 2 — Bugün Ezine nahiyesinde saat 8,30 da ve Amasya şehrinde saat 5,30 da hafif zelzeleler olmuştur. Hasarat yoktur.

Giresun şehrinde ölen yok

Ankara 2 (A.A.) — Alınan haberlere göre, Giresun vilâyet merkezinde hiç bir insan zayıatı yoktur. Nüfusca zayıat müllakata inhisar etmektedir. Merkezde mühim bina zararları mevcuttur.

Erzurumda zelzele durdu

Erzurum 2 (A.A.) — Son yirmidört

saat zarfında vilâyet muntakalarında zelzele olmamıştır. Bugün saat 1,30 da gelen katarla Erzuruma 62 yaralı gelmiş, bunlar derhal hastanelere yatırılarak istirahatları temin edilmiş ve tedavilerine başlanmıştır. Yaralılar için tertibat alınmıştır. 100 yatak hazır. Bu miktar arttırılacaktır.

Dikkatler:

Millî felâket ve spor

Felâketzede muntakamız, Bulgaristan büyüklüğündedir. Türkiyenin takriben beşte biridir. Kasabaların, köylerin hepsine resmî kanallarla yardım gidebilmesini havsala kabul edemiyor.

Kayak sporundaki mehareket sayesinde, Fintüler bir vatan kurtarıyorlar; bizde de sporcu gençlik birkaç bin nüfusa hayat vermek tecrübesinde bulunabilir.

Felâketzedelere yardım

Istanbuldaki teberrülerin yekûnu dün akşama kadar 237,524 lirayı buldu

Giresuna yeniden çadır, elbise ve çamaşır gönderiliyor

Felâketzedelere yapılacak yardım için valî ve Belediye reisi doktor Lâtfi Kırdarın reisliği altındaki Millî yardım vilâyet komitesi dün de sabahtan akşama kadar çalışmıştır.

Istanbulda yapılan teberrüat yekûnunun pazar akşamına kadar 133 bin lira tuttuğunu yazmıştık. Pazartesi akşamına kadar da 42,369 lira teberrü edilmiş bu suretle teberrüat 175,369 liraya baliğ olmuştur. Bu para merkez komitesine ve şehir hududu dahilindeki kazalara yapılan teberrüattır. Bu yekûnda yalnız Sili, Şile, Kartal, Yalova kazalarında yapılan teberrüat hariçtir.

Bundan başka dün sabahtan akşama kadar vilâyetteki Millî komiteye müracaat ederek yapılan teberrüat yekûnu 62,155 liradır. Bu suretle umum yekûn 237,524 liraya taliğ oluyor.

Gerek ticarethaneler, gerek evler tarafından teberrü edilmiş on binlerce parça eşya vardır. Bunlar muhtelif cinsde giyecek eşyası, çuvalarla tenekelerle zahiredir. Bu eşya ve erzakın yekûnu henüz tamamille tesbit edilememiştir. Bu eşya ve erzak, liman idaresinin Sirkeci'deki büyük deposunda muhafaza edilmektedir. Bugünden

(Devamı 6 ncı sahifede)

SU BASKINI

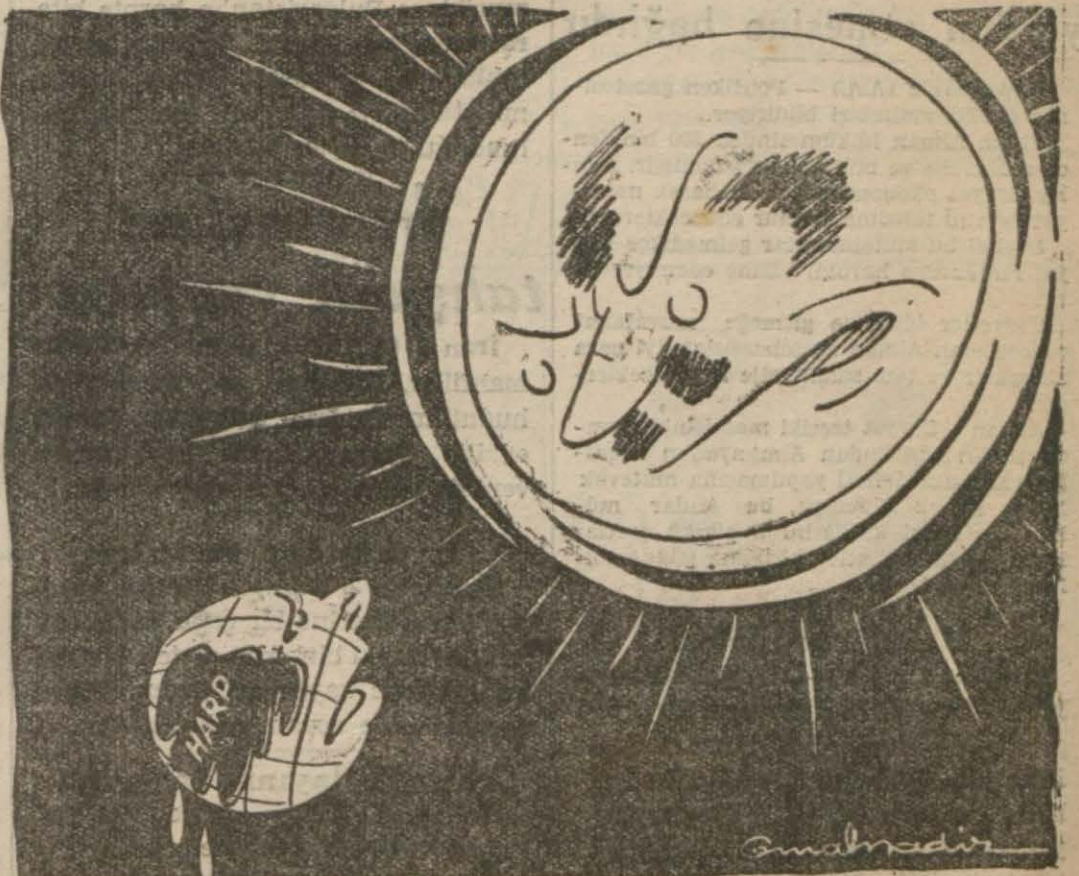
M. Kemalpaşada 300 ev tamamen yıkıldı

1500 ev de kısmen yıkıldı. Şimdiye kadar 50 insan cesedi bulundu

Bursa 2 (Telefonla) — M. Kemalpaşadaki su baskınının korkunç fecaati, suların çekilmeğe başlaması üzerine kısmen hafiflemiş bulunuyor. Kasabadaki değirmen ve fırınlar faaliyete geçtikleri için Bursadan ekmeğe gönderilmesine lüzum kalmadığı M. Kemalpaşadan bildirilmiştir. Şimdiki halde yalnız çamaşır istenmektedir. Bugün buraya gelenlerin ifadelerine göre kasabada suların hücumuna maruz kalan yedi mahalleden bi-

hassa Medtçe, Attariye ve Feyzidede mahallelerinden hemen hemen hiç eser kalmamış gibidir. Buralardaki binalar kâmilten yıkılmıştır. Bunların sayısı 300 ü geçiyor. Diğer mahallelerde harap olan binaların sayısı da 1500 den fazladır. İnsan zayıatının hakiki miktarı dün de bildirilmiş gibi tamamille tesbit edilememiştir. Bu rakamı yüzlere çıkaranlar vardır. Fakat şimdilik bulunmuş cesedlerin

(Devamı 6 ncı sahifede)

[İlimler, âfetlerin güneşteki lekelerden meydana geldiğini söylüyorlar!]

Dünya — Tencere dibin kara!..
Güneş — Senin ki benden kara!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Finler, Rusların yeni hücumunu da püskürttüler

En şimalde Finlânaiyalılar, Petramo şehrini muhasara altına aldılar

Roma 3 — Berlinde bir gazetenin yazdığına göre, Ruslar 200 bin kişilik bir kuvvetle Mannerheim hattına taarruz etmişler ve bu taarruz mühim zayıflatma tardedilmiştir. Bu havadis gerek Kopenhagdan, ve gerek Oslodan teyid edilmektedir.

Bu defaki Rus askerlerine evvelkilerden daha iyi giyinmiş bulundukları bıraktıkları ölümlerden anlaşılmaktadır. Yaralıları toplanamıyor ve soğuktan ölüyorlar. Rus seyyar hastane servislerinin noksanlığı gözden kaçmıyor. Stokholmden bildirildiğine göre, Petsamo şehri Finlândiyalılar tarafından geri alınmamış yalnız muhasara edilmiştir.

Amerikadan Avrupaya gelen postaların kontrolü meselesi

İngiltere hükûmeti, Amerikanın verdiği protesto notasını tedkik ediyor

Paris 3 — Amerika hükûmeti, İngiliz filosu tarafından kontrol edilen vapurlar ile Amerikadan Avrupaya gönderilmekte olan posta çuvallarının kontrol edilmesini protesto etmek için Londraya bir nota göndermiştir. Londradan gelen haberlere göre İngiltere, bu notayı tedkik etmektedir. Fakat Amerikadan gelen postaların kontrolü, Almanya doğrudan doğruya ve yahud bitaraf devletler vasıtasıyla cenebi döviz gönderilmesini menetmeğe matuftur. İngiltere, bahri blokayı gevşetmemek azmindedir.

Tuna nehrile sevkiyat yasak edildi

Paris 3 — Tuna nehri Karadenizdeki mansabından Yugoslav hududuna kadar donduğu cihetle, nehir yolu ile sevkiyat yasak edilmiştir. Romanya ile Almanya arasında ancak Macaristandan geçen demir yolu ile tek bir muvasala kalmıştır. Kışın Karpatlara yağın karlar yüzünden bu tarikle sevkiyat güçleşiyor.

Ajax kruvazörü Montevideoda

Londra 3 — Alman cep zırhlısı Graf Speeyi takip etmiş olan İngiliz Ajax kruvazörü, bugün kontrol amiral Harwoodu hamilen Montevideoya gidecek ve 48 saat kalacaktır. İngiliz kolonisi muzaffer İngiliz amirali şerefine bir ziyafet verecektir.

Bir Yunan ticaret heyeti geliyor

Atina 3 — Türk - Yunan ticaret muahedesinin temdidini meselesini müzakere etmek için dün bir Yunan heyeti Atinadan İstanbula hareket etmiştir.

Almanya'da benzin buhranına karşı tedbirler

Paris 3 — Berlin'den gelen haberlere göre Alman hükûmeti, mayı mahrukat buhranını önlemek için müsaade mahsusa alınmadıkça kamyonlarla hususî nakliyatı menetmiştir. Almanya'da hususî kamyonların senelik benzin ihtiyacı 6 milyon tona, baliğ olmaktadır.

News Jurher Çaytung gazetesine göre Almanya, senede 15-17 milyon ton mayı mahrukata muhtaçtır.

Stalin 200 bin Alman mütehassıs istedi

Alman - Sovyet teşriki me-saîsi Almanyanın derhal yardım etmesine bağlıdır

Kopenhag 2 (A.A.) — Politiken gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor.

Stalin Alman hükûmetinden 200 bin fencî, mühendis ve mütehassıs istemiştir. Bunlar Sovyet ekonomisini ve bilhassa nakliyat işlerini tanzime memur edileceklerdir.

Derhal bu mütehassıslar gelmedikçe Rusya, Finlândiya harbini idame edemeyecektir.

Sovyetler birliğine gitmeğe muvafakat edecek olan Alman mütehassısları iyi para alacaklar ve tam salâhiyetle iş görecektir.

Alman - Sovyet teşriki meselesinin devamı Stalin tarafından Almanyadan istenilen yardımın derhal yapılmasına mütevakıftır. Ancak Almanya, bu kadar mühim bir fencî kâfilesini bugünkü şartlar içinde ayırıp Sovyetler birliğine gönderebilecek midir?

Yaralı kabileleri

Ankara 2 (A.A.) — Bugünkü trenle de şehrimize Erzincandan 38 yaralı gelmiştir. Bunlardan dördü Ankara Numune hastanesine nakledilmiştir. Diğer yaralılarından 17 si Haydarpaşaya, dördü Bilecik'e, 13 ü Eskişehir'e gönderilmiştir. Yaralıları Ankara garında Belediye ve Kızılay mümessilleri tarafından karşılanmış ve izaaz

Millî şef İnönü Ankaraya dönüyor

Dün gece Sivastan Kayseriye hareket ettiler

Ankara 3 — Amasya, Niksar ve Erbaada zelzele felâketzedeleri ile temas ederek vaziyetlerini tedkik eden Millî Şef, dün akşam hususî trenleriyle saat yirmide Sivasa gelmiştir. Hususî tren bir müddet istasyonda duruktan sonra Kayseriye hareket etmiştir. Millî Şef bugün öğleden sonra saat 16 ya doğru Ankaraya avdet edecektir.

Yine kar

Dün sabah başlayan kar bütün gün ve gece devam etti

Dün hava gene karayele çevirdi ve sabah başlayan kar bütün gün ve bütün gece devam etti. Her taraf yeniden bembeyazdır. Karın kalınlığı bu sabah 3 santimetreden fazla idi. Dün sıcaklık 1 dereceden yukarı çıkamamıştır. Gece sıfırdan aşağı 3 dereceye inmiştir.

Marmara ve Karadenizde fırtına vardır. Dün Mudanya postasını götüren Marakaz vapuru Marmaradaki fırtına yüzünden Mudanya yolcularını Gemliğe çıkarmak mecburiyetinde kalmıştır.

Karadenizdeki fırtına yüzünden Bartın seferini yapamayan Antalya vapuru, dün akşam Karadenize hareket etmiştir. Anafarta vapuru 3 gün rötarla prşembe günü limanımıza gelecektir. Hâlen Karadenizde bulunan Ege, Dumlupınar, Aksu vapurları birer gün, belki de daha fazla rötarla limanımıza gelebileceklerdir. Erzurum vapuru da Mersinden dört gün rötarla bugün gelecektir.

Ayaspaşa caddesi nakil vasıtalarına yasak!..

Dün akşama doğru havanın fazla karlaması ve bilâhare de don yapması yüzünden Emniyet müdürlüğü altıncı şubesi, Taksim-de Gümüştüyü caddesinden Dolmabahçeye inen yolu otomobil ve otobüslere yasak etmiş ve bu vasıtalarla buradan münakalat kesilmiştir.

Emniyet âmirleri arasında tayinler

Ankara 2 (Telefonla) — Emniyet umum müdürlüğü Emniyet müdürlerinden Alâeddin Tokat Emniyet müdürlüğüne, yerine de Adana eski Emniyet müdürlerinden B. Halli, Emniyet müdürlüğü Emniyet âmirlerinde Nâsim Çanakkale, Kemal Hayri Umum müdürlük dördüncü sınıf Emniyet müdürlüğüne, Emniyet âmirlerinden Rifat İstanbul vilâyeti Emniyet kadrosunda açık ikinci sınıf Emniyet âmirliğine tayin edilmişlerdir.

İtalya ile ticarî müzakere

İtalyaya gidecek heyet bu akşam hareket ediyor

İtalya ile memleketimiz arasında ticarî münasebetlerin yeni şartlara göre tanzimi için, birkaç güne kadar Türk - İtalyan müzakereleri başlayacaktır. Müzakereler, Romada cereyan edecektir. İtalyaya gidecek heyetimiz şehrimize gelmiştir. Bu akşamki ekspresle İtalyaya hareket edecektir. İtalyan heyeti, senatör mösyo Canininin riyasetindedir.

Bizim heyete de Roma büyük elçimiz B. Hüseyin Ragıp riyaset edecektir. Heyetimiz şu zevattan mürekkeptir: Dış ticaret dairesi reis vekili B. Cemal Ziya, Hariciye Vekâletinden Kemal Nejad, Ticaret Vekâleti müşavirlerinden Zeki Zeybekoğlu, kam-biyo müdürü Bülend, Türkiye Merkez bankası müdürlerinden Nazif.

Erzincan nafia inşaat reisliğinde sağ kalanların isimleri

Erzincan 2 (Zelzele muntakasına giden muharririmiz bildiriyor) — Nafia inşaat reisliği kadrosunda ölenlerin isimlerini bildirmiştim. Bu idarede sağ kalanlardan bir kısmının isimleri şunlardır:

Nafia Boz müteahhidi Şevket Bozcı muhassibi mesul Nail, 19 uncu kısım mühendis Hilmi, Simeryol heyeti fenniye müdürü Akif, veznedar Muharrem, kâtip Rasim, ressam Muammer, mühendis Kadri, fen memuru Abdülhalik, mühendis Binter, şube mühendisi Salâhaddin, şube şefi Adnan, kısım şefi Kemal, inşaat an-bar memuru Kâmil, Sürveyan Hasan, Boz mühendisi Yusuf, mühendis Burhan, mühendis Namoni hayattadırlar.

Parti grupunda

Başvekil felâketzedelere yapılan yardım, Hariciye Vekili de siyasî hadiseler hakkında izahat verdi

Ankara 2 (A.A.) — C. H. Partisi Büyük Millet Meclisi grubu bugün (2/1/940) saat 15 de reis vekili Hasan Sakanın riyasetinde toplandı.

İlk söz alan Başvekil Dr. Refik Saydam memleketin vasi bir sahasının uğramış olduğu zelzele felâketi karşısında bugüne kadar alınmış olan tedbirleri ve felâketzedelere yapılacak imdat ve yardım muamelelerini izah etti.

Bu mevzua dair sorulan suallere icap eden cevapları verdikten sonra Hariciye Vekilimizin umumî heyete beyanatta bulunacağını ifade etti.

Kürsiye gelen Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu son iki hafta zarfında cereyan eden siyasî hadiseler ve müzakerelere dair izahat verdi.

Bu izahat reye konularak müttefi-

kan umumî heyette kabul olundu.

Bundan sonra bugünkü ruzmanenin birinci maddesini teşkil eden ve geçen haftaki umumî heyet içtimasında parti idare heyetince teşkilî kararlaşan komisyon tarafından esaslarının tedkik olunması kabul edilmiş olan millî iktisadî koruma kanunu projesi üzerinde müzakere açıldı.

Komisyonca hazırlanmış olan lâyiha projesi üzerinde birçok hatipler söz alarak mütalâalar beyan ettiler.

Saat 19,30 a kadar devam eden bu müzakerelerden sonra mevzuun müstaceliyetine binaen müzakerenin biran evvel intacını temin için ayın dördüncü perşembe günü umumî heyetin tekrar içtimasına dair olan teklif reye konularak kabul edildi ve celseye nihayet verildi.

Hitler yeni bir sulh teşebbüsünde bulunacakmış

Almanyanın idare şeklinde zahiri bazı değişiklikler yapacağı bildiriliyor

Paris 2 — Petit Parisien gazetesi, daima iyi malûmat veren bir muhabirinden aldığı haberi ihtiyatla telâki edilmek üzere neşrediyor:

Haber aldığımıza göre, Hitler ilkbahara doğru yeni bir sulh teşebbüsünde bulunacaktır. Bu defa muvaffakiyet temini için Almanyanın idare şeklinde zahiri bazı değişiklikler yapacaktır. Bu değişiklikler şu şekilde olacaktır:

- 1 — Hitler bugünkü vaziyetini bırakarak sadece devlet reisi olacaktır.
- 2 — Başvekilâte Göring geçecektir.
- 3 — Himler, Göbels, ve Ley gibi müritler iş başından çekileceklerdir.
- 4 — Hariciye Nazırı Ribbentrop çekilecek, yerine meslekten yetişme bir

diplomat, ağılebi ihtimal Roma sefiri Makenzen gelecektir.

5 — İktisad Nezaretine Şaht getirilecektir.

6 — Yeni Kabinenin programında emperyalist hükümler bulunmayacaktır.

7 — Rusyaya karşı muhteriz bir vaziyet alınacaktır.

8 — Çekya ve Polonya hudutları için büyük bir adamın hakemliği kabul edilecektir.

9 — Otarşi bırakılarak tabii iktisad sistemine döndülecektir.

Aynı muhabir general Brautschich ile Reichenan'ın Alman ağır sanayi erbabı arasında, bunların düşüncelerini anlamak için tedkikler yaptıklarını bildiriyorlar.

Hava muharebesi

3 İngiliz tayyaresi 12 Alman tayyaresile çarpıştı

Londra 2 (A.A.) — Hava Nezareti, bugün, üç İngiliz tayyaresinin, Almanya sahili civarında Messerschmidt tipi 12 Alman tayyaresile çarpıştıklarını bildirmektedir.

Bir Messerschmidt düşürülmüştür. Almanların diğer dört tayyareyi daha kaybettikleri muhtemeldir.

İngiliz tayyarelerinden de birisi düşürülmüştür. Diğer biri kayıptır. Üçüncüsü salimen üssüne dönmüştür.

Üsküdar şilebi

Kalkavanzadelere ait Üsküdar şilebi, bir müddet evvel limanımızdan hareketle Marsilyaya kömür götürmüştü. Dönüşte şilep, İngiliz Akdeniz filosuna mensup kontrol gemileri tarafından çevrilmiş ve muayene edilmiştir. Gemi, her ne kadar boş ise de iki taraf arasındaki bir anlaşamamazlık yüzünden, bir İngiliz üssüne götürülmüştür. Vaziyet tavazzuh edince Üsküdar, yola çıkmıştır. Şilep şimdi Mersin limanına gelmiş bulunmaktadır.

Köprü üzerinde iki otomobil kazası

Dünkü karlı hava esnasında; köprüde iki müsademe olmuştur. B. Ahmedin idaresindeki hususî otomobil, köprü üzerinde durmakta olan şoför Muradın idaresindeki taksiye çarparak parçalanmış, şoför hafif surette yaralanmıştır.

Şoför Aslanın idaresindeki taksî de, gene köprü üzerinde Mecidiyeköy - Çarşamba hatında işleyen bir otobüse çarpmış, hasara uğratmış, yolcular haylî heyecana düşmüşlerdir.

Demir ithalat limited şirketi

Demir ithalat limited şirketi, üç şirkete ayrılmıştır: 1 — Demirdöller ve Demir fabrikâları, 2 — Teneke ve kalaycılar, 3 — Demirden gayri madenler (Bronz, nikel, galvaniz, platin ve sair). Ticaret Vekâleti, Umum Demir ithalat şirketi müdürlüğüne Atina ticaret mümessilimiz B. Mitatı tayin etmiştir. Demirdöller bugün saat 11 de Ticaret odasında toplanacaklardır.

Doktor Weizmann

Siyonist şefi Amerikaya gidiyor

Londra 2 — Doktor Weizmann Birleşik Amerikada mühim bir turneye çıkmak için bugün Newyorka varacaktır. Siyonist icra komitesi şefi olan doktor Weizmann Londradan Amerikaya hareket etmezden evvel Amerika sefaretî müsteşarının ziyaretini kabul etmiştir. Sefaret müsteşarı, B. Rooseveltin kendisini Beyaz sarayda görüşmeğe davet ettiğini tebliğ etmiştir.

B. Roosevelt doktor Weizmann ile musevilere taallük eden mühim meseleleri görüşecektir.

Siyonist şefi, Birleşik Amerikadan sonra cenubi Amerika payitahtlarını ziyaret edecektir.

Üniversitede stenografi kursu açılıyor

Bu ayın onuncu çarşamba günü üniversite serbes stenografya kursu açılacaktır.

Dersler çarşamba ve cuma günleri saat 16 da hukuk fakültesinin dördüncü sınıfında doktora dersanesinde verilecektir. Kurs üç ay devam edecektir.

Tekirdağ'na bol kar yağdı

Tekirdağ 2 (A.A.) — Şehrimizde yağın karın kalınlığı otuz santimi bulmuştur.

Maadin umum müdürlüğü

Ankara 2 (Telefonla) — Açık bulunan İktisad Vekâleti maadin umum müdürlüğü muavinliğine Vekâlet müfettişlerinden B. Rahmi tayin edilmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Merhum general
Ziya Kutnak

Dün İstanbul caddelerinden büyük bir askeri cenaze alayı geçti. Hayanın bozuk olmasına rağmen sivil halkın da pek kalabalık olarak iştirak ettiği bu tören, Şehzadebaşından Karacaahmed serviliklerine kadar teşyi edildi; Osmanlı devletinde mühim mevkiler işgal eden ve «son Harbiye Nazırı» diye şöhret alan general Ziya Kutnak ebedî istirahatgâhına götürülüyordu.

Herkesin alâkasını bilhassa celbeden, bu «son Osmanlı Harbiye Nazırı»nda, bir de İstiklâl madalyası bulunmıyordu. Zihinlere, bu, garip bir tezat gibi görünmekteydi.

Merhumun şehriyetinde bulunduğu halde, ben bile, bir çok yakın dostları gibi, bu İstiklâl madalyesinin mevcudiyetini neden sonra öğrendim. Paşa, okadar mahviyetkardı, kendisinden bahsedilmesini öyle istemezdi ki, hizmetleri konuşulduğu zaman kızarır, bir kaç cümleyle mevzuu kapatmak seklini tercih ederdi.

Başkalarından öğrendim:

İstanbulun işgali esnasında, işgal ordularını makamatı bir de kontrol etmiş ki ne görsün? Şehrimizin depolarında esliha ve mühimmat ehemmiyetli derecede eksilmiş! Derhal tahkikat: Meğer anbarların muhteviyatı Anadolu'ya kaçırılmıyormuş?

Hattâ, o zamanki zabıterimizden olup cenaze töreninde hazır bulunan bir zatın anlattığına göre, bir ramazan arifesinde işgal ordusu kumandanlığına müraaat edilmiş:

— Müslimanlar oruçlarını bozsun diye top atmamız lazımdır. Kamaları aldınız, atamıyoruz. Lütfen muvakkaten verin.

Vermişler. Buna rağmen İstanbul'da mutad eski topraklar endahat yapılmış. Depodan çıkarılan yeniler, kamalarla beraber Kuvayi Milliye'ye asılmış.

İade zamanı gelip te kamalar geri verilmeyince, mesele dikkati celbetmiş. Anbarların boşaldığı da böylelikle anlaşılınca, general Harington derhal otomobile binerek Harbiye Nezaretine dayanmış.

Ziya paşa ile, aralarında şöyle bir muhavere:

— Paşam... Bütün bu işlerin malumatınız haricinde cereyan etmesine imkân görmüyorum... Diğer cihetten sizin yalan söyleyemez bir seciye olduğunuzu da bilirim. Söyleyiniz: Siz mi kaçırtınız?

Ne müşkül vaziyet!... Başka vatanperverler, o sıralarda hep nefyediyor, taziyik görüyor... Bu arada Ziya paşanın eniştesi Çürüksulu Mahmud paşa da Malta menfasında... Bu yakın ve acı misallere rağmen Harbiye Nezareti makamını işgal eden zat, doğru söylemek mecburiyetini duymuş... Zira şeref meselesi.

Birdenbire tavrını değiştirerek:

— General Harington cenabları! - demiş, - Farzediniz ki memleketiniz benimki gibi bir felâkete uğradı ve siz aynı benim yerimde bulunuyorsunuz... Viedanız ne yapmanızı emrederdi?... Kendinizi o mevkie koyunuz... Ben de aynı Ekselânsınızın yapacağınız emin olduğum şekilde hareket ettim.

Harington'un gözleri dalmış. Bir an düşünceden sonra, paşaya elini

ŞEHİR HABERLERİ

Sanayiciler dün yeniden teberrüde bulundular

İzmir vapuru Karadenizden geldi. Mürettebat zelzele esnasında vapurun karaya düştüğünü zannettiler

İstanbul sanayicileri, zelzele felâketzedelerine dün yeniden şu teberrüde bulunmuşlardır: 1300 kilo bisküvi, 1400 lira kıymetinde pamuklu mensucat, 2000 parçadan fazla yün kazak, 262 çift kundura, 150 kilo koton idrofil.

Millî sanayi birliği, ayniyat vermek suretiyle yardımda bulunmasına imkân olmayan sanayi erbabının bir listesini hazırlayarak Vilâyete vermiştir. İane verebilecek sanayi erbabı Ticaret odasında toplan-

acaktır.

İzmir vapuru Karadenizden geldi

Anadoludaki zezele felâketinden sonra, dün akşam İzmir vapuru da İlimanımız gelmiştir. İzmir, flâketten sonra gelen üçüncü vapurdur. Yolcular hulasaten şunları söylemişlerdir:

«— Karahisarda 1200, Alucan'da 150 ölü ve bir o kadar yaralı vardır. Görele, Tire-

bolu, Bolancak kazalarında zayıt yoktur. Giresunda bir yaralı vardır. Burada resmi ve husulî binalar hasara uğramışlarsa da yıkılmamışlardır. Orduda evler yüzde elli nisbetinde yıkılmıştır. İzmir vapuru, Fatsada demir yüklerken zelzele olmuş, vapur o kadar şiddetle sarsılmıştır ki, mürettebat, geminin karaya düştüğünü zannetmiştir. Biraz sonra, gemiden Fatsadaki harabeler görülmeye başlamıştır. Vapur dönüşte Orduya uğramamıştır.»

Beyoğlunda 30 ekip eşya topluyor

Ticarethanların verdikleri kumaşlar

Kız sanat mektebinde dikiliyor

Dün Beyoğlu Halkevinde yapılan muhtelif içtimalarda muntaka dahilinde her eve ve her apartmanın her dairesine müraaat etmek suretiyle eşya teberrünü toplamak için 30 ekip teşkil edilmiş, bu ekip-ler dün sabah faaliyetine geçmiştir.

Beyoğlu Halkevinin tertip ettiği ikinci gruplar kumaş ve malzeme teberrü etmek isteyen mağazalara müraaat ederek bir hayli kumaş ve safr malzeme toplamışlar ve bunları Beyoğlu Akşam Kız sanat mektebinde bu işe münhasır olmak üzere teşkil edilmiş olan dikim atelyesine vernalmışlardır. Bu atelye hararetli dikişe devam etmektedir.

Bu akşam İpek sinemasında, hasılatı tamamen felâketzedelere ait olan, sanatkaş Safiye tarafından konser verilecektir. Beyoğlu Halkevi korosundan güzide bir grup da konsere iştirak edecektir.

★ Akşam Kız sanat mektebinden: Millî Yardım komitesinin çalışma programında yer alan mektebimiz öğretmen ve talebelerinin bugün behemehal mektebimize müraaat etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Galib Efganî

Mahkeme beraetine karar verdi

Perapalas otelinde para vermeden daire işgal ettiği ve otel sahibi B. Misbahtan da elden para almak suretiyle dolandırıcılık yaptığı iddiasıyla mahkemeye verilen Yemenli Galip Efganînin muhakemesi dün asliye sekizinci ceza mahkemesinde bitirilmiş, geç vakit mahkeme kararını teahhüm etmiştir.

Sekizinci ceza mahkemesi, elde mevcut delillere nazaran, maznun Galip Efganînin hareketinde kanunî suç unsuru görülmediğinden ve hâdisse tamamen hukukî mahiyette olduğundan, beraatine karar vermiştir.

uzarata:

— Bu muhavere aramızda cereyan etmemiş olsun... Allaha ısmarladık paşam...

Ve, çıkıp gitmiş. Depoların boşaldığı da mevzu bahis edilmemiş.

General Ziya Kutnak'ın menkıbelerinden yalnız bir tanesi... Fakat bu da onu tebarüz ettirmek için kâfidir.

Kendisini yakından tanıyanlar ebedî gaybubiyeti ile çok müteelimidirler. Merhum, misli nâdir görülmüş nazik, kibar, halûk, mükrim mübarek bir zattı. Allah gani gani rahmet eyesin.

(Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Fakir semtlerde helâlar ücretsiz olmalı

Rüstempaşa camisinin helâları en işlek bir semtte bulunuyor. Cıvarda pek çok esnaf vardır. Hele bunların çırakları haftada 2,5 - 3 lira kazanan fakir fikiradirdir.

Caminin helâlarına girenlerden 20 para ile 60 para arasında bir ücret alınıyor. Pek çok kimse böylelikle ayda 120 kuruş tutan bir ücret vermek mecburiyetinde kalıyor. Bir de bu para ağır geldiği için esnaf çırakları yan sokakları kirletiyorlar. Dikkati celbederiz.

Vaniköy dağı

Evvelki gece yağmurdan gene çöktü

Son yağın yağmurlar yüzünden Vaniköy dağının bir kısmı, geceleyin yeniden çökmüş, şoseyi tıkamıştır. Bu dağ, bundan birkaç ay evvel gene çökmüş, Üsküdar Belediyesi feci bir kazaya sebebiyet verecek yeni bir inhidama mani olmak için birçok ameleli bir ay kadar çalıştırmıştı. Fakat bu yeni inhidam, alınan tedbirin kâfi olmadığını isbat etmiştir. Müttehassıslar, dağın ikide birde böyle çöküntüler yapmasına mani olmak üzere bir istinat duvarı yapılması lâzımgeldiğini beyan ediyorlar. Belediye, hem şoseyi kapayan enkazı bir an evvel kaldırmalı, hem de yeni bir çöküntüye mani olacak tedbirleri bir an evvel almalıdır.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Galata yolcu salonunun tefrişi için bugün münakasa açılacaktır. Salon 1 martta tamam olacaktır.

★ Nisanlı Harikiliyanın Beyoğlunda başka bir delikanlı ile gezdirdiğini görerek sokakta jilette Harikiliyanın yanığını parçalıyan Ekrem dün Sultanahmed birinci ceza mahkemesine verilmiştir. Ekrem, nisanlısının kendisine hiyanet etmesi yüzünden bu işi yaptığını söylemiş ve tevkiif edilmiştir.

★ Dört gün evvel Feriköyünde Aziz adında birini bıçakla karından yaralayarak öldüren Kâmil dün Adliye'ye teslim edilmiştir. Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılan Kâmil, ifadesinde, kendisi Aziz'in evinde kiracı olarak oturduğuna, vaka günü Aziz tarafından egysaı zaptedilerek kendisinin de evden kovulduğuna, Aziz'in sopa ve bıçakla üzerine hücum etmesi üzerine, kendisi de bir aralık Aziz'in elinden bıçağı aldığını ve bundan sonra ne olduğunu bilmediğini söylemiştir. Kâmil tevkiif edilmiştir.

★ Geçen ay içinde Gümrükler başmüdürlüğünde komisyoncu ve maiyet memuru imtihanı yapılmıştı. İmtihanda 4 komisyoncu, 3 maiyet memuru kazanmıştır. Komisyoncular: Cevad Çiçin, Muzaffer Yenen, Surri, Rıza; maiyet memurları: Ekrem, Muammer, Fahmidir.

İstimlâk kanununda bir tadil

İleride istimlâk edilecek arsalarda birer katlı binalar yapılabilir

İstanbul Belediyesine ait muhtelif işler etrafında Dahiliye Vekâletle temas etmek üzere Ankara'ya giden Belediye Reis muavinî B. Rifat Yenil'in reisliği altındaki heyetin döndüğünü yazmıştık. Heyetin görüştüğü işler arasında İstimlâk kanununun 11 inci maddesinin tadil talebi vardır. Kanunun bu maddesine göre Yapı, yollar kanunu hükümlerine göre, planı yapılmayan veya istimlâki lâzımgelen arsalarla bina inşası menedilmektedir. Halbuki, Belediye, imar planı mucibince her sahayı birden istimlâk edemeyeceğinden ve buna Belediye varidatı da müsaade etmediğinden, Belediye ne istimlâk ediyor, ne de inşaatla müsaade veriyordu.

Şimdi Belediye; hükûmete yaptığı teklifte bu maddenin tadilile ileride istimlâk edilecek bu gibi sahalarda birer katlı bina inşası edilemesi için İstimlâk kanununun 11 inci maddesinin tadilini rica etmiştir. Bu talep kabul edilmiştir. Bir lâyiha hazırlanarak Meclise verilecektir.

Otomobil kazası

2 otomobil çarpıştı, üç kişi yaralandı

Mehmed adında biri, kendi idare ettiği husulî otomobile Darülacezen Sığılye gelirken, Bulgar hastanesi civarında Darülaceze'ye gitmekle olan şoför Cemal'in idaresindeki kamyonla çarpışmıştır. Şiddetli çarpışmada kamyonun ve otomobilin birçok yerleri parçalanmıştır.

Kamyonda bulunan Kadir adında biri elinden, Hüseyin Oktay genesinden, Mustafa Suphi başından yaralanmıştır. Yaralılar Bulgar hastanesine yatırılmışlar, kazaya sebebiyet veren şoför Cemal ve Mehmed yakalanarak zabita tarafından tahkikata başlanmıştır.

İstiklâl gazetesi

Tanınmış muharrirlerden Nizameddin Nazif tarafından perşembe gününden itibaren «İstiklâl» isimle bir sabah gazetesi negredileceği haber alınmıştır. Gazetenin tahrir alisi arasında birçok tanınmış muharrirler vardır. Arkadaşımıza şimdiden muvaffakiyet temenni ederiz.

İngiltereye sipariş edilecek 11 gemi

İngiliz kredisi ile İngiltereye sipariş edilecek 11 geminin inşası için bir münakasa açılmıştır. Münakasaya bir İngiliz bahri inşaat müessesesinin iştirak ettiği, teklif mektubunun Münakalat Vekâletince tedkik edilmekte bulunduğunu yazmıştık. Şartname muvafık görülmüştür.

İhale, bu ayın ilk on beşi içinde yapılacaktır. İlk gemi, ihaleden 14 ay sonra, diğerleri de birer ay fasıla ile 26 ncı ay sonunda peyderpey inşa ve teslim edilecektir.

İSTANBUL HAYATI

Piyango meraklıları

Zevklerimiz, arzularımıza o kadar mağlûp oluyoruz ki; acizimize, zaafımıza bakmadan tabiat kuvvetlerini kendi isteklerimize uydurabilmek için kıvrıyoruz. Temmuz ortasında kar yağdırıp kânunusaniye bahar güneşi açılacak şekilde arzın mahrekini değiştirebilsek keyfimizden ağızımız kulaklarımız kadar açılacak. Fakat bu defa da arzularımız birer ihtiras halinde kabarmaya başlayacak, kimbilir daha neler yapmak isteyeceğiz...

Mukadderata boyun eğmek hiç işimize gelmiyor. Değiştirilmesi imkânsız olduğunu bildiğimiz mevhum (talih - şans) kuvvetini yolundan saptırmak için zekâmızın bütün kudretini kullanarak taarruza geçiyoruz. Hele, ihtirasımızın muvaffakiyetsizlikle kırbaçlanması karşısında tehevüre, isyana kapılınca ne kadar gülünç oluyoruz!...

Geçen ayın son günlerinde İstanbul dört bucağında piyango bileti satan gişelerin önleri mahşer gibi kalıyordu. Yeni yılın şansını denemek maksadile piyango bileti almağa karar veriliyor. Fakat kararın tabikine geçince gaye değişiyor. Evvelâ talihe bel bağlanıp işin neticesi mukadderata bırakılırken bu defa, behemehal kazanmak arzusunun tahakkümü başgösteriyor. Bir telâştır başlıyor. Zekâ faaliyete geçiyor, mutlaka kazanmayı temin için ne gairp çarelere başvuruluyor!...

Mahallede birkaç ahabla müşterek bilek almağa karar verdik, bu işe beni memur ettiler. Ayın son günü alırsız, dedim. Bayanlar hep bir ağızdan itiraz ettiler:

— Olmaz. O zamana kadar biletlerin iyileri seçilir. Semizler önden giderse geriye kalanların hayrı olmaz. Hemen bugün biletleri almalı. Şansı kaçırmayalım.

Ne garip şans avcılığı?!

Gişenin önünde biri bağırıyor:

— Bana, sonu altı ile biten bir bilet veriniz. Rüya da gördüm, sonu «6» numaralı bilete büyük ikramiye çıkacak.

Bazıları, bir biletin kazanmak ihtimalile iktifa edemiyerek, şans, ağıla avamağa kalkışıyorlar.

Hele, gişe önünde rasladığım bir dostumun hareketi pek garibime gitti: On liralık bir bilet istedi, dükkancıya on bir lira verdi ve ilâve etti:

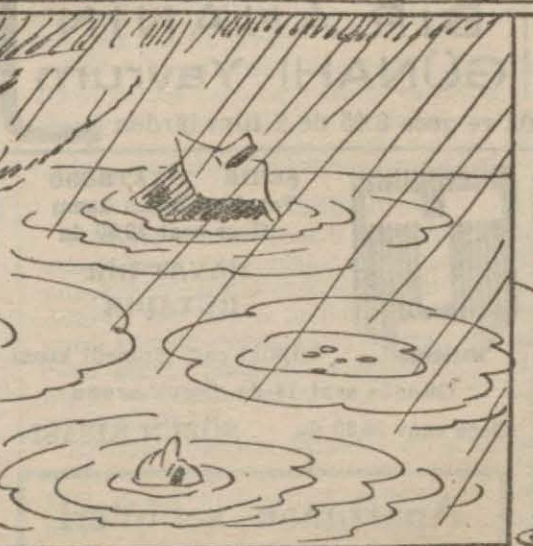
— On liralık bilet veriniz. Fazla olan bir lirayı da siz alıp bana başka bir lira veriniz.

Dükkancı garip bir tebessümle dostumun arzusunun yerine getirdi. Dükkânın önünden ayrıldıktan sonra dostum kulağıma eğildi:

— Niçin böyle yaptım biliyor musun?... Birkaç kişinin şans birleşsin diye, on liralık bileti komşularla ortak aldık. Fakat, talih kuşunu daha sağlama bağlamak için işe bir de çocuk karıştırdık. Çocuğun verdiği bu bir lirayı da biletçinin kasasından değiştirttim. Bu kadar uğraştığımıza göre bu bilete de büyük ikramiye çıkmazsa, kör olsun öyle şans!..

Yılbaşı gecesi gözlerini biletlere, kulaklarını radyoya bağlayıp heyecan içinde bekleyenlerin ve ümidleri boşa çıkınca benizleri sapsarı kesilerek küfür savuranların halini de ayrıca yazacağım. Cemal Refik

BAY AMCA VE SU BASKINI!

«Zelzele felâketzedelerine yaptığın yardımın hiç olmazsa yarısının yarısını seylâpzedelere yap!..»

... «Bak, Bursa civarını sular basmış...»

... «Bir çok köyler seller altında kalmış!...» dedim amma adam oralı bile değil!..»

... Zahir su baskınının ne olduğunu bilmiyor!..»

B. A. — O halde sen onu bana gönder!...

— Ne yapacaksın?..

B. A. — Yağmurlu bir günde biraz

ÇEMBERLİTAŞ sinemasında

Bugün matinelere den itibaren 2 BÜYÜK FİLM

1-ANA KALBI FRANÇOISE ROSAY
PIERRE RENOİR
SYLVIA BATAILLEDünyanın en büyük muharrirlerinden GEORGES OHNET'in
(SERGE PANINE) isimli romanından alınmış
HİSSİ, İÇTİMAİ, AHLAKİ bir film**Ana Kalbi:** Kızlarının saadet istikballeri için çarpınan müstak
fık bir annenin hazin romanı.**Ana Kalbi:** Genç yasta dul kalmış, servetini, saadetini kız
larına hasretmiş birannenin hazin bir hatırası.**Ana Kalbi:** Nezh aile yuvasına bir baykuş gibi konan sefil
ve namus dışı serseri bir prensin entrikalı
maceraları.**2-ATMACA** (CHARLES BOYER)
PIERRE - RICHARD - WILLMAşk, sefahat, kumar arasında güzeran eden ibretâmiz büyük sinema
romanı - Hayatı hakikiyenin en acı bir iztirabıMevsimin en büyük filmlerini sayın İstanbul halkına takdim için
iş birliği yaptığımız ŞEHZADEBAŞI**FERAH Sinemada**
PASTIRMACIYAN
ve **ŞÜREKÂSİ**
Türkçe sözlü ve Taklidlî**RIO GRANDE GÜLÜ**
Deniz kızı Movita
John Karol (ZORO KAMÇILI
SUVARI)

Gelecek program her 2 sinemada Fevkalâde Gala haftası olarak:

SAMİMİ ANLAŞMA (İNGİLİZ - FRANSIZ İTİLÂFİ)Victor Francen, Gaby Morlay, Pierre Richard Willm
ve 40 büyük sanatkarın iştirakle Fransız ve İngiliz hükümetleri-
nin maddî müzaheretle filme çekilen
Senenin en mühteşem şaheseri**DEANNA DURBIN'in**
Bütün İstanbul halkını bir haftadan beri
SÜMER sinemasına

Celbeden ve görülmemiş bir ragbet ve muvaffakiyet kazanan

Fülmî bir hafta daha gösterilecektir.

Gldiniz, görünüz, tekrar tekrar görünüz, ilâveten: EKLER JURNAL
son dünya haberleri bilhassa GRAF VON SPEE ile İngiliz kruvazörleri
arasındaki deniz muharebesi safahatı.

Yalnız müstesna filmler gösteren

LÂLE sineması

Yarın akşamdan itibaren

Yeni senenin ilk büyük Fransız filmi takdim ediyor.

Dehakâr artist EDWIGE FEUILLERE'i
Büyük sanatkar yapan, GEORGES RIGAUD'un
kudretine yeni bir zafer ilâve eden en son ve en mükkemel eser**YIKILAN MABED**

Bütün bir hayat... Sonsus bir Aşk... Nihayetsiz zevk...

Tel: 43595

Pangaltı AKIN Sinemasında

Neş'e... Heyecan ve Hicran içinde...

ŞEN YUMURCAK
ŞIRLEY TEMPLE**BİR ANANIN**
GÜNAHI Yavrum

Ayrıca: Dünya haberleri Gündüz ve gece 8.45 de 2 film birden

Galatasaraylılar Yurdundan:
Cemiyetimizin mutad senelik kongresi
7 İkincikânun 1940 pazar günü saat on
dörtte cemiyetin Galatasaray Tütüncü çık-
mazında Regit paşa apartmanındaki mer-
kezinde yapılacağından mukayyet Azanın
tegrifleri rica olunur.Ruzname:
1 — İdare hey'eti raporunun okunması.
2 — Hesabın rüyeti ve sabık idare
hey'etinin ibrası.
3 — Yeni idare hey'etinin intihabı.
4 — Yeni hesap müfettişlerinin intihabı.
5 — Cemiyetler kanunu mucibince ya-
pılmış olan nizamnamenin tasdiki.Zayı — Seyrüseferden aldığım tek sey-
yar arabamın 1201 numaralı plâkasını kay-
bettim. Yenisini alacağımdan eskisinin de-
ğeri yoktur.
Taksim seyyar arabacı Tevfik Altuğ**ŞEHİR TİYATROSU**
Tepebaşı Dram kısımlı
Gece saat 20,30 da**HAYAT BİR**
RÜYADIR

İstiklâl cad. Komedi kısımlı

Gündüz saat 14 de Çoçuk oyunu
Gece saat 20,30 da **SÖZÜN KISASI****Apartman sahipleri**Boş dairelerinize hemen iyi
kira bulmak için «Akşam» in
KÜÇÜK İLANLARI'ndan isti-
fade ediniz.**RADYO**

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu

T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

TÜRKİYE SAATİLE

Ankara radyosu 31.7 metre kısa dalga
postası ile her gün yapılmakta olan eenebi
dillerde haberler neşriyatı programı:

	Birinci servis	İkinci servis
İranca	Saat 12.00	Saat 17.30
Arapça	» 12.15	» 17.45
Elence	» 13.45	» 18.45
Fransızca	» 14.00	» 21.00
Bulgarca	» 14.30	» 18.30

3 Birincikânun ÇARŞABA12.30: Program ve memleket saat ayarı,
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50:
Türk müziği (Pl.), 13.30 - 14: Müzik: Kü-
çük orkestra (Şef: Necip Aşkın). 1 — Schu-
bert: Askeri marş, 2 — Max Schönher:
Alp köylülerinin dans havaları, 3 — Josef
Lanner: Baló dansları. 18: Program ve
memleket saat ayarı, 18.05: Türk müziği.
Çalanlar: Vecihe, Kemal Niyazi Seyhun,
Cevdet Çağla, İzzettin Okte. 1 — Okuyan:
Mehmet Sâgnak; 1 — Ali Rifat bey - Su-
zinak şarkı: (Kâr etmedi zalim), 2 — Lâtif
ağa - Hicazkâr şarkı: (Yoktur zaman, gel),
3 — Cevriye - Muhayyer şarkı: (Bahar bak
gönül gibi), 4 — Halk türküsü: (Ay doğdu
batmadı mı?), 2 — Okuyan: Mustafa Çağ-
lar; 1 — Ferahnak peşrevi, 2 — Melekset -
Ferahnak şarkı: (Titret yüreğim), 3 — Ni-
koğos ağa - Ferahnak şarkı: (Bir tifi yos-
ma eda), 4 — Blimen Şen - Ferahnak şar-
kı: (Ruhunda bahar açtı), 5 — Halk tür-
küsü: (Yavru kurban), 6 — Hüseyini türkü:
(İçtim suyunu). 3 — Okuyan: Safiye To-
kay; 1 — Tanburi Ali Ef. - Karıcılar şarkı:
(Bir taraftan aşkı derdi gamı), 2 — Arif
bey - Karıcılar şarkı: (Bir genceye bir
har nigâh cyledi), 3 — Şevki bey - Uşak
şarkı: (Aşksun o rindane ki...), 4 — Bi-
men Şen - Uşak şarkı: (Bahar erdi).**Şehzadebaşı FERAH Sinemasında**

Telefon 21359

Bugün matinelere den itibaren Suare 8,30 da

1 - Pastirmaciyan ve şürekâsı

Türkçe sözlü ve taklidlî

2 - Rio Grande gölüBaş Artistleri: DENİZ KIZI MOVITA
ve (ZORO KAMÇILI SUVARI) JON KAROLAyrıca: 2 inci
İLÂVEMİZ:Bilûmum mektep
talebelerile Yûk-
sek Tahsil Gençliği
bilhassa Üniversite
Tıp ve Fen Fakülte-
leri müdavimlerle
Sayın doktorları-
mızı yakından alâ-
kadar edecek olan:

Ayrıca:

1 inci

HUSUSİ

İLÂVEMİZ:

MALEK PEHLIVAN

Serapa Kahkaha

İlmî ve fenni Film serimizden RONTKEN ŞUAI
Lûtfen Nazarı Dikkate: Bütün İstanbul Sinema meraklılarının mütte-
fikan tasdik ettikleri gibi Filimlerimiz gözleri yormayan ve bozmayan
sesleri tabi'leştiren son sistem makinelerile gösterilmektedir.**Harp Akademisi Komutanlığından**Harp akademisine yevmiye üç lira ücretle bir elektrikçi alınacaktır. Nafil Vekâle-
tinden tasdikli ikinci derece ehliyetnameyi haliz olması şarttır.
Taliplerin 8/İkincikânun/940 tarihine kadar Yıldızda harp akademisi komutanlığına
müracaat eylemeleri. (10734)18.55: Serbes saat, 19.10: Memleket saat
ayarı, 19.30: Türk müziği: Fasil heyeti,
20.15: Konuşma (Dış politika hâdiseleri),
20.30: Temsil: (Bir dans meselesi) yazan:
Saada Sait. 21: Serbes saat, 21.10: Konuş-
ma: (Haftalık posta kutusu), 21.30: Müzik:
Riyaseticümhur bandosu (Şef: İhsan Kün-
çer), 1 — André Messier: Marş, 2 — A. Sel-
lenick: Avcıların şenliği, 3 — E. Chabrier:
Gwendoline operasının uvertürü, 4 —
P. Lincke: Aşk, Periler diyarından gelmiş-
tir. (Kornet sol), 5 — E. Février: Japon
krakilerinden bir parça. 22.15: Memleket
saat ayarı, ajans haberleri, Ziraat, Esham -
Tahvilât, Kambyo - Nukut borsası (Fiyat).
22.35: Müzik: Oda müziği (Pl.), 23: Müzik:
Cazband (Pl.), 23.25 - 23.30: Yarınki prog-
ram ve kapanış.

Bugünden itibaren Şehzadebaşı

TURAN

Sinemasında 3 büyük film birden

1 - PASTIRMACIYAN ve ŞÜREKÂSİ

Max biraderler tarafından türkçe sözlü ve şarkılı taklidlî komedi

2 - DENİZ KIZI MOVITA Movita ve Varren Huli**3 - MORG SOKAĞI CİNAYETİ** BORIS KARLOFF

Korku, dehşet ve heyecan filmi. Bugün bayanlara her yer 10 kuruş Matineler 11 den itibaren devamlıdır.

Telefon: 22127

Bu akşam
MELEK
Sinemasında**Sinemamın en güzel yıldızı**
LORETTA YOUNG
ve
WARNER BAKSTER
tarafından şahane bir surette ibda edilen**ZORLA GÜZELLİK**
OLMAZFransızca sözlü nefis filmi sizi kahkah alarla güldürecek,
eğlendirecektir.**Filme ilâve olarak: FOKS DÜNYA**
HAVADİSLERİ ve GRAF SPE
zırlıslı Montevideoda - Kumandanın da
hazır bulunduğu cenaze törenleri vesaire
DİKKAT: numaralı koltukları erkende n aldırınız. Tel: 40868

YARIN Matinelere den itibaren

İPEK SinemasındaDünyanın en meşhur
Polis Hafiyesi**ŞERLOK HOLMES**

(BASKER VİLLER'in KÖPEĞİ)

Baştanbaşa heyecan ve merak yaratan bir mevzu - Müthiş sahneler - Muazzam bir film.

TÜRKÇE SÖZLÜ

DİKKAT: Bugün matinelere den son defa olarak saat 1,30 da Küçük Prenses, 3,10 da Cezair Sevdaları, 4,50 de Küçük Prenses, 6,30 da Cezair Sevdaları.

Bu Akşam saat 9 da zelzele felâketzedeleri için TAN Gazetesile müştereken tertip edilen konser ve sinema

KONSERİ: Kıymetli Sanatkarımız Bayan

S A F İ Y E

SİNEMA: San Fransisko filmi, JANETTE Mac. DONALD - CLARK GABLE.

Geçen Yıl (GÜNAHKÂR KIZLARI) yaratan
ANNIE DUCAUX'un ve CORINNE LUCHAIRE
Mabutlaştıkları**DİKKAT!****1 — ÇIKMAZ SOKAK****ALEMDAR ve MILLÎ Sinemalarında**

1940 in ilk filimleri i birinci haftası başladı.

Milletlerin istiklâlleri uğrunda dehşet verici
harplerini gösteren Süper Film**H U C U M** Türkçe Sözlü

SÖZÜN GELİŞİ

Kayıplarından haber alamıyan vatandaşları zelzele mıntaka-sına parasız götürecektir bir tren

Zelzele felâketi yalnız binlerce vatandaşın ölümüne sebep olmak, binler-esini de yersiz, yurdsuz etmek bedbahtlığına uratmakla kalmadı, yurdun bu âfetten masum kalan köşelerinde oturan sayısız aileyi de yakınlarını kaybetmek endişesinden gelen derin bir mateme garketti. Zelzele mıntaka-sile telgraf muhaberatı henüz intikama girmedeği için bir çok alleler oralarda bulunan akrabalarından hayat memat haberi beklemektedirler. «Babamın sağ mı? Kardeşimle birşey oldu mu? Çocukların hayat-ta mıdır, anam kurtuldu mu» suallerine cevap arıyanların haddi hesabı yoktur. Telgrafhanelere koşuyor, mektuplar yazıyor, zelzele mıntaka-sından gelecek trenleri arıyor, uçan kuştan haber umuyorlar. Bu nevi felâketzedelerin bir çoğu da daha ilk haber geldiği gün felâket mıntaka-sına ulaşmak üzere yollara düşmüştür.

Fakat vaziyetleri en hâzin olan matemzedeler allelerini köylerinde bırakıp onların mâişetlerini temin için gurbette iş tutan fakir babalar, analar hattâ çocuklardır. Bunlar arasında, hayatlarından bir haber alamadıkları allelerinin imdadına koştukları çıldıkları halde Erzincana, Tokata kadar trenle gideceği paraları olmadığı için hiç bir şey yapamadan bekleyenlerin sayısı az değildir.

Hükümet zelzele mıntaka-sına imdad trenleri gönderiyor. Şehirleri-mizden, akrabaları felâket mıntaka-sının en fazla hasar görünüş yerlerinde bulunan eli ayağı tutar fakir vatandaşları buralara parasız götürecektir bir ilk imdad treni kaldırılmayız. Bunu yapmazsak onların ızdırabı aylarca devam edecektir.

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Napolyon Bonapartın fili halâ sağ

Fosische Zeitung gazetesinin yazdığına göre, Peşte hayvanat bahçesinde gegenler-de birinci Napoleona aid filin 150 inç do-ğum yıldıönümü kutlanmıştır. Hayvanat bahçesi direktörlüğü, doğum yıldıönümün-de file en çok sevdiği yiyeceklerden bol bol vermiştir.

19 uncu asrın bîdayetinde bir Hindistan maharajesi, bu fili Napoleona hediye ola-rak göndermiştir. Napoleon, Mariya Luiza ile evlenmesi münasebetile bu fili diğer he-diyelerle beraber Viyanaya Avusturya im-paratoruna göndermiştir. Napoleonun, ok-sadığı, sevdiği bu fili halâ sapa sağlam olup sıhhati yerindedir.

Mangal kömürü ile çelik yapılıyor

Maden kömürü karıştırmaksızın çelik imal usulü keşfedildiği sanayi âleminde şayi ol-muştur. Amerikan çelik fabrikatörleri bu habere fevkalâde âlâkadar olmuşlardır. Keşfin esası maden kömürü yerine mangal kömürünün kullanılmasıdır. Lâkin bu mangal kömürü hususî surette istihsal edil-mektedir. Bildiğimiz mangal kömürü yük-sak ocakların ateşine müttehammîl değildir. Fakat hususî odundan hususî bir usul ile istihsal edilen mangal kömürü hem daya-nıklı hem de karbonu gayet kuvvetlidir.

Çünkü karbonu yüzde doksan beştir. Halbuki maden kömüründen istihsal edilen kokun karbonu ancak yüzde 82 dir. Mangal kömü-ründen yapılan çelik aynı zamanda pasuz-dur. Çünkü içinde kükürd olmadığından çok kuvvetli olduğu gibi kayı ve aşındırıcı da değildir.

Mangal kömüründen pasız çelik imalını keşfeden Âlim Yugoslavyalı mühendis Stefan Rusicka'dır. Bu zat bu sene Noel ten mükâfatını kazanan profesör Leopold Ru-zicka'nın biraderidir.

En tehlikeli san'at

Dünyada en güç ve tehlikeli sanat ola-rak inci avcılığı gösteriliyor. Bu işle çalı-sanlar her milletten varsa da bunda en zi-yade ihtisas sahibi olan Polinezya adaları halkıdır. Bunlar doğuşlarında dalgıç ola-rak yaratılmışlardır. Bunlar denizin 20 metre derinliğine kadar dalmakta ve su al-tında hiç teneffüs etmeden 4 dakika ka-dar kalmaktadırlar. Tehlike esnasında bir tiple işaret etmekle yukarı çıkılmaktadır.

İnciler havi istridiye iki kısımdır. Bir kısmı bir avuç içi kadar küçük, diğeri bü-yük ve 7 kilogram kadar gelen midye-

lerdir. Bulunan inciler, pahalı değildirlir. küçüklerinde olanlar ise kıymetli ve paha-lıdır.

İnci avcılarını en büyük düşmanları kö-pektir. Bunlar için bu meslekle uğraşanlar azdır. İyi bir inci avcısı birkaç saat zarfında ancak 5-6 midye çıkarabili-yor. Fakat bunlardan ekserisi boş çıktı-ğı için atmak mecburiyetindedir. Günün birinde avel, kıymetli bir inci buldu mu, artık istikbal temin edilmiş demektir. Fa-kat bunu bulmak da, bir plyangonun bü-yük ikramiyesi çıkması kadar güçtür.

General Ziya Kutnak'ın cenaze merasimi

Osmanlı devletinin son Harbiye Nazırı ve İstiklâl madalyasının hâmill general Ziya Kutnak'ın vefat ettiğini teessürle haber vermiştik. General dün büyük askerî merasimle Şehzadebaşıdaki evinden kaldırılmış; namazı Beya-zıd camisinde kıldıldıktan sonra Karacaahmed şehitliğinde, eniştesi Çürük-sulu Mahmud Paşanın civarına defnedilmiştir. Resminiz dünkü askerî ce-naze törenini gösteriyor.

Dr. Profesör Şemseddin Ateş defnedildi

Vefatını dün teessürle haber verdi-ğimiz Gülhane askerî hastanesi sa-bık profesörlerinden emekli doktor yarbay Şemseddin cenazesi dün sa-at 11 de Gülhane hastanesinden me-rasimle kaldırılmış, namazı Beyazıt Camiinde kıldıldıktan sonra cenaze Topkapıdan şehitliğe nakledilmiş ve orada Gülhane askerî hastanesi men-supları için ayrılmış olan kısma def-nedildi.

Açıktaki kalan mübaşirler başka vazifelere tayin ediliyorlar.

Adliye Tebligat müdürlüğünün sene ba-sından itibaren Posta idaresine devredil-mesi üzerine tebligat mübaşirlerinden 78 kişi açıktaki kalmışlardır. Bu memurların mağdur olmamaları için bir kısmının Posta tebligat işleri kadrosuna, bir kısmının muhtelif vilâyetler mahkeme mübaşirlik-le kadrolarına nakilleri hususunda müd-dehumumilik lâzımgelen tedbirleri almak-tadır.

Açıktaki kalan bu 78 memur kanunen iki ay müddetle tam olarak açık maası alacak-ları elhette, kendileri yeni vazifelere tayin

Yarının dünyasından haber : 2

Geçirdiğimiz bir olgunluk imtihanı

Yazan : (Ahmed Emin Yalman)

[Yazan: Ahmed Emin Yalman]
Nevyork Türklerinin, Türk sergi komisyonu için tertip ettikleri bir çayda Maksudof adında bir Kı-rınklı Türk ile tanıştım. Amerikada terbiye tahsil ettiğini, konferanslar vermekle geçindiğini, Nevryork İslâm cemiyetinin her toplantısında bir konferansı olduğunu söyledi ve beni bu toplantılardan birine gelmeğe ça-ğırdı.

Bundan sonra her iki haftada bir cemiyetten matbu bir davetname al-mağa başladım. Kırmızı dostum, be-nim adresimi cemiyetin kâtibine ver-miş olacaktı. O da hiç şüphesiz is-mimi devamlı davet listelerine koy-muştu.

Bu toplantılara aylarca gitmedim. «Garabetten hoşlanan birkaç Ameri-kalı müslüman olmuş olacak. Bu ce-miyet ciddi bir şey olamaz...» diye ez-berden bir karar vermiştim. Zaten işim de çoktu.

Nihayet bir pazar günü: «Şu cem-iyet acaba nasıl şey? Bir gidip gör-sem» diye düşündüm. Çok isabet et-mişim. Çünkü şehrin göbeğinde kira-lanmış bir konferans salonunda cid-den kıymetli adamlardan mürekkep bir gruba karşılaştım. Bir kısmı ken-di kendilerini müslüman diye tanı-tıyorlardı. Diğer bir kısmı müslüman-lığa âlâka duyduklarını söylüyor-lardı.

B. Maksudof, Arabistanın islâmi-yetten evvelki manzarası hakkında bir konferans verdi. Sonra cemiyetin reisi doktor Tisen ve âzasından bir ikisi kalktılar. Neden müslüman ol-duklarını anlattılar.

Söylediklerine göre hristiyanlığı dar bulmuşlar, hayatın tabii akışına engel olduğuna karar vermişler, mad-di telâkîkiler âleminde bir müddet kalmışlar, orada üşümüşler, nihayet müslümanlıkta geniş bir ruh, töle-rans, anlayış, sevgi bulmuşlar: — Bir dinin tabii rolü, bir insana kendisinden başkasını, vazifesini, iyiliği sev-dirmek olduğu için müslümanlık bu rolü her dinden iyi götüymüş...

Konferanslardan sonra konuştuk. Bana dediler ki:

— Biz bütün siyasi muvaffakiyet-lerine, sulha olan hizmetlerine, gös-kamaştırıcı terakkilerine rağmen yo-ni Türkiyeyi seveniyoruz.

— Niçin? diye sordum.

— Çünkü kendinize aid her şeyi hor görüyorsunuz. Dünyanın her devrinde yaratıcı bir millet sıfatile iş gördüğünüzü, orijinal bir sanat ve kültür yarattığınızı unuttunuz. Baş-kalarını körtükörüne taklid etmeği marifet sayıyorsunuz. Bu suretle iqtimal istiklâlinizi hiç farkında olma-dan yıkıyorsunuz. Evet, siyasi istik-lâle kavuştunuz. Fakat tam bir içti-mal istiklâle ve kendine mahsus bir benliğe ve kültüre dayanmayan siya-si istiklâl temelsizdir.

Sizin münevver sınıflarınız garpli olalım derken taklidçi tipindeki renk-siz şarkılar haline iniyorlar. Levan-ten tesirleri hiç farkında olmadan hayatınıza karışıyor. Muhtelif irad seviyesinde insanların süs ve zevk için başka memleketlerin aynı seviyesinde insanlarından fazla para sarfediyorlar ve birçokları bir düziye normal kazançlarından fazla paraya ihtiyaç duyuyorlar. Bütün bu nevi ız-raflar ve bu vaziyetler, yıkıcı unsur-larla doludur.

Şöyle cevap verdim:

— Saltanat idareleri bizi nesillerce taassubun pençesi altında bıraktı. Bu taassub ilim ve teknik düşmanlığı şeklinde devam etti. Harici düşman-ların ekmeğine yağ sürdü. Memleke-tin parçalanmasına, baka ve istik-lâlinin tehlikeye düşmesine sebep oldu. İstiklâl ve bakamız için garbin iyi, maddi ve manevî tecrübelerini ken-dimize mal ederken, bez ihtimal it-ratların bir müddet için ileri gitme-si ve istiklâl sahibi milletler arasında müsavî yer almak için onlara ya-gış bakımından benzer bir hale gel-meğe ihtiyaç duymamız zarurî bir şeydir. Çok şükür ki kendimizi as-

araştırmak, sanat ve kültürümüze kıymet vermek, memleketimizde ya-ratıcı ve müsbet bir cereyan şeklini aldı. Yeni binalarımızın Türk mimar-i tesirlerinden uzak kalmamızın, Türk el sanatlarının kısmen kaybol-masının boşluğunu ve noksanını duymağa başladık. Yaratmak devir-lerinin yeniden eşğine geldik. Şimdi-ye kadar hep almak vaziyetinde bu-lunurken, artık harice orijinal eserler ve inkişafı verecek bir seviyeye yaklaşıyoruz.

— Delilleriniz?

— Nevryork sergisinde canlı bir de-llilimiz var. Pavilyonumuzu gördünüz mü?

— Hayır, görmedik ve görmek is-temedik. Orijinal Türk sanatı durur-ken, yarınki dünyanın karşısına tak-lid bir kübik bina ile çıkmış olacağı-nızı tabii saydık. Bu manzarayı gö-zümüzle görmek bize ızdırab vere-cekti.

— Pavilyonumuza geliniz, görünüz, hükümünüzü sonra veriniz.

İki gün sonra pavilyonumuzda akşam yemeğinde buluştuk. Gelenler arasında Amerika Humanizm cem-iyeti reisi doktor Potter, şairler cem-iyeti reisi Mister Hillier, kendisinin eş-i, Amerikadaki Çin dostluk hareketine baş olanlardan bayan Hillier ve mu-harrir mis Kuk vardı.

Pavilyonumuzu görünce hayran kaldılar. Türkiye'nin yarının düny-a-sının karşısına kendisine mahsus bir sanat hüviyetiyle çıkması, kendilerine şu düşünceleri ilham etti:

«Türkler şarkılara mahsus taklid-çilikten meğer kurtulmuşlar ve dik-kate değer bir dönüm noktasına varmışlardır. Artık kendilerini hor, diğerlerini üstün görmüyorlar. Baş-kalarını benzerliği yeniliğin ve te-rakkinin körtükörüne bir şarta say-mıyorlar. Kendi sanatlarıyla, kendi eserleriyle iftihar ediyorlar. Son asır-larda garp memleketlerinde ileri gi-den ilmi ve teknoloji benimsiyorlar, al-ıyorlar, fakat aynı zamanda hayatla-rına kendilerine mahsus bir çerçeve, bir renk, bir güzellik vermeği ve dün-nün kötülüklerini atarken iyiliklerini korumağı bugünün ve yarının bir millî gayesi biliyorlar.»

Misafirlerimiz pavilyonumuzda ser-gi komisyonu reisi Vedad Nedim Tör ile tanıştılar. Yemekte çok canlı bir münakaşa başladı. Amerika fikir ve sanat adamları, elektrik ışıkları al-tında bir mücevher gibi parıldayan çinilî satırlardan, havuzlardan, fı-skıyelerden, iç havlunun ağaçlarından gözlerini ayıramıyorlardı. Kendi ara-larında konuşa konuşa şu kanaate vardılar:

«Serginin sonunda Türk pavilyonu yıkılmamalı, Nevryork halkının güzel-

lik hasretini doyumak için ebedî ola-rak bu sahada kalmalı. Bunu temin için de ilk adım olarak Amerika fikir ve sanat adamları arasında geniş bir anket yapılmalı, intibaları sorulmalı. Sonra bunlardan bir kısmının yardı-mile pavilyonun Nevryork Park komis-yonuna mal edilmesi ve sergiden sonra muhafaza» için Amerikada umumî bir cereyan açılmalı.»

Ertesi günden başlayarak bu kara-rın tatbikine geçtiler. Hazırladıkları ankete cevap verenler arasında dün-yanın en güzel modern binalarından biri olan Radyo Sitiyi yapan meshur mimar B. Robert de vardı. Bu Ameri-ka sanatkarı yazı ile verdiği cevaptan-Türk pavilyonunu serginin sanat kıymetini haiz yegâne binası sayıyor ve Türk sanatını, kendi mazisinin köklerine bağlanmış yolunda attığı güzel adımdan dolayı tebrik ediyordu.

Diğer gazetecilerin, muharrirlerin, profesörlerin, sanatkarların mektup-larında da gerek binaya ve gerek Türkiye'nin sergiye canlı bir şekilde iştiraki neticesinde Amerikadaki ha-vanın değişmesine ve iki memleketin birbirine yaklaşmasına dair aynı yol-da sözler vardı.

Nevryork sergisine iştirakimiz, unu-mî bir maksada aid bir vasıttan başka bir şey değildir. Bu maksada bir taraftan Türkiye'nin varlığını ve canlılığını bütün dünyaya bu yoldan da tanıtmak, diğer taraftan Ameri-kaya Türkiye'yi yakından tanıtmak ve sevdirmek, iki memleket arasında yeni yeni münasebet köprüleri kur-maktır.

Sergi münasebetile yapılan temas-lar arasında en evvel Amerika fikir ve sanat adamlarının bahsettikim âlâka ve teşebbüs üzerinde durmak istedim. Çünkü Nevryork sergisindeki binamızın kübik olmamasından ve bizi kendimize mahsus bir hüviyetle tanıtmamızın dolayı ızdırab veya te-reddüd duyan vatandaşlara tesadüf ettim. Bu gibi vatandaşlar müsterih olabilirler. Amerikanın türlü türlü gazetelerinde ve mecmualarında çı-kan sayısız yazılar, radyoda söylenen sözler de teyid ediyor ki Türkiye ken-dine mahsus bir sanat eserile yarının dünyası karşısına çıkmakla ancak saygı ve sevgi kazanmış, bir olgunluk imtihanı geçirmiştir. Eğer Nevryorkta-ki bu güzel imtihan, sanat hayatı-mızda yeni bir takım yaratıcı cere-yanlar açarsa, bütün muhtimimiz ve hayatımızı kendi sanat eserlerimiz-den mürekkep orijinal çerçeve içine almak ihtiyacını inkişaf ettirirse Nev-york sergisine iştirakimizin yalnız bu sahada verebileceği verim bile, bütün külfet ve zahmetlerimizi karşılamaya kâfi gelebilir. Ahmed Emin Yalman

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Su basma felâketine uğrayan

ADAPAZARI

Adapazarını da su bastığı haber verili-yor.

Aşağı Sakarya vadisi üzerinde ve İstan-bula 140 kilometre mesafede bulunan Ada-pazarı canlı bir kaza merkezidir. Şimali Anadolu'ya, Hendek, Düzce ve Boluya giden caddenin başında bulunan Adapazarı mü-him bir ticaret yerdır.

Dokuz kilometrelik bir hatla Anadolu demiryoluna bağlıdır. Patates ve bütün is-tihsal der. Zenginliği bu yüzdendir.

Adapazarı son yarım asırda inkişaf et-

Kömür meselesi

İstanbulun kök kömürü ihtiyacını temin etmek üzere Zonguldaktan gönderilen sö-mük kömürünün yüklendiği iki şaman-dırının öntü kumla dolduğu için kök kö-mürü güçlükle vapura yükletiliyor. Bu su-retiler kömür gönderilirse İstanbulun bir buçuk ay kömürsüz kalacağı tehlike-iye baş-göstermiştir.

Belediye, Elektrik idaresiyle diğer devlet müesseseleri için tatbik edilen usullerle, yani vinçler kullanılmak suretiler kök kö-mürü yükletilip gönderilmes için Zongul-dakta âlâkadar makamlar nezdinde teşeb-büste bulunmuştur.

★ Mahmud ve Mehmed adlarında iki kişiyi pasaportus olarak motörü ile Ro-manyadan getirip huddudan içeriye sok-maktan mazmun motörü Mehmed Adliye-

miş bir şehirdir. Buradaki halkın birçoğu muhtelif memleketlerden hicret etmiş kimselerdir. Fakat ne şehre, ne de civanına yeni mübaddil muhacirlerden gelmemiştir. Yalnız Ordu ve Rize taraflarından kendi kendiliğinden buraya gelip yerleşenler gö-rülmüştür.

Etrafında bataklıklar olduğu için havası bozuktur; suyu iyidir.

Şehirde oturan halkın sayısı 24702 dir. Bütün kazanın nüfusu 94962 kişidir. Kaza-nın mesahası 1000 kilometre murabba'dır.

Otobüs gibi yolcu taşıyacak takisler

Adam başına 10 kuruş almak suretiler taksi otomobillerinin şimdilik Eminönü ile Taksim arasında işlemleri muvafık görülmüştür. Belediye bu husustaki tedbirlerini bitirdikten sonra Daimî encedenden bir karar alacak ve bu karardan sonra sırf bu işe tahsis edilecek otomobillerin taksi sa-atleri kaldırılacak ve bu otomobillere âlâ başta bir işaret konulacaktır. Otomobille-rin hangi hatlara işleyecekleri de ayrıca tesbit edilecektir.

Egede tütün satışı

Ege tütün piyasasında satış hara-retle devam etmektedir. Satılan tütün miktarı son hafta zarfında yirmi üç

Felâketzedelere yardım

Istanbuldaki teberrülerin yekûnu dün akşama kadar 237,524 lirayı buldu

(Baştarafı 1 inci sahifede)

İtibaren tasnif edilecek ve merkez komitesinden gelecek emre göre hemen sevkata başlanacaktır. Bu eşya içinde cidden kıymetli ve felâketzedelerin ihtiyacını karşılayacak cins ve nevide olanlar vardır.

Giresuna giden heyet

Geçen cumartesi günü Dumlupınar vapur ile Ordu ve Giresuna gönderilen mühl heyet reisi doktor Rıfat Hamdi den vilâyete gelen bir telgrafta Giresuna vasil oldukları, zelzeleden mütevellid olarak Giresun şehrinde nüfus ziyatı olmadığı, Şebinkarahisar'da mühim tahribat olduğu ve Alacura köyünde hiç ev kalmadığı ve her iki yerde 1428 ölü, 300 yaralı bulunduğu, çadır, battaniye, petrol, ayakkabı, elbiseye ihtiyaç olduğu, ayrıca da iki bin lira gönderilmesi rica edilmiştir. Heyetin istediği bu para dün derhal telgraf havalesiyle gönderilmiştir. Diğer istenilen eşya da hazırlanmıştır, ilk vasıta ile gönderilecektir.

Aynı zamanda Giresun valisi de (telgrafta) Dumlupınar vapur ile heyetin geldiğini, hemen yardım faaliyetine geçtiğini ve yaralıların tedavisine başlandığını, heyetin istediği eşyanın süratle gönderilmesini rica etmiştir. Ordu Kızılay reisi B. Yektâ da vilâyete şu telgrafı çekmiştir:

«Dumlupınar salimen geldi, imdad heyeti dışarıya çıktılar. muztarip halk; vefakâr, müşfik İstanbullu kardeşlerimizin ıztıraplı yüreklerimizde ferahlık serpen yardımlarından dolayı minnetdarlığımı yüksek şahsınıza arz ederken açıkta kalan binlerce felâketzedenin ihtiyacı olan direkli veya direksiz çadırın acilen gönderilmesi».

Bu telgraf üzerine komite derhal çadır tedarikine başlamıştır. Çadırlar, tedarik edilmiş diğer eşya ile ilk vasıta ile gönderilecektir.

Şunu da istitrad kabilinden kaydedelim ki Anadolu'daki büyük millî felâketten istifade etmek isteyen bazı kara vicdanlı menfaat perenstler vardır.

Bunlar gerek Kızılayın, gerek Millî komitenin felâket muntakasına göndermek üzere mübayaa ettiği eşya fiyatlarını, bu meyanda çadır flatlerini de arttırmışlardır. Hükûmet, felâketi fırsat bilerek kasasını doldurmak isteyenler hakkında çok şiddetli davranmağa karar vermiştir. Bunların hakkında derhal kanunî takibat yapılacaktır.

Gerek davet edilmek, gerek kendiliğinden müracaat etmek suretile vilâyetteki Millî komiteye dün yapılan teberrüler şunlardır:

Dünkü teberrüler

	Lira
Emniyet sandığı	5000
Anadolu Sigorta şirketi (evvelce de 1000 lira vermişti).	1000
Ticaret odası	10000
Alman sigortası İstanbul müessesliği	2000
B. Cemil Aviktor	150
Arsin ve şeriki	250
Hofuf şirketi	500
B. Jak Nayum	50
Kavr	30
Azakzade	1000
Manifaturacı Avni Kigili	250
Tuhafiyeci Fahri Birol (Ayrıca da yüz liralık eşya vermiştir)	500
Millî Reasürans (evvelce de iki bin liravermişti.)	3000
Osmanlı bankası	10000
Nuri Kavakolu	1000
Şerefeddin Alemdar	1000
Kınacı Şakir ve şeriki	1000
Nafiz Özalp	200
Şarkı karip bankası	500
Tahsin Serned ve şeriki mühendis	400
Nuri Nafiz, Nesim Sisar ve Rafael Roso	
Gazaros Nişanyan	500
Ford acentesi Muhiddin Akçor	500
Atlamazoğlu (evvelce 75 lira daha vermişti)	125
Tur yağ müessesesi (evvelce de 400 lira vermişti)	500
Yel yağ müessesesi (evvelce de 100 lira vermişti)	400
Şenger nakliyat şirketi	250
B. Akif Yazıcı	500
Mesajeri Maritim kumpanyası	500
B. Çuhacıyan	500
Vitoller	2700
Balye Maden şirketi	500
Fethiye Maden şirketi	1000
Singer şirketi	400
Nikola Mirab	400
Türk Tütün limited şirketi	2000
Papa on ikinci Pie namına Papanın İstanbul vekili tarafından (vekil vilâyete yazdığı bir mektupta Anadolu'daki zelzele felâketinden Papanın pek muztarip olduğunu ve be-	3000

yanı taziyet ettiğini ve felâketzedelere yardım olarak bu parayı verdiğini bildirmiştir.)	
B. Tahir (evvelce de beş yüz lira vermişti)	800
Manoel Saporta	1500
Doyce Levant Linie vapur şirketi	500
Mühendis B. İzak (evvelce de 300 lira vermişti)	500
B. Hasan Erkan (Ayrıca da 800 çuval un)	500
B. Artin İnceciyan	100
Narmanlı B. Sitki ve B. Avni	500
B. İzak Horasancıyan	1000
B. Mehmed Leinoğlu	1000
B. Arif Molo	750
B. Tullıkyan	800
Türk - Amerikan ticaret şirketi	400
Manuk Kapancı	100
Antalya ambarı	800
K. Masikos	800
B. Nazif Kâzım Erad	500
Rafael Elenciyol	1000
	52155

Millî komite reisi vali doktor Lütü Kırdar, dün etibba odasına bir tezkerre yazarak muhtelif ecza depoları ve müstahzaratı tıbbiye müesseseleri tarafından doktorlara verilen ilaç eşyanın merkez komitesi emrine verilmesini rica etmiştir.

Millî piyango müdürlüğünün teberrüü

Millî piyango müdürlüğü tarafından kendi bütçesinden zelzele felâketzedelerine yardım olmak üzere Ankara'da Millî yardım komitesi emrine 50 bin lira tevdi edildiği memnuniyetle haber alınmıştır.

İnhisarlar memur ve işçilerinin teberrüler

İnhisarlar idaresi, memur ve işçileri, zelzele felâketzedelerine ilk yardım olmak üzere memurlar kanunusani maaşlarından ve işçiler de haftalıklarından teberrüatta bulunmuşlardır. Mülhakattan katı rakamlar henüz bildirilmemiş olmakla beraber teberrü miktarının 10,000 lirayı tecavüz edeceği tahmin olunmaktadır.

Verilen malûmata göre, zelzele İstanbul'da haber alındığı gün, İnhisar umum müdürlüğü bir milyon sigara ve iki bin iki yüz kırk şişe kan yağın zelzele felâketzedelerine tevziyi zelzele muntakası civar başmüdürlüklere bildirmiştir.

Memurların teberrüler

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti merkez teşkilâtında çalışan memur ve müstahdeminleri ikinci kanun 940 maaşından 100 liraya kadar maaşlarından yüzde beş, daha yukarıları üzerinden yüzde on teberrüde bulunmuşlardır.

İstanbul adliye memurları bu ay maaşlarından yüz liraya kadar yüzde beş, iki yüz liraya kadar yüzde yedi buçuk, bundan yukarı yüzde on teberrüde bulunmağa karar vermişlerdir.

Bir itfaiye neferinin teberrüü

Pazar günü, Fatih itfaiyesi müret-tebatından Necmi Eren, Fatih Millî yardım komitesine gelecek şunları söylemiştir: «Henüz maaş alamadım. Fakat Dikili zelzelesini gördüm. Zelzele-nin ne demek olduğunu biliyorum. Size, karımın şu boğasını getirdim. Kabul etmenizi rica ediyorum. Karım da nikâh yüzüğünü gönderdi. Şimdilik verilecek başka bir şeyimiz olmadığı için bunları lütfen kabul buyurunuz.» Bay Necminin samimiyeti takdir ve kendisi tebrik edilmiştir.

Vaniköy halkının yardımı

Boğaziçinin 20 haneden mürekkep olan Vaniköy halkı, felâketzedelere kardeşlerimize yardım için aralarında 110 lira iane toplamışlardır. Vani köy halkı, yatak, yorgan, fanila vesaire vermek suretile felâketzedelere yardım etmek emelindedir.

Fatih Halkından: Zelzele felâketine uğrayan kardeşlerimizin yardımına koşmak isteyen yurddaşların yapacakları her türlü yardımı memnuniyetle kabul etmek üzere evimizde bir büro kurulmuştur. Günün her saatinde yapılacak yardımlar kabul, tas-nif ve ambalajdan sonra hemen sevk edilecektir.

Telefon numarası 22824 tür, telefonla müracaat vukuunda derhal bir memur gönderilecek yardımlar mahallinde tesellüm edilecektir. Kayıt tasnif ve ambalaj işlerinde çalışmak isteyen yurddaşların bu arzularına şimdiden müteşekkirdir.

İktisadî koruma kanunu

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Hükûmetin istediği salâhiyet bu nazık zamanlarda her gün zühur edebilecek müstesna ahvali tam anlamda, süratle ve isabetle, bilhassa ticarî ve ameli bir usul ve zihniyetle karşılayabilmek kaygısından çıkıyor.

Muhtekirlere karşı alınan cezalî tedbirlerin şiddeti ise bu meselede âmme vicdanındaki tazyikin neticesidir. Halk, bu gibi zamanlarda muhtekirlere kurbanı olmaktan çok şikâyetçidir. Her memlekette harbin doğurduğu zarurî bir fiat yüksekliliği görülüyor. İptidai maddeler flatının artması, harp sanayi ihtiyaçları, harp vergileri, sigorta ücretleri, nakliye paraları, amele buhranı, her malın fiyatını sanayi memleketlerinde az çok arttırmıştır. Fakat bu tedricî artma miktarı ile memleketimizde daha ilk günden başlayan sebepsiz fiat yükselmesi arasında nisbet yoktur.

Nihayet bu bir ticaret ahlâkı meselesidir. Bu da bizde, eskidenberi maalesef çok yoktur. En elemli müşahade, meslek ahlâkı denilen mukaddes bağların ticaret hayatında gittikçe kırılmış olmasıdır. Her fırsattan istifade ederek, ticaretle meşgul olmadıkları halde, böyle ahvalde mal toplayan, saklayan, fiatı lüzumsuz yere arttıran spekülasyon meraklılarının da memleketimizde fazla olduğunu itiraf etmeliyiz. Bu bir ahlâk meselesi olduğu için katilleri, hırsızları cezalandıran şiddetli kanunların asırlardan beri mevcudiyeti nasıl cinayetlerin önüne geçemiyorsa, bilhassa bu sahada cezadan ziyade pratik tedbirlerin müessir olacağı kanaatindeyiz. Spekülasyonun kökünü kurutmak için fiatları indirecek, yani talep nisbetinde arzı çoğaltacak derecede mal getirtmek kâfidir.

Hükûmetimizin istediği bu salâhiyet kanunu, ne yenidir, ne de bize mahsustur. Fransa gibi en liberal memleketlerde bile hükûmetlere harp zamanında icabeden tedbirleri almak için tam salâhiyetler verilmiştir.

Kanunlar, kısa ve nazarı hükümlerden ibarettir. Kanunların bizatihi derde deva olmak meziyetleri yoktur. Beklenen şifa, bunları tatbikte gösterilecek doğru düşünüşe, uzağı görtüşe, bilgi ve isabete bağlıdır. Bunları da hükûmetten emniyetle bekliyebiliriz.

Herhalde, içinde bulunduğumuz ve nereye varacağı belli olmayan müşkil ahval, böyle bir koruma tedbirini - şekil ve hükümleri ne olursa olsun - çoktan zarurî kılıyordu. Millet Meclisinden bu kanunun çabuk çıkmasını ve hükûmetin bunu muvaffakiyetle tatbik etmesini temenni ederiz.

Necmeddin Sadak

Yardım turnusu

10 klüb arasında cumartesi ve pazar günleri maçlar yapılacak

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesinin teşebbüsle haslatı tamamen felâketzedelere terk edilmek üzere maçlar tertip edileceğini evvelce yazmıştık. Bu iş için dün akşam bölge merkezinde yapılan toplantıda Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Vefa, Beykoz, Güneş, İstanbulspor, Şişli, Beyoğluspor, Kurtuluş klüplerinin murahhasları felâketzedelere yardımına hazır olduklarını haber vermişlerdir.

Bu maçların önümüzdeki cumartesi ve pazar günleri yapılması tekrâr etmiştir. Cumartesi günü Kurtuluş - Beykoz, Şişli - Beyoğluspor; pazar günü Fenerbahçe - Galatasaray, Beşiktaş - Vefa, Güneş - İstanbulspor klüpleri karşılaşacaklardır.

Maçların yapılacağı Taksim stadı da bu maçlardan hiçbir hisse almayacak ve kapı hasılatı tamamen felâketzedelerin yardımına tahsis edilecektir.

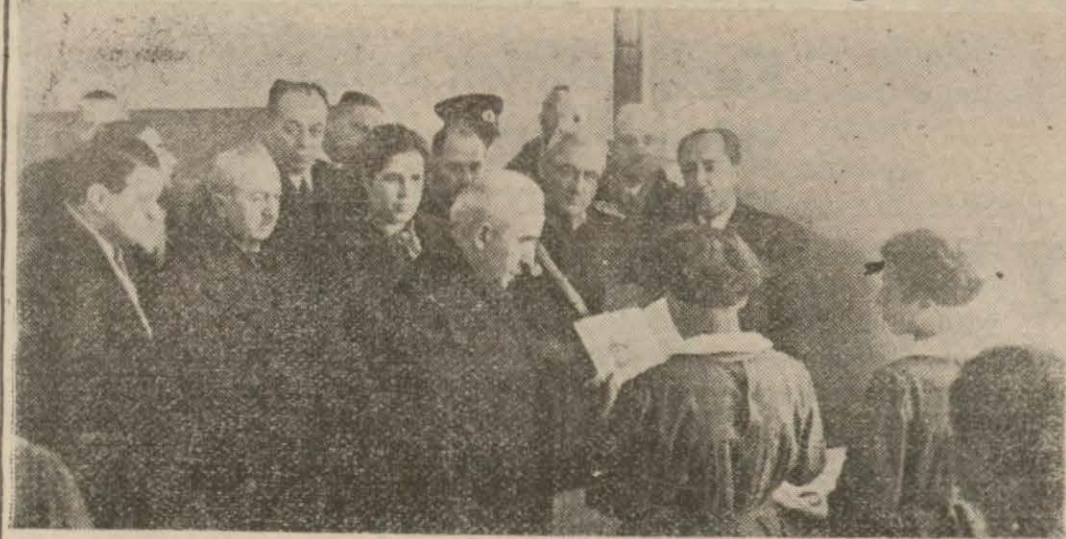
Bu maçlarda hiçbir kimseye hiçbir suretle davetiye verilmeyecektir. Müsabakaları idare etmek üzere B. Muhtar Uygunun başkanlığı altında Nuri Boşat, Necip Şahin, İzzet Muhiddin ve Kızılay murahhası B. Fuad Ramazanoğlu'dan mürekkep bir komite kurulmuştur.

Maçların saatleri ve hakemleri bilâhare ilân edilecektir.

İtizar

Münderecatımızın fazlalığı dolayısıyla mizah ve kadın sahifelerimizi bugün neşredemedik. Ötüz dileriz.

Reisicümhur Amasyada

İnönü, son seyahatlerinde bir mektebi teftiş ediyorlar

Turhal 2 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü bugün saat 14,40 da Turhaldan hareket etmişlerdir.

Amasya 2 (A.A.) — Dün saat 13,30 da Turhala muvasalat eden Millî Şefimiz otomobille Tokata hareket etmişler ve 14,45 de şehrin methalinde bütün Tokat halkı tarafından muhabbet ve şükran tezahürleriyle istikbal olunmuşlardır.

Son zelzeleden harap olan Tokatın Halk partisi ve Halkevi, sinema ve Ziraat bankası gibi binalarını tetkik

eden Millî Şefimiz yine otomobille 70 kilometre ilerideki Niksara gitmişler ve burada felâketzedeleri ziyaret ederek hatırlarını almışlar, itihazi icap eden yardım ve korunma tedbiri hakkında vali, kaymakam ve belediye reisi ile görüşmüşlerdir.

Millî Şef saat 20 de Turhala dönmüşler ve Amasyaya doğru yola çıkmışlardır.

Cümhurreisimizin bulundukları hususî tren saat 24 de Amasya istasyonuna varmıştır.

Su baskını

(Baştarafı 1 inci sahifede)

miktarı 50 den ibarettir. Sularla çevrili yerlerdeki insanların kurtarılmasına devam ediliyor.

Mudanyadan motörü ile gelen bir sporcu bir çok insan kurtarmağa muvaffak olmuştur. Felâketin başlama şekli hakkında şu malûmat veriliyor:

Tvşanlıdan geçerek M. Kemalpaşaya yakın Simav deresinin âni kabarmışını Tavşanlıdan telefonla haber verdikleri vakit akşamı çok geçiyordu. Birçok kimseler yatıp uyumuşlardı. Su tahmin edilemeyen bir süratle kasabaya inmiş ve derenin en muhat kısmından bir gedik açarak mahallelere yayılmağa başlamıştır. Bundan başka daha ileride yine dere kenarındaki rıhtımdan da aşarak Mezbaa mahallesini istilâ etmiştir. Bu suretle bir iki saat gibi kısa bir müddet içinde yedi mahalle birden su hücumuna uğramıştır. Seylâptan en çok M. Kemalpaşa kasabası zarar görmüştür.

Bugün alınan malûmata göre köyler seylâp felâketini kısmen daha hafif atlattırmışlardır. Kasabadaki su yarıdan ziyade çekilmiş ve evlerle dükkanların içinde yarım metreden fazla kum ve taş kalmıştır.

Karacabeyi Marmara denizine bağlayan boğaz henüz temizlenemediği için sular geri tepmek suretile Abol-yond gölünü daha ziyade şişirmekte devam ediyor.

Geyvede

Adapazarı 2 — Geyvede Ankara - İstanbul telefon muhaveresine nazımîk eden merkezi sular basmıştır. İstanbul'dan ve İzmir'den gelen itfaiye grupları motoörlerle suları boşatmağa çalışıyorlar. Bina ve 100 bin liralık makineler kurtarılmıştır.

Sellerin İzmir ve civarında yaptığı tahribat

İzmir 2 (Telefonla) — Seylâp hakkında peyderpey malûmat gelmektedir. Ödemisli İpsara köyünde 55 yaşımda ümmü enkaz altında ölmüştür. 3 gün, geceli gündüzlü yağan yağmurlardan Foça, Torbalı ovalarını sular basmıştır. Mahsul mühim zarar görmüştür. Foçada Kumtepe mevkiinde sularla mahsur kalan ve hayatları tehlikeye düşen çobanlarla koyunlar kurtarılmıştır.

İzmirin Cumaovası nahiyesinde Devlet hava yolları meydanı su hücumuna maruz kalmıştır. Menemen, Emirâlem ve Muradiye istasyonları arasında sellerin bozduğu demiryolu tamir edilmiştir. Afyon treni ilk defa olarak bu gece saat 23 de İzmir gelmiştir.

Manisa - Akhisar arasında Karacağaç köprüsü hasara uğradığından Bandırma yolcuları burada aktarma suretile Manisa ve İzmir gelmektedirler. İzmir - Afyon - Ankara trenleri muntazam seferlerine yarın başlayacaklardır.

Limanımıza gelmesi dört gün geçiken Aanafta vapuru bugün geldi ve İstanbul'a hareket etti. Mersin ve Antalya'dan mühim miktarda yük alan Tari vapuru bugün geldi. 3 gündenberi Ayvalıktan gelmesi beklenen Mersin vapuru hâlâ gelmemiştir.

Bir kız yanarak öldü

İzmir 2 — Kemalpaşa kazasının Soğukpınar nahiyesinde Abdullah kızı Ayşe ocakta ısınırken elbiseleri tutuşmuş, yanarak ölmüştür.

Adapazarı köyleri su altında

Adapazarı 2 — Devamlı olarak yağan yağmurlar dolayısıyla Sakarya nehri yükselmeğe başlamış ve bütün tedbirlere rağmen kazanın merkez köylerinden Taşlık, Karaköy, Rüstemler, Süleymanbey, Kömürük, Poyrazlar, Trabzonlar, Adalıköy, Domuztepe ve Söğütli nahiyesi köylerinden büyük ve küçük Söğütli köyleri, Beylik Kışla köyü tamamen sular altında. Sakarya suları Mudurnu çayı sularla birleşerek bu köylerin bütün mezarlarını harap etmiş ve ova bir göl halini almıştır.

Diğer memleketlerde toplanan paralar

Dün Bursadan Kızılay merkezine 18 bin lira gönderildi

Kayseri (Akşam) — Kayseri; zelzele felâketzedelerine yardım hususunda seferber bir hale gelmiştir. Kayseride bin kişi felâketzedelere esaslı yardımlarda bulunmayı taahhüd etmiştir.

Belediye Reisi Talas'a gitmiş, halk ve esnafı temas ederek yardımlarını temin etmiştir. Nakdî yardım miktarı yirmi bin lirayı bulmuştur.

Vilâyetin umumî yardımının eli bin lirayı bulacağı muhakkaktır. Memurlar, maaşlarının yüzde altısını vermeyi taahhüd etmişlerdir.

Valinin eşi bayan Soyerin reisliği altında münevver kadınlardan teşekkül eden bir komite de halkın teberrülerini toplamağa başlamıştır.

Halk, felâketzedeler için kilim, battaniye, ayakkabı, palto ve elbise vermek için tehalük göstermektedir. Ayrıca mühim miktarda gıda maddeleri de teberrü edilmiştir. Dün Erzincana 300 battaniye, 1000 don, 1000 gömlek ve 200 çift ayakkabı, çadır ve saire gönderilmiştir.

Bursadan 18000 lira

Kızılaya gönderildi

Bursa 2 (Telefonla) — Felâketzedeler için toplanan para 18,000 lirayı buldu ve bugün Ankara'da Kızılay umumî merkezine gönderildi. Teberrüler devam ediyor.

rica mühim miktarda gıda maddelerinde felâketzedeler için yapılmakta olan teberrüat devam etmektedir. Akhisarın ianesi 3500 lirayı bulmuştur.

İzmir 2 (A.A.) — İzmir mülhaka-parça giyim eşyası toplanmıştır. Vilâyetin yardım listesi 27980 liraya varmıştır.

Erzincanda sağ kalanlar müthiş faciayı muharririmize anlattılar

(Baş tarafı 1 not sahifede)

Erzincana girerken

Trenimiz Erzincan istasyonuna girdi. İstasyonda aralarında Orgeneral Kâzım Orbay ve Abdullah Alpdoğan da bulunan bir karşılayıcı kafillesi var.

Trenden nasıl indik farkında değilim. Aradıklarımı istasyonda bulamayan Erzincanlı yolcular gibi ben de ilk rasladığıma yaklaşıyorum. Bu, Erzurumdan Erzincana ilk gelen iki askerî doktordan biridir: Yüzbaşı Necati. Bilâhâttıyar:

— Nasılsın yüzbaşım? diyorum ve ilâve ediyorum:

— Ben Akşam muhabiri.

Yüzbaşı koluma giriyor:

— Geliniz, Göstereyim. diyor.

Beraberce, tavanı çökmüş, duvarları çatlamış, pencerelerinde cam kalmamış istasyon binasına giriyoruz.

— İşte yaşayanlar... diyor. Bakıyorum ve bir şey göremiyorum. Yalnız ah ve of seslerini işitiyorum.

Buradan çıktım, yanındaki imdadı sıhhi çadırlarında yine bir askerî doktorla karşılaştım. Bu, doktor Necati ile beraber felâketzedelere yardım için Erzurumdan Erzincana kızakla gelen yüzbaşı Saip Tezeldir.

— Affedersiniz, diyor. Sizinle meşgul olamayacağım. Toprak altından şimdi birini çıkarmışlar. Onu tedaviye gidiyorum.

Dört gelinlik kızını evinin önüne gömen bir baba

Şehrin tek geçilebilecek bir halde kalan istasyon caddesine giriyoruz. Sağımız ve solumuz harabe... Her adımda birkaç cesed... Şurada burada, çadırda üstleri yorgan ve pılırtı ile örtülmüş insanlar... Doktor Necati evinin enkazı önünde duran ak saçlı ve sakallı bir ihtiyarı göstererek:

— Bunu görüyor musunuz? Bu, gelinlik dört kızını şu toprak yığını altında gömen Erzincanlı tanınmış sebzececi Osmandır... dedi.

Osman bize bakarak bir şeyler söylüyor, fakat ne söylediğini anlamak kabiliyetim yok. Dört gelinlik kızını evinin önünde gömen bu ihtiyar felâketten yediği ağır darbenin tesirinden henüz kurtulamamıştı, yarı saçkın bir halde idi.

Bu sırada yanımıza bir asker yaklaştı. Yüzbaşı Necatiye:

— Yüzbaşım. dedi. Çadır ve asker geldi. Sizi istiyorlar.

Yüzbaşı özürlü dileyerek ayrıldı.

Atatürkün resimlerinin asılı bulunduğu duvar

İlk rasladığım bir felâketzedeye yaklaştım:

— Kusura bakmayın, dedim, Erzincanlı tanımıyorum...

Gözleri yaşlı cevap verdi: — Erzincanlı tanınacak neresi kaldı ki...

Bu felâketzede ile beraberce yürüdük. Bir aralık sendeliyerek durdu:

— Bak, dedi.

Gösterdiği yere bakıyorum. Fakat harabeden başka bir şey göremiyorum. Yoldaşım kolumdan çekerek:

— Gel, gel, dedi. Şu her tarafı yıkılmış bina yok mu... Burası ordu müfettişliğidir. Onun yıkılmasını tarafını görüyor musunuz? Onun yıkılmayan tek tarafı Atatürkün asılı bulunduğu şu duvar...

Bakıyorum. Hakikaten gösterdiği yerde Atatürkün askerî üniformalı fotoğrafı olduğu gibi duruyor. Muhabıtabın başka bir şey söylemeden yanından ayrıldı ve ben yalnız başıma birkaç adım daha ilerledim. Yanıma birisi yaklaştı:

— Bayım, dedi. Buradan ilerisi tehlikelidir.

Yoluma devam etmek istiyorum... İlk adımda, önüme aşamamı bir bir enkaz yığını çıkıyor. Aynı dekor içinde istasyona dönmeye mecbur oldum.

Polisten ölenler

İstasyonda bir polis memuruna,

eski tanıdığım olan Erzincan polis müdürü B. Süruri sordum. Cevap verdi:

— B. Server yaralıları toplamakla meşguldür.

Bu sırada bir komiser muavini yanımıza yaklaştı. Ondan polisin sayı-atımı sordum:

— Ölenler, dedi. Baş komiser Hâzım, komiser Cemil, altı nüfus ailesi komiser muavini Hamdi, beş nüfus ailesi komiser muavini Mehmed, altı nüfus ailesi polis memurlarından Tevfik, beş nüfus ailesi Halil, 8 nüfus ailesi Hasan Varol. Daha birkaç kişi var. Fakat isimleri şimdi hatırlamıyorum.

— Yaralı yok mu?

— Sağ kalanlarımızın hepsi az çok yaralıdır.

İsmet İnönü Erzincanda

Tiz bir düdük sesi polisin sözünü kesti. İnönü Erzincana giren trenin teselli ve kuvvet verici sesi idi. Felâketzede Erzincanlıların İnönü aralarında gördükleri esnadaki vaziyetlerini ne tarif, ne de tasvir etmek mümkün değildi. Göz yaşları ve hıçkırıklar arasında sesler yükseliyor:

— İnönü sen varol... Biz de sana kurban olalım...

İnönü faciâ yerlerini gezdi. Evvelâ istasyon binasındaki yaralıları gördü. Sonra sıhhi imdad heyetinin faaliyetini tetkik etti. Yanında maiyeti erkânından başka Dahiliye ve Sıhhiye Vekilleri, Kâzım Orbay, Abdullah Alpdoğan bulunuyor ve Kâzım Orbay Millî Şefe izahat veriyordu. Harabe haline gelen ordu evinin önüne gelindiği zaman general Muharrem Mazlumun nasıl kurtulduğunu anlattı:

— General, dedi. Biranda kendisini karyolası ile beraber sokakta bulmuş. Etrafına baktığı zaman arkasında bavullarının bulunduğunu da görmüş. Meğerse zelzele esnasında generalin yattığı odanın duvarı ikiye bölünmüş...

Bulunan kasa

İnönü, istasyon caddesinin enkazla örtülmüş olan kısmına geldiği esnada:

— Kasa bulundu.

Diye bir ses işitildi. General Alpdoğan bulunan kasanın yıkılan Ziraat bankasına ait olduğunu Millî Şefe arzetti. Millî Şef enkaz üzerinden geçerek yoluna devam etmek isterken Kâzım Orbay: Yer yer yangınlar olduğunu, daha ileride gitmenin tehlikeli olduğunu söyledi. İnönü geri dönerek istasyona geldiler ve hususî trenlerinde Vekil ve generalleri toplayarak direktifler verdikten sonra Erzincandan ayrıldılar.

Belediye meclisi azası neler anlatıyor?

İnönü'nü uğurlayanlar arasında saçlı ve sakallı birbirine karışmış birisi vardı ki onunla görüşmekten kendimi alamadım. Bu zat kim imiş biliyor musunuz? Erzincan belediye reis vekili Aziz Nalcı. Beni çalıştıkları çadıra götürdü. Sordum:

— Sizce ziyat ne kadardır.

— Zayıf, ki bundan ölümü kastediyorum. Yüzde 80 dir. Geri kalanların yüzde onu ağır ve beş hafif yaralıdır.

Çadırdan çıkarken Belediye meclisi azasından başka bir zat koluma girdi:

— Geliniz sizi gezdireyim.

Dedi, daha bir kaç adım ilerlememiştik, durdu:

— Fakat sizi nereye götüreceğim...

Hüngür, hüngür ağlamağa başladı. Onu teselli için bir hayli uğraştım. Kendisine gelince bana öyle şeyler anlattı ki... İşte size bunlardan bir tanesi: Mahkeme azasından B. Tahsinin evi çökmüştü. Bütün evler gibi... O ana baba gününde B. Tahsinin çocuğu nasıl kurtuldu bilir misiniz? On yıl marşını söylemekle...

Çocuk enkaz altında kaldıktan sonra bütün kuvvetle 10 yıl marşını söylemiş. Askerler 10 yıl marşını duyunca sesin geldiği yere gitmişler, orasını

kazmışlar ve çocuğu dipdiri olarak çıkarmışlardır.

Size daha feci birşey anlatacağım: Askerî orta okuldan yüzbaşı Sadettin İpar zelzele esnasında karısı ile beraber kendisini bahçeye atmış, fakat çocuklarının içeride akıldığını düşününce onları kurtarmak için karısı ile birlikte tekrar içeriye girmiş... Sadettin İpar ve refikası çocukları alarak dışarı çıkmak isterlerken bir kalas üzerlerine düşmüş, hepsi de ölmüştür. Yalnız çocuklardan bir tanesi aradan iki gün geçtikten sonra evin enkazı temizlenirken annesinin kucağında diri olarak bulunmuştur. Zavalı çocuk ölen annesinin kucağında iki gün beklemiş...

Hareket müfettişi anlatıyor

Tekrar istasyona geldim. Burada hareket müfettişi B. Rifat Yamanlı ile karşılaştım. Rifat Yamanlı, zelzeleden tesadüfen kurtulanlardan biridir. O geceyi şöyle anlattı:

— Şu gördüğünüz ev, (damı çökmüş, temelleri sağlam bir ev) o gece yatıyordum evdir. Sarsıntı ile uyandım. Rüyamı görüyordum diye yataktan fırlamak istedim, fakat bir türlü kalkamadım. Refikama seslendim, o da cevap vermedi. Ne oldu bilmiyorum, biraz sonra kendim dışarda buldum. Etraf karla örtülü idi. Sesimin çıkabildiği kadar bağırdım. Etraftan gelenlerin yardımıyla karımla çocuklarımı kurtardım.

Rifat Yamanlı bunları söylerken ikide birde duruyor ve koluma sarılarak:

— Aman yine zelzele oldu, sarsılıyor... diyor.

Zelzele gecesini dükkânda yatıyormuş

Nigdeli halî tüccarı Hamid de basheden geçen felâketi şöyle anlattı:

— Dükkânda yatıyordum. Şiddetli bir sarsıntı ile uykudan uyandım. Öyle sandım ki Munzur dağı üzerine çöktü. Çıkmağa çalıştım, dükkânım kerpiçten yapıldığı için elimle kazarak bir menfez bulabildim, dışarı çıktım. Önümde yatan bir bina vardı. Evvelâ burasını tanımadım. Sonra postane olduğunu hatırladım.

Zelzele günü Erzincana gelen muallim

Kayseri orta okulu tarih ve coğrafya muallimi İken Erzincan orta okuluna tayin edilen ve zelzele günü Erzincana varan muallim Sabri nasıl kurtulduğunu şöyle anlatıyor:

— Erzincana geldiğim günün akşamı bir arkadaşım ile beraber yemek yedikte sonra İstanbul oteline gittim. Bana bana üst katta bir oda verdiler. Odaya girdiğim zaman karyolamın pencerenin uzağında ve sobanın yanında bulunduğunu gördüm. Neden yatağımı pencereden uzak yapmışlar diye canım sıkılır gibi oldu. Çok yorgun olduğum için yattım ve hemen uyudum. Biraz sonra yatağımın yerinden sarsıldığını duydum ve fırladım. (Allah Allah) diye bağırmaya başladım. Taşlar başımdan aşağı iniyordu. Karşımda bir ışık vardı. Oraya gittim. Meğerse Burası otelin bahçesi imiş ve üç katlı otelimiz yere inmiş.

Delikten gelen adam

Aynı otelde oturan Aydın kanalı müteahhidi Mahmud da şöyle diyor:

— Zelzele olduğu sırada İstanbul otelinin üst katında idim. Otelin bir kısmının uçtuğunu hissettim. Gayri ihtiyarî bağırmağa başladım. Bunun ne kadar devam ettiğini bilmiyorum. Bir aralık bulunduğum yerden bir delik açıldığını ve buradan birisinin içeriye girdiğini gördüm. Bu adam:

— Ne var, ne olmuş... diye söylemiyordu.

Ben onun girdiği yerden çıkmak istedim. Çıkınca da kendimi bahçede gördüm. Ertesi günü eşyalarımı aramak üzere oraya gittiğim zaman delikten içeriye girmiş olan adamın cesedi ile karşılaştım! Otelin bahçesinde bir müddet kendimi toplamaya çalıştım. Bu sırada karşıda bir ışık

gördüm ve oraya doğru koştum.

— Beni kurtarın.

Diye bağırın sesler işitiyordum.

Gördüğüm sahneler birbirinden daha acıklı idi. Kocasını toprak altında bırakan ve bir subay ailesi olduğunu söyleyen bir bayan:

— Şimdi ben ne yapacağım, diye bağırıyor. Bulunduğu yerde dönüyordu. Sirtında örtünecek birşey olmadığı gibi ayakta çorap da yoktu. Bu halde sabah oluncaya kadar dolandı. Müthiş üşüyordum. Askerlerin verdiği bir battaniyenin yarısını keserek ayaklarımı sardım, yarısı ile de sırtımı örttüm.

Askerî orta okul nasıl yıkıldı

300 talebesinden 97 sini şehid ve 4 ünü yaralı olarak veren askerî orta okuldaki talebelerden biri şu izahatı verdi:

— Zelzele gecesini, nöbetçi zabıtimiz dahiliye müdürü Rıza Şenadlı idi. O gece yatakhaneyi teftiş eden Rıza Şenadlı bir arkadaşımın kitap okuduğunu görünce onun yanına yaklaştı. Ne olduğunu sordu. Tarih dersine çalıştığını gördü ve ona:

— Şimdi uyku zamanıdır. Yat, uy.

Dedi. Bununla beraber her gece saat 11 de söndürülmesi mütead olan elektrik lâmbalarını 12 ye kadar söndürmedim.

Zelzeleyi müteakib kendimizi bahçeye attığımız zaman Rıza Şenadlı oturma odasının penceresinden aşağı atlamak ister bir vaziyette gördük.

— Aman komutanımız, kendinizi koruyun...

Diye bağırdık. Komutan hâlâ devam etmekte olan zelzelele tesirle bulunduğumuz yerde sallanıyordu. Bir kaç saniye içinde duvar yıkıldı ve

Erzincandan İzmir'e gelen bir yaralı anlatıyor:

Zelzele evimizin tavanını yıkmıştı. Gözlerimi açtığı zaman evvelâ yıldızları gördüm...

İzmir 2 (Telefonla) — Erzincan zelzelesinde yaralananlardan yüzbaşı Mehmed Ali Sömer, refikası ve çocukları ile beş günlük yolculuktan sonra buraya gelmiş ve ihracat tedariklerinden B. Ali Haydar Albayrakın evine misafir olmuştur. Yüzbaşı ile konuştum. Bana tıyleri ürperten şu izahatı verdi:

— Gece herkesin uykuda bulunduğu bir saat 2.30... Her taraf sıfırı karanlık... Müthiş bir gök gürültüsü ile gözlerimi açtım. Tavan tamamile yıkıldığı için evvelâ gökdeki yıldızları gördüm. Duvarlardan bir kısmı da yıkılmıştı. Refikam çocuğumu kucağına almış, bir köşeye bürünmüştü. Diğer çocuklarımı da alarak hepimiz sokağa fırladık. Her taraftan:

— Can kurtaran yok mu?

Feryat ve gırtlakları yükseliyordu.

Umumi hapishanenin duvarları yıkıldığı için bütün mahkûmlar açıkta kalmıştı, fakat ne gariptir ki bunlardan bir tanesi bile kaçmamış ve kaçmağa teşebbüs etmemişti. Mahkûmlardan telef olanlar da var-

komutanı bahçede bulduk. Bu esnada altıncı ve yedinci sınıf arkadaşlarımızın yattığı kovuşlar çökmüş ve sınıf arkadaşlarımız enkaz altında kalmışlardı. Hepimiz onları kurtarmağa koştuk ve sabahlara kadar çalıştık. Evinde bulunan ve zelzeleden kurtulan Rıza Şenadlı'nın refikası yalnız ayak ve gecelik entaris ile okula geldi ve kurtarma ameliyesine iştirak etti. Bir gün evvel kendilerle ders-hanede bulunduğumuz arkadaşlarımızın enkaz altında cesedlerini çıkarmak ne yürekler parçalayıcı şey...

Dört gün enkaz altında kaldıktan sonra kurtarılan adam

Gedikli çavuş Uşaklı Mehmed Soygüder, zelzele vuku bulduğu sırada iç sokaklardan birinden geçerken duvarların birbirine girmesi üzerine taş ve toprak altında kalmıştı. Dört gün sonra Adanadan gelen kardeşlerinden kurtarılan Mehmed, başından geçenleri şöyle anlatıyor:

— Nasıl oldu bilmiyorum, toprak yığını içinde kaldığımı gördüm. Nefes almakta zorluk çekiyordum. Zaman zaman uykuya daldığımı zannediyordum ve uyanınca da, uzerimde bulunan toprağı yarmak için gayret sarfediyordum. Gittikçe nefesim daralıyordu. Son bir hamle yaparak bulunduğum yerde kımıldamak istedim. Bu esnada uzerimde bir şeyin kapırdığını hissettim ve hava almağa başladım. Ondan sonra da zaman zaman (İmdat!.. İmdat!..) diye bağırdım ve nihayet kurtarıldım.

Zelzeleden kurtulanlar arasında akıllanan deliler, dilleri açılan dilsizler olduğu gibi, delirenler ve dilleri tutulanlar da çoktur.

Ömer Küstem

Zelzele münasebetile Taymis'in bir makalesi

"Felâket büyüktür, fakat Türkler bunu metanetle karşılayacaklardır,"

Dünkü posta ile gelen 29 kânunuevvel tarihli Times gazetesinde Anadolu faciâsı hakkında aşağıdaki başmakale yazılmıştır: Son gelen haberler, salı günkü zelzele'nin tahribatına ait evvelki haberleri matteessüf teyid etmektedir. Türkiye'nin Asya kısmındaki büyük şehirlerden beş ağır bir surette hasara uğramıştır. Umumi zarar bir de havanın şiddetli inzimam etmiştir.

Kafkasyanın buzlu dağlarından ve Rusya steplerinden kopup gelmiş ve Yeşilirmagın sarmındaki, ağaçtan mahrum yaylayı süpüren tipi, araları çok uzak olan köylerden birinden diğerine giden yolcuları ekseriya öldürmekte idi.

Zelzeleden dolayı yıkılan ve yanan yuvalarından haricte kalan şehirli hareketzedeler için bu tipi, şüphesiz çok öldürücü olmuştur.

Türkiye'nin, dost ve müttefiklerinin derin teveccühünü celbeden bu felâket karşısında yegâne teselli, yirmi sene evveline

nazarın, Türkiye'nin, vaziyetini daha seri bir surette düzeltecek kudret ve kabiliyeti haliz bulunmasıdır. Eskiden böyle bir felâket olsaydı; iyi göseler ve demiryolları fıkdanından dolayı fena bir havada süratle imdad gödermek hemen hemen gayri mümkün olurdu. Şimdi Ankaradan ve Samsundan Bırasa ve daha ötesine yapılmakta olan demiryollarının inşası ikmal edilmiş olduğundan, ve ağır yük nakliyatına müsait göse yapılmış bulunduğundan, felâkete uğrıyan şehirleri hükümet süratle yardıma bulundabilecekler.

Maahaza bu darbe çok zalimanece, şu kadar var ki yeni Türkiyeyi bilenen yardım teşkilâtının çabuk ve mükemmel olacağından haberdardır.

Felâketten kurtarılanlar da uğradıkları zıya ve mahrumiyetleri metin bir teveccüh ve metanet ile karşılayacaklardır. Sanki at üzerinde gelmiş bulunan Türklerin seciyeleri metindir.

Millî iktisadî koruma kanunu projesi hazırlandı

Proje milletin iktisadî durumunu şuarsuz spekülasyon ve ihtikâr cereyanlarından korumak için hükûmete geniş salâhiyet vermektedir

Hükûmet, lüzumu anında her nevi tahdidat, takyidat memnuiyetler ve mecburiyetler vazedeabilecek

Ankara 2 — Millî iktisadî koruma kanunu projesi tamamlanmış, Parti grubu komisyonu projeyi bazı tadilatla tasvîp etmiştir. Projenin esası umumî veya kısmî seferberlik veya but Türkiye'yi menafîi dolayısıyla alâkalandıran herhangi bir haricî gerginlik zamanında gerek vatan müdâfaasını iyi ve lâyukla yapabilmek, gerek dahilde milletin iktisadî durumunu bir takım şuarsuz spekülasyon ve ihtikâr cereyanlarından korumak için hükûmete anı denecek kadar sülâtili ve fevkalâde tedbirler alabilmek salâhiyetini vermektir.

Projenin metni şudur:

Madde 1 — Bu kanunda yazılı hükümler umumî veya kısmî seferberlikte veya memleketi bir tecavüz veya harp ihtimali karşısında bırakan haricî gerginlik zamanlarında, yahut yabancı devletler arasında bir harp zuhuru halinde tatbik olunur. Bu hallerin mevcudiyeti ve kanunun tatbik edileceği İcra Vekilleri heyeti kararla tesbit ve ilân olunur.

Madde 2 — İcra Vekilleri heyeti devletin iktisadî ve malî emniyet ve salâmetini korumak maksadıyla.

1 — Orman ve madenler de dahil olmak üzere her türlü kredi ve sınaî istihsal ile ticaret kredisi ve münakaât işlerini ve bu işlerde hizmet ve mesalin tevzini, usul ve şartlarını. 2 — İstihlak ve alelûmum ücretleri ve kira bedellerini.

3 — Nakil vasıtalarının kullanılması ahalinin icaplarına göre tanzime ve bütün bu hususlarda umumî veya kısmî her nevi tahdidat ve takyidat, memnuiyetler ve mecburiyetler vaz'ına.

4 — Doğrudan doğruya veya tavzif veya tesile edeceği resmi veya hususî teşekküllerle lüzum göreceği eşya ve maddeleri istihsal ve imale, alıp satmağa ve stoklar tesisine.

5 — Resmi veya hususî her nevi istihsal şubelerinin ve işletmelerinin münferiden veya birleştirme suretilerinde devlet idaresi veya kontrolü altında işlettilmesine matuf bilûmum karar ve tedbirleri ittihaz salâhiyetleridir.

Millî iktisadî koruma

yüksek heyeti kurulacak

Madde 3 — İkinci maddede yazılı karar ve tedbirlerin ihrazına ve tatbıkına müteallik muameleler Millî iktisadî koruma yüksek heyeti tarafından ifa olunur. Bu heyet Başvekilin teklif edeceği vekillerden mürekkep olarak İcra Vekilleri heyeti kararla teşkil olunur. Heyete Başvekil ve ya tensip edeceği vekil reislik eder.

Madde 4 — Millî iktisadî koruma yüksek heyeti bu kanun hükümlerinin ve bu kanuna istinaden alınan kararların tatbik, icra ve murakabesini temin için teşkilât kanunlarıyla mukayyed olmaksızın Vekâletler arasında iş birliği vücuda getirebileceği gibi aynı maksadlarla devlet hususî idare, belediyeler ve bir kanunla kurulmuş bilûmum müessese ve teşekküllerle bunların memurlarını tavzif ve lüzumunda merkez ve vilâyetlerde icap eden teşkilâtı ayrıca ihdas edebilir.

Birinci fıkra hükümleri dairesinde tavzif olunacak bilûmum teşkilât memurlarına vazife ve salâhiyetleri mezkûr heyetçe tayin olunur.

Madde 5 — Bu kanunun hükümleri dairesinde ittihaz olunacak idarî kararların icrası mecburidir. Bu kararlar aleyhine kazâ mercilere vuku bulacak müracaatlar ve cezaî takipler icrayı durduramaz.

Kanun hükümlerine aykırı hareket edenlere verilecek

ne ve bu kanuna müsteniden alınan karar ve tedbirler her ne şekilde olursa olsun mümanaat edenler veya tatbikini güçleştirenler veya geciktirenler 5000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Şu kadar ki bu hükümlünce ceza suçunun temin ettiği veya temin edeceği menfaat miktarından aşağı olamaz. İşlenen suçun ağırlığına göre ayrıca 3 seneye kadar hapis cezası da hükümlünabilir.

Mükerrirler Türk ceza kanununun tekrür hakkındaki hükümleri tatbik edilmekle beraber 6 aydan 2 seneye kadar sürgün cezasına mahkûm edilirler.

Piyasada buhran yaratmağa teşebbüs edenler

Madde 7 — Mevcut malın tükenmesi yenisinin gelmemesi veya gelmesi, yahut daha pahalıya mal olacağı gibi mülâhazalarla veya talebin artması sebebiyle fiatin yükseltilmesi, mevcut malın satışa arz edilmemesi, mevcut kalmadığını beyan ile malın saklanması veya bu maksadlarla malın herhangi bir suretle kaçırılması yahut muvazaa yolile elden çıkarılması veya makbul bir sebebe müstenit olmayarak gümrükten çekilmemesi, yahut lüzumundan fazla mal satın alınması ve bu malların bir veya müteaddit yerlere ithar edilmesi hallerinde bu fiilleri işleyenler hakkında yukarıki maddede yazılı cezalardan başka malların müsadereğine hükümlünür. Bu maddede yazılı fiiller tacir olmıyanlar tarafından işlenmiş olduğu takdirde mallarının müsadere ile beraber hükmedilecek cezanın dörtte biri indirilir.

Madde 8 — Ücretle çalışmak mükellefiyetine tabi tutulan işçiler çalışmaktan imtina ettikleri veya verilen işleri kasden lâyukla yapmadıkları takdirde 15 güne kadar hafif hapis cezasıyla cezalandırılırlar. Bu maddeye göre mahkûm oldukları cezaı çektikten sonra da çalışma mükellefiyetine riayet etmiyenler hakkında 6 aydan 1 seneye kadar sürgün cezası hükümlünür.

Madde 9 — Bu kanunda yazılı suçlar için Türk ceza kanunile diğer kanunlarda dahi ağır ceza hükümleri bulunduğunda o cezalar hükümlünür.

Madde 10 — Bu kanuna göre verilen hükümlerin masrafı mahkûma ait olmak üzere tamamen veya hülâsa olarak neşrine mahkemece karar verilebilir.

Madde 11 — Bu kanunun şümûlüne giren suçlar asliye ceza mahkemelerinde görülür. Lüzum görülecek yerlerde münhasıran bu işleri görmek üzere ayrıca asliye mahkemeleri kurulur ve müteaddit asliye ceza mahkemeleri bulunan yerlerde bu mahkemelerden biri bu işleri görmeğe tahsis olunabilir.

Kanunun tatbikile mükellef memurlar zabita salâhiyetini haiz olacaklar

Madde 12 — Bu kanuna göre verilen kararların tatbiki dolayısıyla gerek alâkadarlara ve gerek üçüncü şahıslara ait ticarethane, imalâthane, depo, mağaza ve antrepo gibi yerlerde arama veya sair tahkik muamelelerinin icrasında bu kanunun tatbiki ile tavzif edilmiş olan memurlar ceza mahkemeleri usulü kanunun hükümlerine tevfi kan zabitanın haiz olduğu salâhiyetleri haiz ve vazifeleriyle mükelleftirler. Meskenlerde yapılacak aramalarda ceza mahkemeleri usulü kanunun 97 inci maddesi hükümü caridir.

zif edilen memur ve müstahdemlerin ihmal ve terahî ve vazifeyi sulistimal ve cezayı müstelmiz sair suçlarından dolayı haklarında yapılacak cezaî takiplerde 1609 sayılı kanun hükümü tatbik olunur. Şu kadar ki yalnız para cezasını veya hâkimin hapisle para cezasından birini tayinde muhtar olduğu suçlarda mezkûr kanunun 3 üncü maddesi tatbik olunamaz.

Madde 14 — Bu kanunda yazılı suçların takip ve muhakemesinde 3005 sayılı meşhûr suçların muhakeme usulü kanunundaki şartların mevcudiyeti halinde mezkûr kanun hükümleri tatbik olunur. Yukarıdaki fıkranın şümûlü dışında kalan hallerde ceza muhakemeleri usulü kanunu tatbik edilir.

Madde 15 — Bu kanunun şümûlüne giren suçlar ceza mahkemeleri usulü kanununun 423 üncü maddesi mucibince asliye ceza mahkemeleri ve Temyiz mahkemesinde tatil zamanında görülen işler zümresindendir.

Madde 16 — Bu kanunu tatbik eden hâkim ve memurların bu vazifeleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında terettüp eden cezalar bir misli artırılarak hükmedilir.

Madde 17 — Askerlik kanunu ile Millî Müdafaa mükellefiyeti kanunu hükümleri mahfuzdur.

Millî iktisadî koruma heyeti emrine 25 milyon lira verilecek

Madde 18 — Bu kanun mucibince yapılacak işler ve istilzamı edeceği teşkilât karşılığı olmak üzere 3 üncü maddede yazılı heyet emrine hazinece 25 milyon liralık bir sermaye temin edilir. Bu sermayeden sarfedilecek paralar muhasebeî umumiyeye kanun ile artırma ve eksiltme ve ihale kanunlarıyla inşaat bakımından 2443 ve 2799 numaralı kanunların hükümlerine tabi olmıyacağı gibi divanı muhasebatın da vize ve mürakabesine tabi değildir.

Madde 19 — 18 inci maddede yazılı sermaye ile yapılan bütün muamelelerde hususî hukuk hükümleri caridir. Hesabatı Türkiye cümhuriyeti Ziraat bankası nezdinde temerküz ettirilir ve veznedarlık işleri de bu banka tarafından ifa edilir. Buna ait hesap ve muameleler Ziraat bankası hesap ve muameleleri hakkındaki usul ve esaslar dairesinde mürakabe ve intaç edilir.

Madde 20 — 18 inci maddede yazılı sermaye a - bütçeye konacak tahsisatla, b - hazinece verilecek avanslarla, c - bankalardan temin edilecek kredilerle, ç - İcra Vekilleri heyeti kararla Ziraat bankasınca ihraç ve hazinece kefalet edilecek bonolar ve ya tahviller ile temin edilir.

Madde 21 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren 2 sene müddetle müteberdir.

Madde 22 — Bu kanuna istinaden çıkarılan kararnameler metinlerinde ne zaman mer'î olacakları gösterilmediği takdirde Resmi Gazetede neşirleri tarihinden itibaren iki gün sonra mer'iyete girer.

Madde 23 — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri heyeti yürütür.

KÜÇÜK İLAN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıttadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂTİ İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 133

Hazine Abdülhamidden üç milyon altın aldı

Baş muhafız Rasim bey rumî 1325 kânunuevvelinin yirmi birinci - 1910 kânunusanisinin üçüncü günü bu vekâletnameyi alarak Abdülhamidin yanına girdi ve pullanmış veskayı okudu. Abdülhamid vekâletnameyi eline alarak arkasını çevirdi; birçok pullar yapıtırılmış olduğunu gördü. — Bu ne kadar çok pull!

Rasim bey — Efendim, zamanı saltanatinızda böyle kabul edilmiştir. Abdülhamid — Haberim yok! Abdülhamid vekâletnameyi imzalamayı kabul etti.

O gün Selânik mukavêlât muharriri ile Almanyanın Selânik konsolosu köşke geldiler.

Rasim bey her vakit Abdülhamidin yanına yalnız girerdi. Fakat böyle merasime aid işler zuhurunda nöbetçi muhafızı yahut muhafızlardan münasip gördüğü birisini yanına alırdı. O gün nöbetçi olan yüzbaşı Süleyman Fehmi bey, mukavêlât muharriri ve konsolos ile birlikte dört kişi Abdülhamidin dairesine girdiler. Ağalardan birisile geldiklerini Abdülhamide bildirdiler.

Oda kapısına karşı duvar yahunda bir masa, masanın üstünde yazı takımı vardı. Odaya girenler ayakta duruyorlardı. Abdülhamid masa hizasındaki bir kapıdan vakar ve azametle bu odaya girdi. Selâm makamında başını hafifçe eğerek masa başına geçti. Mukavêlât muharriri de derhal masanın karşı tarafında mevki aldı ve Abdülhamide imza edeceği yeri gösterdi. O da hemen imzaladı. Doğruldu.

— Başka bir şey var mı?

Diye sordu.

— Hayır efendim!

Cevabını alınca hiç bir şey söylemeden ve hiç durmadan gene başile selâmıyarak azamat ve vakarile öteki odaya çekildi. Rasim ve Süleyman Fehmi beylerle mukavêlât muharriri sabık hakanın başile selâmına temenna ile mukabele ettiler. Alman konsolosu ise yerlere kadar eğildi.

Abdülhamide zikrettiğimiz vesikalar imza ettirildikten sonra hükümet Almanyada mahkemeden hüküm çıkartmakta güçlük çekmedi; Alman bankaları nezdindeki teşebbüslerini artık sîratile intaç eyledi; Osmanlı bankası ile de anlaştı.

Muhtelif Alman bankalarındaki para, esham, tahvilât (Doyçe Bankası) toplandı. Bu banka müdürlerinden Fritsch Nef bunları on dört çanta içinde İstanbula getirdi. Fakat bu çantalar İstanbulda açılmadı. (1) Bunların Abdülhamid huzurunda açılmak üzere Selâniğe gönderilmesi icap ediyordu.

Çantalar bir salonlu vagonun bir kompartimanına konuldu. Muhafazasına iki mülâzum ile on iki nefer memur edildi.

Direktör Nef ile Almanyaya sefaretinden postacı mülâzum Ringen, İstanbul Almanyaya konsolos vekili Anders ve Doyçe Bankın bir kasasını birlikte hareket ettiler.

Tren Selâniğe gelince Osmanlı bankasının Selânik şubesi direktörü Vitalis malîyetinde istasyona getirdiği kavaslarla çantaları tesellim etti. Çantalar iki tarafa dizilmiş askerlerin ortasında ellerde geçirilerek arabalara tahmil edildi. Osmanlı bankasına götürüldü. Arabalara zabıtlardan, jandarmadan, Osmanlı bankasından birer kişi bindi.

Bu hazine Osmanlı bankasındaki büyük kasalara yerleştirildi. Çantaların her biri kırkar kilodan fazla geliyor, on dört çantanın sıklıkla beş yüz kiloyu geçiyordu.

Doyçe Bank direktörü Selânikte vali ve kumandan ile görüştü. Alâtni köşkünde yapılacak muamele hakkında aralarında müzakere ettiler. Ertesi günü kıymetli emanetler Osmanlı bankasından dört arabaya yükletildi. İstanbuldan gelenlere Selânik Alman konsolosu tercümanı Ali Enis efendi de ilithak etti. Hep birlikte Almanyaya konsolatosuna gidildi. Alman konsolosu da içinde emanet-

lere müteallik evrak bulunan bir sarı çanta ile heyete katıldı.

Selânik Osmanlı bankası müdürü üç meşin bavul ile ayrıca bir arabada geldi. Bu üç bavul diğerlerinden ağır görünüyordu. Altınlar bunların içinde idi.

Üçüncü ordu kumandanı Hadi, erkânı harbiye reisi Ali Rıza paşalar daha erkenden Alâtni köşküne gelecek intizarda idiler.

Arabalar köşkün merdiveni önünde durdular. Arabalardakiler indiler. Jandarmalar bavulları çıkararak köşkün içine soktular.

Köşkte muamele bir buçuk saat sürdü.

Hadi, Ali Rıza paşalarla Osmanlı bankası direktörü Vitalis köşkte kaldılar; diğerleri çıkıp gittiler. Vitalisin içeride bir saat daha vakit geçirmesi meşin çantalar içindeki altınlar için olduğu anlaşılıyordu.

Nihayet o da çıkıp gitti.

Yarım saat sonra bavullar üç arabaya yerleştirildi. Her arabaya bir jandarma bindirildi. Bu suretle hazine Osmanlı bankasına götürüldü, bankanın veznesine teslim edildi; kasasına konuldu.

Çantalarındaki esham ve tahvilât arasında 16,000 Anadolu demiryolu tahvilâtı, 3,000 Rant eshamı ve Selânik Rıhtım şirketi tahvilâtı vardı.

Anadolu demiryolu tahvilleri Abdülhamidin üç sene evvel Doyçe Banktan istikraz ettiği 400,000 liraya mukabil bu bankaya merhun idi. Bu defa Osmanlı bankası Abdülhamidin bu borcunu havale suretile kabul ederek tahvilleri nakde tahvil ile borcu kapattıktan sonra mütebakisini ikinci ve üçüncü orduların ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere hükümet hesabına hıfzetmeği deruhde etmişti.

1,600,000 Yıldız sarayında nakid, esham ve tahvilât olarak ele geçen

1,080,000 Alman bankalarından gene nakid, esham ve tahvilât olarak hazineye devdettirilen

2,680,000 Altın

(Arkası var)

123 numaralı tefrikaada evvelce (Akşamda) intişar etmiş olan (İttihad ve Terakkinin son devirlerinde sulhasadlar ve entrikalar) tefrikasından (D. S.) beyin Alâtni köşkünde Abdülhamide sulhasadine dair bir fıkraı ıktibas etmiş, bunu tevsike lûkân bulamadığını yazmıştı.

Bu tefrikayı yazan bay Mustafa Ragıpın aldığım bir mektupla mesele şu suretle tavzih ediliyor:

(Tefrikamın neşri zamanında bizzarur müphem bir tarzda yazıp membamı gösteremedim bu hâdiseyi tarihi bir hakikati tavzih maksadile şimdi tenvir etmek istiyorum. Bu vakayı bana nakleden müteveffa albay Şerif beydir.

Meşrutiyet inkılabı günlerinde İttihad ve Terakki cemiyetinin Şemsi paşa aleyhine tertip ettiği Manastır çetesile çıkması olan Şerif bey cemiyetin maruf simalarından inkılâpçı, faal bir zabıttı.

Gazi Ahmed Muhtar paşa Kabinasının teşekkülüne kadar Alâtni köşkü muhafızlığında kalmış; dürist, ciddi, doğru sözlü olan ve muhitine hürmet telkin eyliyen Şerif bey umumî harbin son zamanlarında İstanbul merkez kumandanlığı muavinliğinde mütecellidane hareketlerle temayüz eylemişti.

İşte bu zatın bana anlatığına göre: Abdülhamid Alâtni köşkünde balkonda görüncü - hâlâ yaşadığına tahammül edemiyerek - öldürmek kasdile silâh çeken muhafız zabıt Dadaş Salim beydir. Tefrikamda (D. S.) rûmüzile gösterdiğim işte bu zattır. Dadaş Salim bey de İttihad ve Terakkinin ateşin fedailerinden idi. Meşrutiyetin ilân edileceği aralarda Manastırda askere hitaben bir iradeli seniyeye okuyan Manastır muntaka kumandanı Osman Hidayet paşa üzerine -Manastır fevkalâde kumandanı müşîr Tatar Osman paşa zannile- ateş eden o idi.

Dadaş Salim bey Abdülhamid bu suretile vurmak istemesi üzerine bir daha köşke girmesine müsaade edilmeyerek muhafızlıktan çekilmişti. Sonra tayyareciliğe silâh etmiş, yakınlarda vefat eylemiştir.

Albay Şerif beyin bu hâdisi hakkında bana söylediklerini şimdi hayatta bulunan diğer muhterem bir zat dahi teyid eylemiş. Binaenaleyh hâdisi tevskil edilmemiş bir rivayet değil, iki dürist zatın naklettikleri tarihi bir hakikattir.

Alâtni köşkünde muhafızlıkta bulunmuş olan emekli albay Süleyman Fehmi Tunçayın 130 numaralı tefrikam sütunlarında nerettiğim bir mektubunda Abdülhamide sulhasad rivayetlerini tekbizen yazdığı sözler hakkında istizahına cevaben bay Mustafa Ragıp Dadaş Salim beyin teşebbüsünün albay Süleyman Fehmi Tunçay muhafızlıktan çekildikten sonra vakti olduğuna

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

KAPAN

Nevzad Nedimin fena halde canı sıkıyordu. Gene bu yakınlarda son derecede parasız kalmıştı. Odasında bir aşağı, bir yukarı dolayıyor, borç para istiyecek bir hayır sahibi düşünüyordu. Lâkin artık hiç kimse ona borç vermez olmuştu. Herkes kendisinin aldığı parayı iade etmemek gibi kötü bir huyu olduğunu öğrenmişti. Halbuki bu gece Nevzad biraz eğlenmek istiyordu. Ona herhalde para lazımdı. Artık parasızlıktan evde kapanıp pencereden komşu kadınları gözlemekten bıkmıştı.

Bir aralık kapısı çalındı. «Acaba bir alacaklı mı?» diye delikanlının yüreği hopladı. Lâkin buna imkân yoktu. Çünkü bütün alacaklılarından evinin adresini sıkı sıkı gizliyordu.

Gitti, kapıyı açtı. Gelen postacı idi. Kendisine bir mektup uzattı. Nevzad kapıyı kapandıktan sonra mektubu açtı. Zarfın içinde bir tiyatro bileti ile bir kâğıt çıktı. Nevzad büyük bir merak içinde kalmıştı. Tiyatro biletinin yanındaki mektuba şöyle bir göz gezdirince hayreti büsbütün arttı.

Mektupta önce bir kadın yazısı ile şunlar yazılı idi:

«Siz belki beni tanımazsınız. Fakat ben sizi çok beğenen, son derecede takdir eden bir genç kadını. Maalesef şimdiye kadar sizinle tanışmak fırsatını elde edemedim. Oldukça zenginim. Biraz değil, epeyce delibaşım. Bu gece tiyatrodaki çok güzel bir piyes oynanıyor. İsterim ki, bunu sizinle yanyana seyredelim. Kendim için kişiden bir bilet alırken aklıma siz geldiniz. Hemen bir bilet daha aldım. İşte size onu gönderiyorum. Geleceğinizden hemen hemen eminim gibiyim. Şimdilik yalnız Allaha ismarladık.»

İlk şaşkınlığı geçtikten sonra Nevzad düşünmeye başladı. Bir kadın, henüz tanışmadığı bir erkeğe karşı bu kadar garip bir tarzda hareket edebilir miydi? Evli bu na pek imkân veremiyordu. Fakat bu bileti kendisine kim gönderebilirdi? Kendine bir müzlik yapmak için bir tiyatro bileti hiç yoktan para verecek bir arkadaşını hatırlamıyordu.

Mektuba bir daha göz attı. Gözüne: «Ben epeyce delibaşım» cümlesi ilişti. Kendi kendine: «Okuduğu romanların tesiri altında kalmış garip, çılgınca hareketleri seven kadınlar vardır. Belki de onlardan biridir.»

Nevzad kendisinin çok güzel bir erkek olduğuna da kani idi. Bu kanaatin tesiriyle bazı çocukça hayaller kapıldı. Belki de bir genç, güzel, zengin kadın ona uzakta aşık olmuştu. Kendisiyle böyle garip, romanlardaki gibi tanışmak istiyordu. Olur a... Dünya bu...

Artık genç adam hayalini genişletmeye girişti. Ne olursa olsun, bu tiyatro bileti kimin tarafından gönderilmiş göndersin Nevzad kendisini bir maceranın başlangıcında addediyordu. Bu gece tiyatroya giderek hem eğlenecek hem de heyecan geçirecekti. Artık akşamı iple çekmeye başladı. Bir aralık tiyatro biletinin numarasına baktı: 13... Bu numarada için esrarengizliğini biraz daha arttırdı.

Bir aralık kapının önünden seyyar kurdura boyacılarının geçtiğini gördü. Onu çağırıp siyah iskaripinlerini, boyasını diye verdi. Boyacı kurdurularını alıp içeriye girerken boyacıya:

— Parasını gelecek sefer alırsın, şimdi ufaklığım yok!.. dedi.

Boyacı kendi kendine söyleniyordu:

— Amma da herif be... İki haftadan beri kurdurularını boyatıyor, parasını vermiyor...

Gece piyesin başlamasından çok evvel tiyatroya geldi. Salondan içeri girerken sonuza bir heyecan geçiriyordu. Acaba o gelmiş miydi? 13 numaralı koltuğa oturdu. Sağ tarafında 11, sol tarafında da 16 numaralı koltuklar vardı. Bunların ikisi de boştu. Herhalde kendine bileti gönderen tanımadığı kadın bunlardan birine oturacaktı. Fakat hangisine...

Yavaş yavaş vakit ilerliyor, salon kalabalıklaşıyordu. Hâlâ Nevzadın iki tarafındaki boş koltuklara kimse gelip oturmamıştı. Genç adam bir takım şüphelere düşmüştü. İçinden: «İster misin diyordun, bu bileti bana gönderen cadaloz, paralı bir ih-

tiyar ol!» Lâkin tam bu sırada seyircilere yol gösteren ve program satan adam genç, fevkalâde cazibeli bir kadını getirip, Nevzadın sağ tarafındaki 11 numaralı koltuğa oturttu.

Genç adamın heyecanı artık son radde-sini bulmuştu. Yanındaki güzel kadının koku-sunu nereden ise onu sarhoş edecekti.

Kendisine bileti gönderen acaba o mu idi? Yoksa sol tarafındaki 15 numaralı koltuğun meçhul sahibi mi?... İşte bunu anlaması lazımdı.

Yanındaki kadına gözlerini dikmişti. Fakat genç kadın kendisine büyük bir alâka göstermiyordu. Arasında gözleri Nevzadın üzerine takılıyordu. Delikanlı bu fırsatları kullanarak ederek hemen ona sırıyordu. Lâkin tabii onunla konuşmak mümkün değildi. Genç adam içinden: «Ne güzel, yeşil gözleri var. Keşki bileti bana gönderen o olsa...» diyordu. Hatta bir aralık cebinden kalemi çıkardı. Genç kadının dikkatini celbedecek bir hareketle tiyatro programının kenarına kocaman kocaman harflerle şunları yazdı: «Ne güzel gözleriniz var...»

Programı yan tutarak bu cümleyi genç kadına gösterdi. Bu garip çapkınlık jesti karşısında kadın hafifçe gülümsemişti. Bu sırada Nevzadın yeni tanıdığı genç bir adam tam önündeki sıraya oturmuştu. Nevzad bu fırsattan da istifadeyi düşündü. Hemen yeni tanıştığı delikanlıya aşinalık etti. Genç kadının da işte böylece bir sesle ona:

— Bu geceki piyes «para ve aşk» değil mi?... Bu iki şey birbirle mukayese edilir mi hiç?... Para da ne imiş?... Bir çift güzel yeşil göz uğrunda ben bu bütün servetimin su gibi akıp gitmesine razıyım...

Bunları söylerken yan gözle de genç kadına bakıyordu. Bereket versin ki, yeni haberi kendisinin ne kadar parasız borç içinde yüzen bir adam olduğunu bilmiyordu.

Nevzad hâlâ emin değildi. Eğer bileti bu genç kadın kendisine göndermiş olsaydı daha fazla bir alâka gösterecekti. Lâkin yanındaki güzel seyirci arasında kendisine gülümsüyordu da... O halde?... Bileti henüz yerine gelmiyen 15 numaralı koltuğun sahibi mi, yoksa yanındaki kadın mı göndermişti?... Böyle tereddüdü zamanlarda küçüklüğünde müraacat ettiği bir usule başvurdu. «Ya bundadır, ya şundadır... Helvacının kızını...» sayısını saydı. Helvacının kızının yanındaki kadın olmuştu. Artık memnundu.

Hem perdenin açılmasına iki dakika kaldığı halde henüz kimse gelip 15 numaraya oturmamıştı. Fakat biran yüreği hopladı. Takmış, takıştırmış, gayet şişman, yaşlı bir kadın onların bulundukları sıraya girmişti. Eyvah belki de bu idi. Lâkin şişman kadın 15 numarının önünden geçti. Daha ilerideki bir koltuğa oturdu. Nevzad da derin bir nefes aldı.

Perde açılmak üzere iken kanter içinde kalmış, telâhî bir adam kalabalığı yararak Nevzadın bulunduğu sıraya geçti. 15 numaraya oturdu.

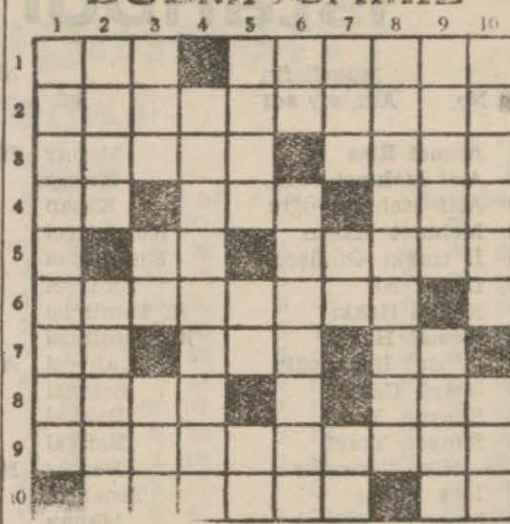
Bu adamla göz göze gelince Nevzadın yüzü sapsarı kesilmişti. Çünkü bu uzun zamanından beri kendisinden kaçtığı müthiş, belâhî bir alacaklı idi. Onunla aylardan beri âdeti aralarında bir kovalamaca oyunu vardı. Nevzad onun elinden kurtulmak için nelere baş vurmuştu.

Alacaklı 15 numaralı koltuğa kendisini atar atmaz Nevzada döndü, hem de oldukça yüksek bir sesle:

— Seni bataklı herif seni... Paraları aldıktan sonra benimle kovalamaca oynamış kalkıştın değil mi? Seni aylarca yakalayamadım. Nihayet ele geçirmek için bundan başka çare bulamadım. İşte sana böyle bir kapan kurdum. Bu kapana da kuyruğun sıkıştı. Seni dolandırıcı seni... Çık bakalım 67 lirayı... Ayrıca 50 kuruş da tiyatroya için vereceksin... Sana gönderdiğim bileti bedava almadım ya... Haydi sökül 67 buçuk lirayı... Haydi, haydi...

Hikmet Feridun Es

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Kıraat et - Yunanistanda bir şehir.
- 2 — Kızılık.
- 3 — Mısır Sudanında bir şehir - Zekilik.
- 4 — Nota - Çizgi - Mevcud.
- 5 — Şikâr - Moskofça.
- 6 — Umumi manzara.
- 7 — Ters köpektir - Ters eyaadır - Ters açmaktan emirdir.
- 8 — Başına «K» gelirse eski alaturka musiki âletlerinden olur - Bayağı.
- 9 — Meşhur bir Fransız kadın artisti.
- 10 — Ters mektepte kitap ve defterlerin üstüne yapıştırılır - Nota.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Bir orman ağacı.
- 2 — Uzun değil - Muayyen ücretler.
- 3 — Başına «K» gelirse yaş değil - Lâhzâ - İdrarda bulunan bir zehir.
- 4 — Bitip tükenmek.
- 5 — Eski zaman gelinlerinin ellerine yakılan - Ters güzel sanatlı - Biberin başı.
- 6 — Çok değil - İzellerin çalgılarından biri.
- 7 — Vızıldamanın başı - Ümid et - Nota.
- 8 — Etrafına alev yayan.
- 9 — Ters küçük taş parçasıdır - İnsan.
- 10 — Akaretler - Büyük.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — Yugoslavya, 2 — Acıma, Vaaz, 3 — Gururlanma, 4 — Mil. Kızlar, 5 — Uyanan, 6 — Ri, Anaçlar, 7 — Lokma, Ama, 8 — Ula, Dikran 9 — Kazmala, Ke, 10 — Naü-mildi.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Yağmurluk, 2 — Ucuiyi olan, 3 — Gırla, Kaza, 4 — Omu, Nan, Mü, 5 — Sarıkanadam, 6 — Lina, İli, 7 — Avaz, Kad, 8 — Vanlılar, 9 — Yamalamak, 10 — Azar, Rakak.

Bir gazete, bulmacalarımızı kendine mal ediyor!

Bir İstanbul gazetesi, bulmacalarımızı muntazaman ve aynen kendi sütunlarına aktardığını hayretle görüyoruz. Şimdiye kadar yazı ve resim makaslamak âdeti vardı ve bunu yapanlar: «Hâdiseler mi-mi maldir!» diye kabahtarını hafifletmeye yeteniyordular. Bulmacalar ise, bir muharririn hususî emeği neticesi tanzim edilir, gazete idaresi tarafından satın alınıp; makaslanmağa katilen elverişli olmasalar gerek!

Şimdiki ismini teşhir etmek istemediğimiz İstanbullu refikimizin «Ekmeç elden, su gölden» geçinmiyerek, biraz kafa yor-masını, alın teri dökmek kûlîfetine katlan-masını dileriz.

Meslek namına ayıp... Kariler ne diyecek-ler?

YENİ NESRİYAT

Askerî kamus

Memleketimizde ilk defa olarak bütün askerî tabirleri bir araya toplayan bir «Askerî kamus» intişar etmiştir. Harp akademisi öğretmenlerinden emekli kurmay al-bey Salâhaddin A. Kib tarafından itina ile hazırlanan bu eser askerlik âlemini alâka-dar ettiği kadar sivil ve münevver tabaka-nın da istifade edeceği kıymetli bir kitap-tır. Kamusta fazla olarak bütün askerî ta-birlerin karşısına Fransızca, Almanca, ba-zılarına da İngilizce, İtalyanca, Rusça karışıklıkları konmuştur. Bu eser sayesinde harbe aid yanlış tabirler kullanılmamak mümkün olacaktır.

bahçeye oynamaya çıktı. Komşu, hatıralarını anlatmaya başladı:

Bir yeğeni varmış; muallimelik edermiş. İşte bu çocuk onunmuş... Muallime vefat edince, Süha ona kalmış... İhtiyar kadın da, elindeki azıcık para ile idare edebilmek için bu kasabaya gelip yerleşmiş... Çünkü aslı buralı imiş...

Çocuğun annesi olan muallime ile alâkadar olarak, Bahaeddin:

— Nerele imiş bu? - diye sordu.

— İstanbulda uzun zaman bulun-muştu. Zavalıyı orada baştan çıkar-mışlar... Ne saf, namuslu bir kızdı! Fazla çalışmak mecburiyetinde kaldı-ğı için, hususî şekilde ders vermeğe başlamış. Zengin bir oğlanla tanış-mış. Adam ona evlenmekten kapı aç-mış. Hoşuna da gidince tazecek ken-dini tutamamış...

İhtiyar kadın belki de kendi genç-liğinden bir sahneyi hatırlıyordu:

— Can sıkıntısı... Yalnızlık... Böy-le şeyler olur... - diye içini çekti.

İstanbul şivesile konuşan, akıllı bir kadındı. Birdenbire titrek dudak-larında acı bir tebessüm belirdi:

— Bahsettiğim muallime, erkeğe bağlanmış... Fakat o herif, böyle bir aşkı hak etmiyordu doğrusu! Serve-tine, mevkiine, zekâsına ve tahsiline

İSLÂM TARİHİNDE
Türk kahramanları

Tefrika No. 19

Yazan: İskender Fahreddin

Papaz; Fernandonun götürüldüğünü haber alır
almaz küçük dilini yutacak gibi oldu

Güneş batıyordu. Endülüs dağlarına es-mer gölgeler düşüne yola çıktılar. Fernan-do bu yolları çok iyi bildiği için:

— Artık hiç kimseden korkum yok... Diyordu.

Maryana:

— Nereye gidiyoruz, sinyor?

Diye sordu. Fernando:

— İlk önce «Petir» köyüne gideriz. İki sa-at sonra varız oraya.

— İşbilyeye çok yakın değil mi?

— Orada fazla kalacak değiliz. Kıyafeti-mizi değiştirir, Kıştalenin yolunu tutarız.

O civara yaklaşınca yeni tedbirler alırlar.

Maryana ümitsizdi:

— Yeni tedbirler mi? - dedi - Tanrın or-dusunu yenecek bir kuvvet bulabilecek mi-siniz?

— Kıştaleyeye varınca ne yapacağımı, baş-lıbaşına nasıl bir kuvvet olacağımı ve müs-lümanları nasıl tepeliyeceğimi göreceksin!

Kayahklardan atılarak, dağın yamacı-na tımandılar. Dağ tepesine çıkmadan, gi-decekleri köyün yolunu tutamazlardı. Bu-rada dar bir geçid vardı. Fernando:

— Müslümanlar bu geçidi bilmezler, de-di, şimdi oradan geçip yola düzüleceğiz.

Dağın tepesine çıktıkları zaman ay yeni doğmuştu. Ortalık gündüz gibi aydınlıktı.

Maryana birdenbire uzakta yürüyen bir gölge gördü. Korkak bir sesle papasa hi-taben:

— Yavaş, sinyor!

Diye bağırdı ve yere sindi.

Fernando kendini tutamadı.

Gölmeğe başladı:

— Uzakta yürüyen gölgelerden mi kork-tun, Maryana? Onlar ağaç gölgesidir. Bu-ralarda şeytanlar bile nadiren dolayır...

Haydi, korkma, kalk!

Fernando hızlı hızlı yürüdü... gölgenin yanına yaklaştı:

— Görüyorsun ki, ben senin gördüğün göl-geleri elyeneyip geçiyorum. Artık karşı-mıza hiç bir tehlike çıkmıyacak. Bizli yo-lumuzdan çevirecek bir kuvvet yoktur.

Maryana geniş bir nefes alarak, kızıl ra-hibin yanına sokuldu ve göğsünü tutarak mırıldandı:

— Gerçek... Bir ağaç gölgesi imiş bu. Fakat, ben çok korktum, sinyor! Yolumuz uzundur. Kıştaleyeye yayan olarak gidebi-memiz için, dizlerimizin demir kadar sağ-lam olması lazım. Halbuki ben çok yorul-dum.

Fernando:

— Petir köyüne varınca, oradan nasıl olsa iki at buluruz, Maryana! dedi. Oraya kadar gayret et. Hazreti Mesih bizimle be-raberdir. İspanyayı yeniden dirilteceğiz.

Ve gülerlek ilâve etti:

Köylüleri tatmin edecek kadar param var. Koynumda mücevher dolu. Para ile kandıramazsam, gözlerini kamaştıracak mücevherlerle iki değil, daha fazla hayvan tedarik edebilirim.

Biraz daha yürüdüler.

Yavaş yavaş - ay ışığı altında - geçid ye-rine gelmişlerdi.

Fernando çok heyecanlıydı:

— Ben, bugüne kadar, hayatta - hiçbir sahada - mağlûp olmadım, Maryana! Arap-ları mutlaka defedeceğim. Dünyanın ku-rulduğu gündenberi insanları, kuvvet de-ğil, zekâ idare etmiştir. Peygamberleri gör-müyor musun? Hangisi çok akıllı, çok zeki ise, o muvaffak olmuştur. Ben de, onlar gibi, İspanyayı yıllarca zekâmla idare et-tim. Kral, her zaman, milletin başında bir korkuluk olarak kaldı.

...

Gölgeler canlanınca...

Konuşa konuşa gidiyorlardı.

Fernando:

— Bir saat sonra yola ineceğiz. «Petir» köyünden hayvan tedarik edeceğiz. Ondan sonrası düşünmeden yolumuza devam

edeceğiz... diyordu.

Birdenbire, geçidin ortasındaki kayala-rın arasından birkaç gölge uzandı.

Maryana:

— Burada ağaç yok. Bu gölgeler nedir? Diye sordu.

Fernando:

— Taşların gölgesi olacak. Diyerek bir iki adım daha attı.

Maryana titrek bir sesle:

— Gölgele canlanıyor, sinyor!

Dedi. Kayaların üstünden bir ses yük-seldi:

— Durunuz...

Papaz hançerini çekti ve bağırdı:

— Yol verin bize!

Maryana titremeğe başlamıştı.

Kayaların arasından sekiz on Arap nö-betçisi yola atılarak, yolcuların etrafını sar-mıştı.

Nöbetçilerden biri:

— Ben bu papazı tanıyorum.

Diyerek yanına sokuldu:

— Sen Fernando değil misin?

Kızıl rahip kurnazca cevap verdi:

— Hayır... Fernando dağ tepesinde yatı-yor. Ben Tanrın himayesine mazhar ol-muş bir rahibim.

Mücahidlerden biri yüksek sesle gülme-ğe başladı:

— Ben, Fernandoyu tanımam amma, bu güzel kadının çadırı önünde bir gece sabah-kadar nöbet beklemiştim.

Ve hepsi birden kadının yüzüne doğru eğildiler:

— İşte o... Nöbetçiyi öldürüp kaçan ka-dın... Maryana...

Derhal kollarından yakaladılar.

Maryana göğsünde sakladığı hançeri çekmek fırsatını bulamadı. Fernando yalvarıyordu:

— Bizi serbes bırakınız... Ne ben Fernan-doyum; ne de o Maryanadır. Biz, müs-lüman ordusuna hizmet ediyoruz. Bizi yolu-muzdan alkoysanız, işbilyedeki oramız mahvolur.

Mücahidler, Selmandan şiddetli emir al-mışlardı. Selman askerlere:

— Fernandonun hilesine düşmeğe ça-lışınız!

Demisti. Nöbetçiler, Kızıl rahibin tuza-ğına düşmek için, derhal kollarını bağ-layıp geçidden şehre doğru sürüklemeye başladılar.

Maryananın da kollarını bağlamışlardı.

Mücahidler kalabalıktı. Fernando bun-lara karşı mukavemet göstermenin fayda-sız olduğunu anlamıştı.

Gece yarısına doğru firarileri şehre ge-tirdiler.

Fernando hâlâ semavi bir mucize saye-sinde Arapların elinden kurtulacağını sa-nıyordu.

Acaba bu sefer de Selmanın elinden kur-tulup kaçabilecek miydi?

...

Kızıl Rahibin başı!

Yerliler gözlerine inanamıyorlardı.

«Fernando yakalanmış!»

«İspanyanın ikinci kralı müslüman-ların eline düşmüştü!»

Bu sözler halkın ağzında dolayırken, şe-hir meydanında yanan meşaleler altında bu iki fîrariyi seyretmeye koşuşlarının sa-yısı artıyordu.

Selman, Maryanayı Halifeye hediye ola-rak göndermeye ve bu suretle kendisini Endülüsten uzaklaştırmaya karar vermişti.

Maryana bir daha vatanına dönemiyece-ğini anlayınca ağlamağa başladı. Selmanın ayaklarına kapandı...

Yalvardı:

— Beni yanımda bir cariye gibi alko-yun! Uzaklara göndermeyin. Memleketi-min havasını teneffüs etmek saadetinden beni mahrum bırakmayın! dedi.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 26

Nakleden: (V6 - N4)

Bereket versin, eski dostlarından biri, baba oğlu konuklatı. İhtiyar adam, onun yanında kaplandı. Fakat el kapısında çalışmak ârina git-miş olmalı ki, karısının ve yuvasının da hasretine dayanamıyarak öldü.

Delikanlı ise, o civardaki mektep-lerden birinde hoca olmuştu. Malûm ya: Bu sıralarda dört sene dört aylık olan bir çocuğu hemen mektebe ve-rirler. Mektebin tam yanındaki bina-da, ihtiyar bir kadınla beraber otu-ran minimini bir çocuk da talebesi arasındaydı.

Arada sırada balkonda oturur, bu çocuğu, evinde de seyrederdi. Hiz-metçisi ve diğer kimsesi olmayan ih-tiyar kadın, küçük talebeye dadi gi-bi bakıyordu. Bazen pencereden pen-cereye konuşurlardı:

— Torununuz mu, efendim?

— Hayır muallim bey.

— Nenez ya?

İhtiyar kadın, esrarengiz bir tavır takınarak:

— Hiç... - derdi. - Bakıyorum işte...

Nine ile Behaeddin, pencereden balkon ahabik tesis ettiler. Deli-kanlı, ona felâketini anlattı. Bu ara-

da isimler söylemedi. Fakat annesi-nin, babasının, yuvasının mahvoldu-ğunu söyledi. Şimdi, böyle, tahsilini yarıda bırakarak çalışmak mecburi-yetinde olduğunu ilâve etti.

Hulâsa, ruhan kaynaştılar. İhtiyar kadın, Bahayı uzaktan uzağa bir anne gibi seviyordu.

Fakat:

— Bu çocuk kimin nesidir? - sua-line:

— O da benim sırrım! - cevabını veriyordu.

Bir gün, bakkalın چراğı kendisine gelerek:

— Komşu hamım sizi istiyor-muş! - haberini getirdi.

— Nerede?

— Evinde... Pek hasta.

— Ya...

Delikanlı, alelacele komşusuna gitti. Bir fevkalâdelik olacağını hisse-diyordu. Hakikaten de kader onun emellerini tahakkuk ettirmek için garip bir fırsat hazırlıyordu.

İhtiyar kadın, yatağında, ölümlü halinde yaşıyordu. Nur topu gibi bir oğlan olan çocuk, Behaeddin'in elini öptükten sonra, dünyadan bîhaber,

KÜÇÜK İLÂNLAR

Istanbul Defterdarlığından:

KÜÇÜK İLÂNLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR ALMAN ŞÜVESTER İŞ ARIYOR — İyi bir aileye mensup orta yaşlı bir Şüvester İngilizce, Almanca, Fransızca, biraz Türkçe bilen diplomalı çocuk bakmakla beraber hastanelerde tecrübesi fazla aile yanında hasta bir kadına bakmak gibi bir iş arıyor, kanaatkâr ve tasraya gidebilir. Beyoğlu İstiklâl caddesi Hasan bey apartman 6 No. birinci kat 2 inel merdiven pazardan maada hergün saat 15-19 za kadar.

ŞOSE, YOL, FABRİKALAR — İnşaatlarında puanter idim. Çalıştığım inşaat şirketinin işlerinin bitmesi üzerine 5 çocuğumla işsiz kaldım. Memleketin her tarafına giderim, bonservisim vardır. Tahsilim Konya sultanisi 6 ncı sınıfına kadardır. İş arıyorum. Adresim: Celâl Boza, Adliye köyü Sapanca. — 2

HER HANGİ BİR MÜESSESEDE — Bir avukatın yanında kâtip olarak çalışmak istiyorum. Yaşım 18 dir. Daktilo yazırım, adliye işleri, dava açmak ve sair işler bilirim. Yazım iyidir. İstiyen (Beyoğlu Tarla-başı caddesi No. 77) İlyâ mektupla bildir-meleri. — 2

KADIN TERZİSİ — İyi bir kadın terzisi bayan bir iş arıyor. Akşam'da (O. N.) rûmuzuna mektupla müracaatları. — 5

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SÜTİNİNE ARANIYOR — İki aylık çocuğu olan genç ve sıhhatli bir sütnine araniyor. Şişli caddesi Çankaya apartıman 1 numaraya müracaat — 4

DOKTOR ARANIYOR — Manisa mülhakatından Kula kazasında kâin mensucat fabrikasında çalışmak üzere bir doktora ihtiyaç vardır. Talip olanların seraiti anlamak üzere Sultanhamam Yenicami caddesi Servili han çıkamazda 24 No. ya müracaatları. — 2

3 — SATILIK EŞYA

BAYAN BERBERLERE DİKKAT — Per-manant ve saç kurutma makinalar iyi şeraitle satılıyor. Müracaat Villi berber Beyoğlu İstiklâl caddesi 211.

SATILIK OTOMOBİL — Yalnız hususide kullanılmış Hudson marka kapalı bir otomobil satılıktır. Görmek üzere Çağaloğlu Trakya garajında. Telefon: 22655. — 2

SATILIK PİYANO — Stüdgart markalı meşhur Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıktır. Taksim Tarla-başı Yağhane sokak No. 50 — 1

SATILIK PİYANO — Alman markalı gayet yeni bir piyano içi hep demir kordolar çapraz büyük formalı acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazarı Duğudolar sokak No. 26 dükkânda.

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK MOBİLYALI APARTİMAN ARANIYOR — Küçük, fakat güzel, konforlu möble bir apartıman daire veya katı araniyor. Her hangi bir semtte olabilir. Müracaat: Cevdet - Posta kutusu No. 3 İstanbul. — 2

KİRALIK AP. — Bomonti, Tokaloğlu sok. Şifa yurdu karşısı 32. Konforlu bir daire, havadar, açıklık 2 numaraya müracaat. — 2

SATILIK EV — Kurtuluş Sinemköy Bay sungur sokak No. 237 yeni ev satılıktır. Beş odalı her konforu havidir. Sultanahmet Dırdariye yokuşu No. 4 Ali Özçelebiye müracaat.

9000 LİRAYA SATILIK APART. — Kurtuluş Sinemköy tramvay istasyonunda üç katlı, her katta 4 oda banyo, mutbâk ve sair konforu havi mükemmel apr. satılıktır. Sinemköy İstasyonu Bakkal Tataroğlu'na müracaat. — 2

HİSSELİ — Bina, erazi ve arsa alıyoruz. Hergün saat 10-13 Galata, Tünel, Gülhan No. 13 müracaat. — 1

Münakalât Vekâletinden:

1 — 17/1/940 çarşamba günü saat 15 de Münakalât Vekâletilevazım müdürlüğü eksiltme komisyonunda ceman «19650» lıra muhammen bedelli «186» parça muhtelif möbelenin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat «1473» lıra «75» kuruştur. Eksiltme evrakı ve teferrüatı le-vazım müdürlüğünden parasız verilir.

3 — İstekillerin kanuna göre vesaik ve teklif mektuplarının en geç 17/1/940 çarşamba günü saat «14» e kadar komisyonu vermeleri lâzumdur. «17»

Türk Hava Kurumu Eskişehir Şubesinde:

Şubemizin Kurban deri ve barsaklarının 15 kânunusani 940 tarihinde ihalesi yapı-lacağı ilân edilmiş ise de ihalenin 5 kânunusani 940 cuma günü saat «14» de yapılma-sı tekrâr ettiği taslihan ilân olunur. «27»

Türk Hava Kurumu Aydın Şubesinde:

Kurban Bayramında Şubemiz mıntakasından toplanacak deri ve barsaklar açık arttılamaya konmuştur.

15/1/940 perşembe günü saat «18» de kat'i ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek için Aydın ve İstanbul şubelerine müracaatları ve ihale gününde Aydın şube-sinde bulunmaları. «19652»

ACELE SATILIK HANE — Şehzadebaşı Veznedler Camiatlı mahallesinde Kemeraltı sokak 8 oda, altındaki dükkânı olan bahçeli ahaşap 23 numaralı ev satılıktır. Tram-vaya bir dakika mesafededir. Görüşmek için Fatih Sofular caddesi 155/1 numaraya müracaat. — 5

ACELE SATILIK — Beşiktaşda bin arşın bahçelli dokuz odalı ahaşap bir konak, arsa fiatına veya mübadele suretile satılıktır. Tafsilat ve pazarlık için: Galata, Tünel, Gülhan No. 13 — 5

SATILIK EV — Divanyolunda tramvay caddesine nazır sekiz odalı bahçelli kâğır bir ev satılıktır. Taliplerin Nuruosmaniye caddesi Kapalı fırın civarında 39 No. kundu-racı bay Yakuba müracaatları.

MOBİLYELİ ODA ARANIYOR — Bir genç her türlü ev işlerinin görülmesi şartile mo-bilyeli bir oda arıyor. Akşamda Ş. A. rû-muzuna mektupla müracaat.

5 — MÜTEFERRİK

DANS DERSLERİ — Büyük rağbet bu-lan en son danslardan hakikî (Suluk) Fokstrot hususi ve münferit olarak her gün ders veriliyor. Müracaat saatleri 12-13, 17-21 e kadar Büyük Parmakkapı tramvay durağı 117 No. profesör Panosyan. — 5

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükem-mel konuşur. — Esashi ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmuzuna mek-tupla müracaat.

FRANSIZCA DERS ALMAK İSTİYEN TALEBELER — Yeni metotla kısa bir za-manda pek az ücret mukabilinde öğretir. Aynı zamanda Fransızca ve Türkçe ticari muhabereyi ve seri daktilo bilir genç bir bayan günde birkaç saat veya daimi bir iş aramaktadır. Akşamda S. N. rûmuzuna mektupla müracaat. — 3

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres ola-rak göstermiş olan kartierimizden

R. S. K. — Ö. K. — Pol — Pansiyon

namlarına gelen mektupları idareha-nemizden aldırımları mercudur.

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan İhtididir.

Merkezi idare: MİLANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Maca-ristan, Yugoslavya, Romanya, Bulga-ristan, Mısır, Amerika Cemahiri müt-tehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör

ve Kolumbiyada

Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galatı Voyvoda caddesi Karaköy palas

(Tel. 44841 2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemcıyan hanında

Telef. 22900 3/11/12/15 Beyoğ-lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046

İZMİRDE ŞUBE

Zayı — İstanbul gümrükleri baş müdürlüğünden tasdikli iş defterini zayı ettim. Yenisini alacağımın es-kisinin hükmü yoktur.

Gümrük komisyoncusu 174 karnell

H. Ergülşen

Bayanlara ve baylara kıymetli kumaşlar!

Sultanhamamı yangınından kurtu-lan kıymetli ipeklî yünlü kumaşlar ve kazmirler. Sigorta tarafından satılan bu kumaşlar Fincancılar; Rizapaşa yo-kuşu Şark han altında (25) numarada kıymetinden çok aşağı bir fiatle sa-tılmaktadır. Firsattan istifade ediniz!..

Zayı — Kocamustafapaşa askerlik şube-sinden aldığım terhis tezkeremle beraber ve Kocamustafapaşa nüfus memurluğun-dan verilen nüfus tezkerem kaybolmuştur. Yenilerini alacağımın eskilerinin değeri yoktur. 318 tevelliüldü Abdullah

Sıra No.	Mükellefin Adı, soy adı	İş	Mahalle	Sokak	No.	Verginin Matrahı	Kazanç L. K.	Buhran L. K.	Zam Sene L. K.
1	Ahmet Rıza	Manav	Kasım	Günahı Salma T.	116	36 00	4 38	00 88	00 00 936
2	Arif Mehmet oğlu	Kasap	»	»	120	27 00	3 09	00 45	00 65 937
3	Arif Mehmet oğlu	Kasap	»	»	120	27 00	0 56	00 8	00 13 937
4	Mehmet Hasan	Kurabiye	»	Ayan	33	63 00	14 18	2 13	3 26 936
5	İ. Hakkı Günüşen	Kunduracı	»	»	53	63 00	0 05	0 01	00 00 937
6	Demir Ali	Kahveci	»	»	63	135 00	44 27	8 85	00 09 936
7	Kemal Hakkı	K. Tamircisi	»	Salma T.	116	36 00	7 20	1 44	00 00 936
8	Kemal Hakkı	K. Tamircisi	»	Salma T.	116	36 00	0 03	00 01	00 01 937
9	Yusuf Hasanoglu	Kahveci	Avcı bey	Eğri K.	18	63 00	0 61	00 12	00 00 936
10	Şükrü Camcı	Sebzeci	»	Limoncu	1	27 00	2 38	00 47	00 00 937
11	Simyon Yorgi	Bakkal	»	Yeniulus	27	00	5 99	1 38	00 90 936
12	Simyon Yorgi	Bakkal	»	Yeniulus	27	00	6 75	1 35	00 00 936
13	Niko Verirakis	Berber	Hızır Çavuş	Vodina	145	67 00	0 07	0 02	00 00 937
14	İsak Yakar	Tenekeci	»	»	99	36 00	1 07	00 20	00 00 937
15	Mehmet Yüksekmez	Manav	»	Ayan	92	90 00	4 50	0 90	00 00 937
16	Tedori Kokidis	Bakkal	»	Vodina	214	225 00	5 47	1 09	00 00 936
17	Ali Nezir	Yorgancı	»	Ayan	92	90 00	7 00	5 40	00 00 937
18	İzzet Erboştan	Bakkal	»	Vodina	166	72 00	2 71	0 54	00 00 937
19	Hüseyin Cevri	K. Eskiçisi	»	»	177	36 00	0 04	0 00	00 00 937
20	İbrahim Köse	Kasap	Balat	Aayvansaray K.	11-17/1	36 00	2 42	0 48	00 00 936
21	Hayım Ramano	K. Tamircisi	»	Leblebiciler	25/1	63 00	6 69	1 34	00 00 936
22	İsak Gabay	Taşçı	»	Mürsel P.	178	135 00	0 10	0 02	00 00 937
23	İlyas Süleyman	Manav	Molla Aşkı	mahalle altı	23	45 00	3 75	0 86	00 58 936
24	Ali Behcet Uzunel	Kömrüci	»	Paşa hamamı	77	24 00	0 85	0 20	00 13 937
25	Arif	Arpacı	»	Mahkeme altı	33	63 00	0 05	0 01	00 00 936
26	Zehra Mustafa	Bakkal	»	Hamam	75	20 00	2 64	0 61	00 40 936
27	Ali	Manav	»	Mahkeme altı	23	45 00	3 85	0 89	00 85 936
28	Adil Sonsuz	Şekerci	Hızır Çavuş	Vodina	156	00	47 83	9 57	00 00 937
29	Şükrü Düzel	Yorgancı	Hızır Çavuş	Vodina	172	81 00	18 24	3 65	00 00 936
30	Salih Özçelik	Sebzeci	Balat	Mahkeme altı	16	36 00	1 23	0 25	00 00 937
31	Hüsni Demiroğlu	Kömrüci	Atik M. P. A. Saray	»	C. 4	27 00	5 40	1 08	00 00 936
32	Münir Kadroğlu	Kahveci	»	Aktarma	19	18 00	3 20	0 64	00 00 937
33	Münir Kadroğlu	»	»	»	18	00	1 44	0 29	00 00 936
34	Münir Kadroğlu	»	»	»	18	00	0 02	0 00	00 00 936
35	Musa Babataş	»	Balat	Vapur iskelesi	3	119 00	39 14	7 83	00 00 936
36	Ali Koç	Kasap	»	Ayvansaray kapısı	9	36 00	2 34	0 47	00 00 937
37	Mordahay Kohan	Kahveci	Hızır Çavuş	Vodina	51	90 00	0 09	0 02	00 00 937
38	Yusuf Polat	»	Balat	vapur iskelesi	3	119 00	16 55	3 31	00 09 936
39	Dimitri Koçanel	Boya imalatı	»	Makarnacı	6	189 00	75 60	15 12	00 00 936
40	Nuri Mustafa Oğ.	Manav	»	Ayvansaray	8	18 00	2 61	0 52	00 00 936
41	Nuri Mustafa Oğ.	»	»	Ayvansaray	8	18 00	2 46	0 49	00 00 937
42	Avram Alabi	Kömrüci	»	Dibek	31	58 00	4 55	0 91	00 00 936
43	Avram Alabi	»	»	»	37	45 00	0 22	0 04	00 00 936
44	Kadri Zekeriya	Sebzeci	H. M. Aynalı B.	»	50	45 00	0 02	0 00	00 00 937
45	Arif Ali oğlu	Kömrü, Arpacı	»	Dıranan çeşmesi	14	54 00	0 03	0 01	00 00 936
46	Neclip	Sabuncu	»	»	39	30 00	0 03	0 01	00 00 937
47	Hamide Bedri Kırı	Aşçı	Balat	Odun iskelesi	20	60 00	2 59	0 60	00 39 936
48	Hamide Bedri Kırı	»	Balat	Odun iskelesi	20	60 00	5 00	1 15	00 75 936
49	Tevfik Aslan	Kundura imalatçı	»	Demirhisar	27	90 00	12 38	2 85	01 86 937
50	Ali Degerli	Tütüncü	»	Leblebiciler	4	90 00	5 61	1 12	00 00 937
51	Mehmet Aslan	Soğancı	»	Vapur iskelesi	19	72 00	0 05	0 01	00 00 936
52	Mehmet	Manav	»	Mahkeme altı	10	36 00	9 00	1 80	00 00 936
53	Mehmet	»	»	Mahkeme altı	10	36 00	4 15	0 83	00 00 936
54	Hilmi Mehmet	Kalaycı	»	Lapçuncılar	8	90 00	3 13	0 72	00 47 936
55	Ali İmdat Gündoğdu	Kahveci	»	Mürsel paşa	169	90 09	13 50	2 71	00 00 936
56	Hüseyin Fikri	Bakkal	»	Ayvan. Kapısı	21/1	84 00	16 97	3 39	00 00 936
57	Mehmet	Ekmekçi ve helvacı	»	Demirhisar	3	72 00	21 60	1 74	00 00 936
58	Nurettin Sinaç	Manav	»	Eski kasaplar	5	30 00	1 23	0 25	00 00 937
59	Hüseyin Maden	Tenekeci	»	Lapçuncılar	2	90 00	4 50	0 90	00 00 937
60	Hüseyin Maden	»	»	Lapçuncılar	2	90 00	4 94	0 99	00 00 936
61	Şakir Sinan oğlu	Çakıcı	»	Vapur iskelesi	19	72 09	7 92	1 58	00 00 937
62	Sara Danyel	Ebe	»	Macar	4	144 00	11 74	6 00	15 00 937
63	Sara Danyel	»	»	Macar	4	144 00	36 00	13 40	45 00 937
64	Sara Danyel	»	»	Macar	4	144 00	36 00	18 40	46 00 936
65	Tevfik Boş	Kunduracı	K. M. P. Cad.	»	99	54 00	2 48	0 50	00 00 939
66	Hiristo Teodori Kokinaki	Fırıncı	Haraççı	K. Mehmet Abdüleziz paşa	102	270 00	51 30	10 26	00 00 937
67	Hasan Raml	Malzemeli inşayıcı	»	Üsküplü	67-71	339 00	135 60	27 12	00 00 937
68	Leon Osep	Hurdacı	»	Abdülleziz P.	7	63 00	0 53	0 11	00 00 936
69	Ali İzzet	Yorgancı	»	Salih paşa	23	45 00	0 04	0 01	00 00 937
70	Ahmet Lütfi	Terlikçi	»	Üstüplü	92	18 00	0 62	0 15	00 10 936
71	Hüseyin Özgür	Kahveci	»	Bostan H.	2/1	72 00	15 46	3 90	00 00 936
72	Hakkı Mehmet	Kunduracı	»	Salih paşa	30/1	63 00	9 37	2 16	01 41 936
73	Hüseyin Osman	Yorgancı	»	»	28	45 00	6 75	1 55	01 01 936
74	Hasan Arif Cemal Sabun	İmalâthanesi	»	Bostan H.	2/2	315 00	80 27	16 05	00 00 936
75	Nasri Ceha	Demir ardiyesi	»	Çeşme	4	180 00	27 00	5 40	00 00 936
76	Nasri Ceha	»	»	Çeşme	4	180 00	31 50	6 30	00 00 936
77	Şükrü Kaya	Kahveci	»	Üsküplü	85	144 00	44 94	10 34	6 47 937
78	Hasan	»	»	Çeşme	20	63 00	7 35	1 69	01 10 937
79	Hasan	»	»	Çeşme	20	63 00	18 93	3 79	00 00 937
80	Osman Osmanoglu	»	»	Hisar altı	94	81 00	1 50	0 30	00 00 937
81	Halit Bulut	Hurdacı	»	Abdülleziz P.	49/1	36 00	1 71	0 39	09 26 937
82	Salih Özdemir	Manav	»	Hisar altı	88	27 00	1 59	0 32	00 00 937
83	Derviş Gürçelik	Bakkal	»	»	80	90 00	9 30	1 86	00 00 937
84	Osman Salih Ateşli	Aşçı	»	Abdülleziz P.	124	135 00	2 98	1 27	00 00 936
85	Cemil Sonsuz	Marangoz	»	»	22	540 00	3 00	0 72	00 00 936
86	Mehmet Yusuf oğlu	Aşçı	»	»	120	63 00	0 05	0 00	00 00 937
87	Abdullah Onay	Kahveci	»	»	114	135 00	0 13	0 03	00 00 937
88	Nikoli Kosti	Terzi	T. Minare	Vodina	90	53 50	0 29	0 06	00 00 936
89	Zeki Köseoğlu	Toprak imalâthanesi	»	Mürsel P.	124	270 00	47 93	9 59	00 00 936
90	Mustafa Tunakan	Berber	»	Vodina	134	36 00	5 25	1 05	00 00 936
91	Celâl Abdullah	Aşçı	»	Mürsel P.	100	45 00	0 04	0 01	00 00 937
92	Hayata	Demir atelyesi	»	»	132	108 00	0 12	0 02	00 00 937
93	Kadri İge	Saç imalâthanesi	»	»	72	400 00	121 42	24 28	00 00 936
94	Karamancılar ve Ortakları D. atelyesi	»	»	»	143	36 00	9 26	1 85	00 00 937
95	Rıdvan Ömer	Bakkal	K. M. P.	K. M. P. C.	16	81 00	3 94	0 79	00 00 937
96	Akil Pancar	Manav	»	»	98	63 00	0 05	0 01	00 00 937
97	İsmail Abdullah	Tatlıcı, yufkacı	»	»	93-95	72 00	18 20	3 64	00 00 937
98	İsmail Abdullah	Helvacı, ve tatlıcı	»	»	93-95	117 00	35 48	7 10	00 00 937
99	İsmail Abdullah	Turşucu ve yufkacı	»	»	93	72 00	0 05	0 01	00 00 937
100	İsmail Abdullah	Helvacı ve tatlıcı	»	»	95	117 09	0 10	0 02	00 00 937
101	Hamdi Alioğlu	Doğramacı	»	»	117	110 00	5 50	1 27	00 00 936
102	Hamdi Alioğlu	»	»	»	117	20 00	3 17	0 63	00 00 937
103	İsmet Dursun	Terzi	»	Vakıf M.	1	36 00	3 73	0 75	00 00 936
104	Nikoli Kozmaoğlu	Doğramacı	»	Abdülleziz Paşa	224	630 00	150 00	30 00	00 00 937
105	Nikoli Kozmaoğlu	»	»	Abdülleziz Paşa	224	630 00	150 00	30 00	00 00 936
106	Nikoli Kozmaoğlu	»	»	Abdülleziz Paşa	224	630 00	24 93	6 99	06 29 936
107	Mahmut İsmail	»	»	»	183	36 00	9 57	0 11	00 00 936
108	Kiryako Sikakis	Kundura tamircisi	»	K. M. P.	4	36 00	3 05	0 70	00 46 936
109	Hamdi Mustafa	Kömrüci	»	»	29	18 00	0 75	0 17	00 11 936
110	Salih Bilgin	Kunduracı	»	»	99	54 00	16 11	3 22	00 00 936
111	Mustafa Yılmaz	Kahveci	»	Cibali odun iskelesi	5/1	112 50	15 85	3 17	00 00 936
112	Mustafa	Kömrüci	»	K. M. P. yolu	29	18 09	4 50	0 90	00 00 936
113	Musa Habbiloğlu	Marangoz	»	Kadı çeşme	5	108 00	15 18	3 04	00 00 936
114	Abdurrahim Özkanay	Ekmekçi	»	Miralay N.	21	90 00	12 08	2 42	00 00 937
115	Abdurrahim Özkanay	»	»	Miralay N.	21	90 00	8 93	1 79	00 00 936
116	Nebi ve Raşid	Bakkal	»	Abdülleziz P.	89	108 00	0 05	0 03	00 00 937
117	Şevket Haşım	Kahveci	»	Odun iskelesi	7	112 50	20 02	4 00	00 00 937
118	Muhittin Yahya oğlu	Kunduracı	K.D.	Yeşil tulumba	36	54 00	4 59	1 84	00 00 936
119	Andriya Yorgioğlu	Hancı	»	Yeni icat	4	225 00	55 25	11 05	00 00 936
120	Behiül Mehmet oğlu	Aşçı	»	Unkapanı	28	150 00	17 92	4 12	02 69 936
121	Rıza Kahraman	Sebzeci	»	Yeşil tulumba	36	54 00	5 66	1 30	00 85 937
122	Şaban Mehmet oğlu	Aşçı	»	Unkapanı	83	90 00	0 57	0 13	00 09 936
123	Kadri Candan	Manav	»	Yeşil T.	16	45 00	0 04	0 01	00 00 937
124	Kadri Dikkafa	Kömrüci	K. Muslahattin Darüşşefaka	»	92	45 00	1 88	0 38	00 00 937
125	Şaban Behzat	»	»	Camcı çeşme	8/1	36 00	6 75	1 36	06 76 936
126	Fehmi Sinan Şardağ	Bakkal	»	S. Selim C.	50	24 00	1 50	0 35	00 36 937
127	Refik Cemal	Kahveci	»	»	43	90 00	2 63	0 53	00 00 936
128	Halil Salihoğlu	Bakkal	»	C. Çeşme yokuşu	8/1	36 00	1 60	0 32	00 00 937
129	Vahdi Mustafa oğlu	Fotoğrafcı	Abdi subaşı	Abdülleziz P.	323	90 00	1 69	0 34	00 00 936
130	Mişon Almalek Zahire temizleme yeri	»	»	»	316	497 50	2 21	0 44	00 00 937
131	Mişon Almalek	»	»	»	316	156 97	30 16	6 03	00 00 937
132	Andon Rızapulos	Camcı	»	Miralay N.	32	27 00	2 37	0	

Istanbul Defterdarlığından:

(Baştarafı onuncu sayfede)

Sıra No.	Mükellefin Adı soy adı	İş	Mahalle	Sokak	No.	Verginin Matrahı	Kazanc L. K.	Buhran L. K.	Zam Sene
139	Hayri	Kömürücü	İslâm bey	Kuru K.	64	12 00	3 00	0 00	00 00 936
140	Hüseyin Önger	Terzi	»	»	4	63 00	18 90	3 78	00 00 937
141	Abdullah	Ekmek Bayii	»	İslâmbey C.	25	13 50	0 39	0 08	00 06 936
142	Tanaz	Sebzeci	»	Kuru K.	5/1	20 00	2 18	0 42	00 00 936
143	Mehmet Dağcılar	Bisiklet T.	»	Eski yeni	23	36 00	0 25	0 06	00 00 937
144	Mehmet Dağcılar	»	»	Eski yeni	23	36 00	1 12	0 28	00 00 937
145	Tahir Hasanoglu	Kahveci	»	Dipçik	1/2	186 00	46 57	9 11	08 20 936
146	Tevfik	Naibur ve camcı	»	Kuru K.	10/1	3 00	0 62	0 12	00 00 936
147	Tevfik	»	»	Kuru K.	10/1	3 00	1 05	0 21	00 00 936
148	Fahri Yuvasır	Demirci	»	»	14	72 00	5 37	1 07	00 06 938
149	İsrail Karakartal	Manav	»	Yusuf M. P.	29/1	36 00	0 42	0 08	00 00 938
150	Abdülkadir	Kır kahvesi	Düğmeciler Şifa H.	»	4	48 00	6 63	2 55	06 63 936
151	Hüseyin	Aşçı ve Köfteci	Gümüş S. Şahbaz	»	31	45 00	2 66	0 61	00 40 936
152	Halit Güner	Yumurtacı	»	Kapıcı çeşme	»	»	»	»	»
153	İhsan Bolözden	Manav	»	Kapıcı çeşme	130/2	13 50	0 18	0 04	00 08 937
154	İhsan Bolözden	»	»	»	130/2	13 50	1 51	0 30	00 00 937
155	Hasan Hamuryutan	Kundura T.	»	»	76/80	18 00	0 34	0 07	00 06 939
156	Rhmet O. Ali Kiraz	»	»	»	18	63 00	3 14	0 63	00 00 939
157	Pakize	Ebe	»	Bahçici B.	32	27 00	2 98	1 48	00 00 936
158	Hamdi Onlu	Aşçı	»	Şahbaz	19/1	36 00	4 44	0 89	00 00 938
159	Ahmet Saburtaş	Kundura T.	»	Kapı çeş.	78	18 00	1 00	0 28	00 18 938
160	Mehmet Uzman	Aşçı	»	»	12	96 00	7 95	1 59	01 43 938
161	Rüstem Gümüşbüçak	Manav	»	»	84/1	24 00	6 00	1 20	00 00 937
162	Mehmet Puma	Bakkal	»	»	114	45 00	2 93	0 59	00 53 937
163	Rüstem Gümüşbüçak	Manav	»	»	34/1	24 00	6 00	1 20	00 00 936
164	Necip ve Mehmet Ali	Kahveci	»	»	50	36 00	0 08	0 00	00 48 938
165	Ali Usta	Kundura Eskiçisi	»	»	80	22 50	4 50	0 90	00 00 938
166	Necmeddin Uzarkan	Manav	»	»	120/2	13 50	0 53	0 11	00 00 939
167	Rüstem Gümüşbüçak	»	»	»	34/1	96 00	11 53	2 31	00 00 937
168	Ahmet Haser	Şekerci	Eyüp Camii kebir	»	43	180 00	42 00	8 40	00 00 937
169	Perhad Yaki	Kunduracı	»	»	50	18 00	0 19	0 04	00 00 937
170	Hilmi	Saatçi	»	»	61	63 00	9 83	1 97	01 77 937
171	Demir Yürür	Manav	Üş şehidler İslâm B.	»	28/1	27 00	0 78	0 16	00 00 938
172	Reşad	Terlikçi	»	Oruç	50	18 00	5 40	1 08	00 00 938
173	Demir Yürür	Manav	»	İslâm B.	34	36 00	1 11	0 22	00 00 938
174	Reşad	Terlikçi	»	Yeşil Ç.	50	18 00	0 59	0 00	02 41 936
175	Hakkı	Ekmek bayii	»	İslâm B.	38/1	22 50	3 32	0 86	00 00 936
176	Halitoglu Ali	Kömürücü	Ramî Cuma bağcıları	»	36	45 00	3 75	0 86	00 56 937
177	Mustafa ve Ahmet	Terlikçi	»	Edebiye	26	18 00	3 13	0 64	00 00 936
178	Hayri Öndersever	Kahveci	»	Bağlar	55	36 00	3 07	0 61	00 00 939
179	Hayrettin Tetkik	Terlikçi	»	Hüseyin ağa	2	21 00	1 21	0 24	00 22 939
180	Yaşar	Kahveci	»	Şeh	23	45 00	1 64	0 33	00 00 937
181	Rasim	Ekmek bayii	»	Mahmudiye	32	9 00	0 72	0 29	00 72 936
182	Reşad Cansev	Terlikçi	»	»	18	21 00	0 72	0 14	00 13 939
183	Tahir Biryek	Fırıncı	»	»	52	225 00	67 87	13 57	00 00 937
184	Şükrü Köse	»	»	»	26	180 00	48 23	9 65	00 00 937
185	George Tibiletti	Elektrik mühendisi	»	»	»	45 00	13 07	4 91	00 00
186	Şükrü Köse	Fırıncı	»	»	16	180 00	48 30	9 66	00 00 937
187	Salih	Kahveci (kır)	»	Eyüp caddesi	33	99 64	0 00	0 00	01 45 936
188	Salih Köse	»	»	»	31/1	27 00	0 79	0 18	00 12 936
189	Celâl	Kır kahvesi	»	»	1	90 00	16 20	6 48	16 20 936
190	Kemaleddin Kanitürk	»	»	»	1	90 00	2 08	0 00	10 42 937
191	Şerif Yalı	Bakkal, Kahveci	»	Nümune B.	66	48 00	14 40	2 88	00 00 938
192	Migirdiç Ersun	Aşçı ve Kahveci	»	»	60	00 00	7 50	1 50	01 35 936
193	Memiş	Kahveci	»	Tikveşli	30	00 00	6 70	1 34	00 00 937
194	Neşet	Kır kahvecisi	»	Nümune B.	2	72 00	2 10	0 84	02 10 936
195	Memiş	Hancı	»	Tikveşli	52	50 00	11 74	2 35	01 12 937
196	Ali oğlu Ethem	Kahveci	»	Ramî C.	9	45 00	7 48	1 72	01 12 937
197	Keçork Dilberyan	Aşçı	»	Ali Kuşçu	1	54 00	13 28	2 66	00 00 938
198	Kâmil	Ekmek bayii	Cezir K. Çömlekçiler	»	20	36 00	0 13	0 03	00 20 936
199	Abbas Beşir	Keresteci	»	»	23	54 00	12 66	2 52	00 00 937
200	Mehmet Ali Koç	Kahveci	»	Kumrulu M.	13	45 00	6 95	1 39	00 00 938
201	Kadri Uzunel	»	»	Defterdar İ.	3	27 00	10 24	2 05	00 00 937
202	Abbas Beşir	Tuğla ve çömlek deposu	»	Çömlekçiler	17-21	27 00	4 72	0 94	00 00 937
203	Abdurrahman Doyuran	Aşçı	»	Defterdar İ.	5	22 50	4 80	0 96	00 00 937
204	Emin	Simitçi	»	Zal paşa	44	36 00	5 06	1 01	00 91 936
205	Hayri Soygöl	Berber	»	Feshane	18/1	45 00	14 84	2 97	02 67 938
206	Şefik Koç ve Todor	İplik bükümçüsü	»	Tabakhane	13	90 00	12 66	3 16	00 00 937
207	Abbas oğlu Mustafa	Tuhafiyeci	»	Zal paşa	74	72 00	28 35	5 67	00 00 937
208	Kerim Karaarslan	Ekmek bayii	»	Çömlekçiler	20	36 00	1 00	0 23	00 15 937
209	Mustafa	Berber	»	Feshane	18	81 00	1 10	0 25	00 16 936
210	Mustafa oğlu Asaf	Manav	»	Feshane	60	27 00	2 77	0 55	00 00 937
211	İhsan oğlu Ali Baba	Sebzeci	»	Zal paşa	70	13 50	1 68	0 34	00 00 937
212	Behcet Atagenç	İp bükümhanesi	»	Tabakhane	13	12 00	17 87	3 57	03 22 937
213	Osman	Kahveci	»	»	6	35 00	9 42	1 88	00 00 936
214	Salih oğlu Yusuf Hüsnü	»	»	»	1	9 00	1 03	0 15	00 24 937
215	Kemal	Terzi	»	»	133	31 50	8 96	1 79	01 61 936
216	Hüseyin	Berber	»	»	132	37 50	9 40	1 88	01 69 936
217	Osman	Kahveci	»	»	6	45 00	8 89	1 78	00 00 936
218	Osman	»	»	»	6	45 00	4 97	0 98	00 00 936
219	Ahmet Özdemir	Manav	»	»	54	36 00	5 20	1 04	00 94 938
220	Hasan oğlu Salih	Gemi bozmacı	»	»	76	00 00	22 01	4 40	03 96 936
221	Rifat	Derici	»	»	4/1	93 00	41 85	8 37	00 00 938
222	Nüret oğlu Mustafa	Fırıncı	»	»	72	96 00	28 80	5 76	00 00 938
223	Musa Tanrıyar	Kahveci	»	»	45	72 00	25 20	5 04	00 00 938
224	Cemal Gün	Berber	»	»	4	27 00	1 03	0 21	00 00 937
225	David Yaman	Kayıkhane	»	»	5	4747 5	31 62	6 32	00 00 937
226	Ahmet Kırdal	Bakkal	»	»	3/1	36 00	0 20	0 04	00 00 938
227	İhsan Topçu	Kasap	»	»	4	63 00	7 77	1 55	00 00
228	Hasan Güner	Un deposu	»	»	12	135 00	5 80	1 16	00 00 937
229	Cemilgözü Hilmi	Uncu	»	»	2	40 00	8 00	1 60	00 00 937
230	Fevzi Keskin	Bakkal	»	»	10/1	48 00	2 63	0 39	00 60 937
231	Mehmet oğlu İbrahim	Kunduracı	»	»	64/1	36 00	6 34	1 25	01 12 938
232	Vahid Bayraktar	Aşçı	»	»	12	96 00	12 23	2 45	02 20 939
233	Kenan Hasan Güleriyüz	Berber	»	»	61/1	36 00	10 39	2 08	00 00 937
234	Server	Bakkal	»	»	66	63 00	0 04	0 01	00 00 937
235	Arslan	Kalaycı	»	»	54	72 00	1 82	0 28	00 43 936
236	Mustafa oğlu Ali	Bakkal	»	»	2/1	45 00	8 31	1 66	00 00 937
237	Ali Osman Mehmet oğlu	Kalaycı	»	»	54	72 00	12 97	2 59	00 00 938
238	Asiye Şenkaya	Bakkal	»	»	45	72 00	4 93	0 99	00 00 938
239	Sadık Akbaşlar	Kundura T.	»	»	32	27 00	0 70	0 13	00 00 936
240	Mehmet Seyrek	Kömürücü	»	»	29/1	22 50	1 88	0 28	00 43 937
241	İsmail Alloğlu	Kahveci	»	»	84	135 00	19 03	4 38	02 85 936
242	Ali Yılmaz Türk	Arpacı	»	»	23	54 00	5 01	1 00	06 01 937
243	Malik Hasan	Kundura T.	»	»	100	90 00	2 58	0 51	00 00 937
244	Ahmet	Kahveci	»	»	45/1	60 00	11 00	2 53	01 65 937
245	Sara Danyelzak	Ebe	»	»	4	600 00	100 80	0 00	00 00 932
246	Zehra	»	»	»	23	90 00	15 76	0 00	00 00 935
247	İlyas	Müteahhid	»	»	17	45 00	3 15	3 15	00 00 933

Eyüp Maliye Şubesi mükelleflerinden yukarıda adı işi ve ticaretgâh adresi yazılı şahıslar terki ticaretle yeni adreslerini bildirmemiş ve tebliğe selâhiyetli bir kimse göstermemiş ve yapılan araştırmada da bulunamamış olduklarından hıızlarında gösterilen yıllara ait kazanç ve buhran vergilerini ve zamlarını havi ihbarnamelerin bizzat kendilerine tebliği mümkün olamamıştır. Keyfiyet 3692 sayılı kanunun 10 ve 11 inci maddelerine tevfikkan tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (7)

Tıp Fakültesi Dekanlığından

Psiyatri kliniği doçentliği münbaldır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere tıp fakültesi dekanlığına müracaatları. (10828)

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

Yangınlarda itfaiye santrallerinin mühim olan yazıfelerine mâni olmamak üzere yangının nerede olduğunu öğrenmek için Beyazıt ve Yahut Galata yangın kulesine telefon edilmesi rica olunur. (43)

Belediye Temizlik İşleri için yaptırılacak 12 adet 166 pusluk ve 2 adet 142 pusluk Opel Belitz şaseleleri üzerine inşa edilecek saçtan göfor yeri ile çöp karoserisi ve yahut 12 tane 166 pusluk ve 5 tane 142 pusluk keza Opel Belitz şaseleleri üzerine inşa edilecek saçtan göfor yeri ile tahtadan karoseri yapılması taliplerin her iki kısım için ayrı ayrı teklif yapıp bunlardan birinin enucümence terahhi kayıdı kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur. Tamamen saç karoserilerin keşif bedeli 8400 lira ilk teminat miktarı 630 lira ve aşşap karoserilerin keşif bedeli 7650 lira ve ilk teminat miktarı 573 lira 75 kuruştur. İhale 5/1/940 cuma günü saat 15 de dalmi enucümde yapılacaktır. Şartnameler 42 veya 39 kuruş mukabilinde Fen işleri müdürlüğünden alınabilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, fenni ehliyet ve 939 mail yılı Ticaret odası vesikaları ile 2490 numaralı kanun gerevinde hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 e kadar tebliğ enucümde vermeleri (105907)

Doyçe Orient Bank

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)

Deposu: Tütün Gümruk

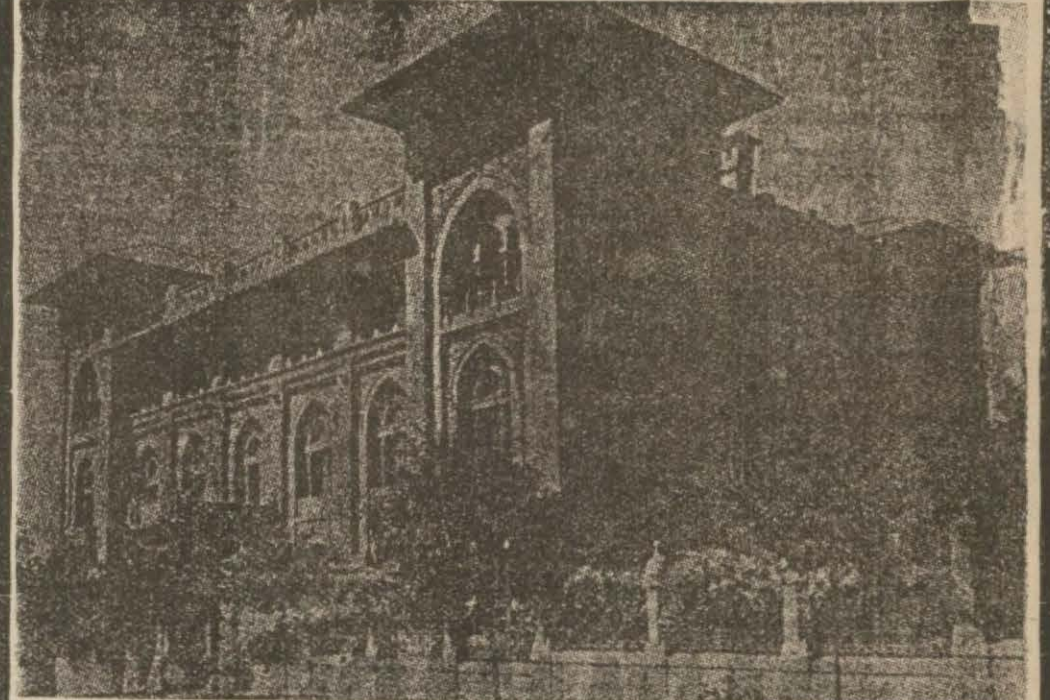
İzmir

Her türlü banka muameleleri

Zayı — Samsun Bahriye kumandanlığından aldığın askeri terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 » 500 » 2,000 »

4 » 250 » 1,000 »

40 » 100 » 4,000 »

100 » 50 » 5,000 »

120 » 40 » 4,000 »

160 » 20 » 3,200 »

VAKIT, NAKİTTİR!..

5 porsiyonluk bir komprime ile (su ve ateşten gayri hariçten hiç bir madde ilâve etmeyi düşünmekstir) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlyabılırsınız. Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası âşıkâr olan çorbalık sebze komprimeleri-mizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahit olacaksınız.

ÇAPAMARKA

Mercimek, bezelya, nohud vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: tasarruf edilmiş servet gibidir. Bil-hassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

Beşiktaş: ÇAPA MARKA

Tarihî tesisi 1915

TALİHLİ GİŞE

Yeni Seneye girerken bir çok vatandaşlarımızı zengin ve mes'ut etmekle bahtiyardır.

1 — 300.000 lirayı

28226 No. lu biletle Tarlabasında Bayan Eftihiya

2 — 100.000 lirayı

30725 No. lu biletle Tahtakalede Bay Hasan Altınok

3 — 20.000 lirayı

33484 No. lu biletle Üsküdar'da Bay Ahmet Sezer ve Bay Veli

3 üncü keşide biletleri satılmaktadır.

Adres: Karaköy Baylan Pastahanesi yanında

TALİHLİ GİŞE

Türk Hava Kurumu İnegöl Şubesinde:

Kurban Bayramında Şubemiz mıntakasından toplanacak tahminen «3000» tane koyun, «400» tane keçi ve «75» tane sığır derisiyle 600 tane barsak ayrı ayrı açık arttırmaya konmuştur. 10/1/1940 çarşamba günü saat «15» de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin gart-nameyi görmek için İnegöl ve İstanbul şubelerine müracaatları ve ihale gününde İnegöl şubesinde bulunmaları. «10583»

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi
2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN

ve MAVERAVI ERDÜN'de

Merkez ve Subeleri

VUGOSLAVYA, RUMANVA, YUNANİSTAN, SURİVE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.

Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.

Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskôntosu

Borsa emirleri.

Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.

Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit
geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman
serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttdir.
Beher cildin fiatı 80 kuruş.

**6 Cildlik takımı birden
alanlar için fiatı: 4 liradır.**

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası
kitap servisine» getirir veya gönderir-
seniz fiat üzerinden size yüzde 20 is-
konto yapılacaktır.

1940 senesine mahsus

Radyo Almanağı

M. Ragıp Uluğ - Orhan Salih Nur.
Her radyosu olanın bilmesi elzem kıy-
metli bahisleri, ameli bilgileri, bütün
dünya istasyonlarının tulu mevçlerini
ve radyoya aid muhtelif haber ve hâ-
diseleri muhtevi olarak çıkmıştır. Ay-
rıca resimli mufassal bir RADYO
LÜGATİ ile lâmba cedvelleri ve dün-
ya saat farklarını gösterir mükemmel
bir harita ilâve edilmiştir. 939 nüshası
pek kısa bir zamanda tamamen satıl-
duğundan tedarikinde isticâl edilmesi
tavsiye olunur. Fiati 60 kuruştur.
KANAAT KİTABEVİ

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İstanbul (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenicaşı)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA

Her türlü Banka

muamelâtı

Kiralık kasalar.

350 yi mütecaviz altın madalya ve zafer nişanlarile
büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LİMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONYASININ

Benzerine Avrupada bile tesadüf edilemez. Hastalara hayet
ve şifa veren, sinirleri teskin eden, ruhi ızdırapları azaltan bu meşhur
kolonyaya ecnebler bile tapıyor. Hayran ve meftun memleketlerine hediye
olarak gönderiyorlar. Denebilir ki, İngiltere, Fransa ve bütün yüksek mül-
letlerin kolonyalarına fakittir.

O - DÖ - KİNİN HASAN

ve HASAN SAÇ SABUNU ve ŞAMPUANLARI saçların dökülmesine mâni
olur. Aynı zamanda saçları kuvvetlendirerek fevkalâde bir letafet verir.

H A S A N Deposu Yeni Adresi:

Bahçekapı Beyoğlu tramvay durağı karşısında

Üniversite Rektörlüğünden:

Tedris işleri kaleminde 50 lira ücretle bir daktilo alınacaktır. Orta mektep mezunu
olmak ve daktilo ile çabuk yazı yazmak bilenlerin müracaatları. (25)

G R İ P İ N

Baş, Diş, Nezle
Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık
ve bütün ağrıları
derhal keser

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

**MİLLÎ
PIYANGO**
NUN

11.1.1940

Üçüncü keşidesinde
**EN BÜYÜK
İKRAMIYE**

**150.000
LİRADIR**